

25.11.2021

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI ȘOARŞ JUDEȚUL BRAȘOV 2022-2027

AD Proiect Solution

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI ȘOARS JUDEȚUL BRAȘOV 2022-2027

CUPRINS

- Cuvânt Înainte
- Prezentare metodologică
- Partea I
  - I.1 Introducere
  - I.2 Prezentare proiect
  - I.3 Prezentarea comunei
  - I.4 Administrația publică locală și servicii publice
  - I.5 Accesibilitate
- Partea a II-a Analiza situației actuale a comunei Șoars
  - II.1 Populația
    - II.1.1 Evoluția populației
    - II.1.2 Structura Etnică
    - II.1.3 Structura Confesională
    - II.1.4 Structura pe gupe de vîrstă
  - II.2 Social
    - II.2.1 Forța de muncă
    - II.2.2 Educație Invățământul scurt istoric
      - II.2.2.1 Învățământul preșcolar, Învățământul primar și gimnazial
      - II.2.3. Geografia Comunei Șoars
        - II.2.3.1. Relieful
        - II.2.3.2. Suprafața

- II.2.3.3. Clima
- II.2.3.4. Seismicitatea
- II.2.3.5. Rețeaua Hidrografică
- II.2.3.6. Solutiile
- II.2.3.7. Flora și Fauna

➤ III. Economia

- III.1 Agricultura
- III.2 Turismul
- III.3 Dezvoltarea Regională

➤ IV. Analiza SWOT

➤ V. Strategia de dezvoltare Propusă

- V.1. Dezvoltarea Economică și Competitivitatea Mediului de Afaceri
  - V.1.1. Viziunea Comunitară
  - V.1.2. Potențiale surse de finanțare
  - V.1.3. Priorități Naționale de Investiții pentru finanțarea din fondurile Europene după 2020
  - V.1.4. Politica de Coeziune, elemente de năutate pentru perioada 2022-2027
- V.2. Politica Agricolă
  - V.2.1. Bugetul Politicilor Agricole
  - V.3. Programme Finanțate prin Compania Națională de Investiții SA
  - V.4. Programme derulate de Administrația Națională de Mediu
  - V.5. Granturile Spațiului Economic European și Norvegian (SEE)
- V.6. Europa Creativă
- V.7. Administrația Fondului Cultural Național

- VI. 1. Implementarea Strategiei Locale
- VI. 2. Monitorizarea Strategiei Locale
- VI. 3. Evaluarea Strategiei și Analiza Impactului
- VI. 4. Indicatori ai Implementării Strategiei
- VII. Portofoliul de Proiect; Proiecte în derulare
- VIII: Bibliografie

Cuvânt Înainte

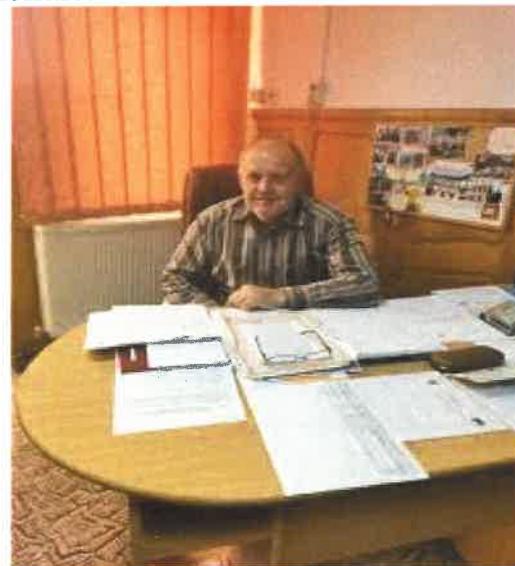
Strategia de dezvoltare economico - socială durabilă constituie un document necesar administrației publice locale din comuna Șoarș județul Brașov pentru a proiecta dezvoltarea comunei pe termen scurt, mediu și lung. Identificarea problemelor, constituirea unui portofoliu de soluții posibile, aplicarea soluțiilor celor mai potrivite cu ajutorul unor proiecte, constituie drumul simplificat cel mai potrivit în politica de dezvoltare locală pentru ridicarea standardului de viață a cetățenilor comunității.

După aderarea la Uniunea Europeană, România trebuie să facă eforturi deosebite pentru integrare. La nivelul Uniunii Europene este elaborată o strategie de dezvoltare globală care prevede, printre altele, reducerea diferențelor de nivel de dezvoltare dintre regiuni și construirea unei piețe comune de consum. Este necesar să învățăm să trăim în marea familie europeană, să conștientizăm care ne sunt adevăratele nevoi și cum să procedăm pentru a le satisface: fericire, confort, sănătate, educație, cultură etc.

Odată elaborată o astfel de strategie este mult mai ușor de stabilit o ordine de priorități și de alocare optimă a resurselor financiare. De asemenea, pe baza strategiei, se fundamentează și se justifică cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale.

În calitate de primar al comunei Șoarș, doresc să mulțumesc locuitorilor comunei pentru sprijinul acordat în realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală Durabilă 2021-2027 și îmi exprim convingerea că ideile cuprinse în această Strategie vor contribui la dezvoltarea comunei, prin creșterea calității vieții și prosperității cetățenilor săi, aducând-o la standarde europene.

Doresc ca împreună cu dumneavoastră, locuitori ai comunei Șoarș, să transformăm comuna într-un punct de referință pentru alte comune prin utilizarea eficientă a tuturor resurselor locale corelată cu atragerea și utilizarea rațională a fondurilor publice și private, interne și internaționale.

Vă mulțumesc că sunteți alături de mine și sunt convins ca numai prin unirea forțelor vom reuși să realizăm ceea ce ne-am propus, o comună cu valențe europene!

Timiș Dănuț Ioan Primarul Comunei Șoarș jud. Brașov

Prezentare metodologică

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane și se caracterizează prin: deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupate în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.) valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare; randamentele și productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semi subzistență; spirit antreprenorial slab pentru dezvoltarea activităților economice, acces redus la credite; o piață a terenurilor nefuncțională; investiții insuficiente în dezvoltare; accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane; creșterea continuă a disparităților regionale; o pondere ridicată a populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială; o administrație publică ineficientă; o serie de riscuri pentru oameni.

Rodbav comuna Șoarș

Spațiul rural românesc cuprinde 2.861 de comune și este expresia efortului îndelungat al omului pentru a opune în serviciul său componentele fizico-geografice ale spațiului, ale naturii. Este un spațiu pe care omul l-a modelat în funcție de nevoile sale, pe care l-a creat prin munca sa și l-a

umplut cu creațiile sale de natură antropică, fiind deci o adevărată "capodoperă rustică" a omului.

Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază. Infrastructura și serviciile de bază neadecvate constituie principalul element care menține decalajul accentuat dintre zonele rurale și zonele urbane din România, cu atât mai mult, reprezentă o piedică în calea egalității de șanse și a dezvoltării socio-economice a zonelor rurale. În analiza nevoilor au fost identificate următoarele aspecte relevante pentru dezvoltarea spațiului rural românesc:

- dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele rurale;
- crearea de locuri de muncă în mediul rural;
- conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale;
- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.

Dezvoltarea este, în esență, o acțiune cu caracter strategic, care are ca scop creșterea durabilă a productivității individuale, comunitare și instituționale, ceea ce poate duce la asigurarea unor venituri mai mari pentru indivizi. Programele de dezvoltare au în vedere schimbarea condițiilor fundamentale, ceea ce necesită un timp îndelungat, iar problemele rurale sunt foarte complexe și nu pot fi rezolvate prin acțiuni pe termen scurt. Sunt necesare programe succesive, cu efecte durabile.

Pensiunea turistică Andrada's House Șoarș

Realizarea acestui document strategic este rezultatul voinței comunității locale din comuna Șoarș, care are la bază colaborarea dintre membrii comunității și reprezentanții administrației publice locale. Obiectivul acestei Strategii este de a susține eforturile viitoare de dezvoltare

ale comunei, prin stabilirea unor direcții strategice care au la bază analiza a 4 factori importanți: resurse, puncte slabe, oportunități și amenințări cu care se confruntă localitățile din componența comunei.

Strategia de dezvoltare locală a Comunei Șoars reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreat de întreaga comunitate locală. Astfel se va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor. Totodată prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgențelor, avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente. În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico-social al comunei vor beneficia de acest ghid de prezentare al tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indică atât direcțiile de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni pentru că se dorea ca la final strategia de dezvoltare locală să fie în consens cu aspirațiile locuitorilor comunei Șoars. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității în implementarea strategiei de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

Acest material a fost conceput ca un instrument care să vină în ajutorul tuturor membrilor comunității locale, adresându-se deopotrivă administrației publice, mediului de afaceri, instituțiilor publice, organizațiilor neguvernamentale, dar și cetățeanului simplu interesat de evoluția viitoare a comunității sale. Se prevede că acest instrument va fi deosebit de util în programarea viitoarelor investiții dar și în atragerea resurselor financiare (naționale și europene) pentru realizarea unor proiecte de anvergură pentru Comuna Șoars.

Metodologia folosită în elaborarea Strategiei respectă următoarele principii:

> validitate științifică - procesul de elaborare a documentului trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării strategice;

> principiul coerentăi - acesta se referă la corelarea strategiei locale cu documentele de planificare de rang superior precum și cu documente locale;

> principiul parteneriatului - dezvoltarea unei relații de colaborare între administrație și membrii comunității locale, element deosebit de important atât în etapa de elaborare a strategiei cât și în cea de implementare;

> implicarea comunității - procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;

> transparență și obiectivitate - procesul trebuie să fie transparent și să reflecte interesele comunității ca întreg;

> coerență și continuitate - construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare (adaptarea periodică a documentului în funcție de modificările care se produc la nivelul comunității).

La școala din Șoars

Primarul comunei Șoars

Viziunea de dezvoltare a comunei Șoars trebuie să înglobeze materializarea în timp a unor politici benefice comunității locale și cetățenilor comunei, ca cetățeni europeni. În aceste condiții comuna Șoars trebuie să se dezvolte ca o comună europeană, cu standarde de calitate aferente fiecărui domeniu cheie - infrastructură, industrie, agricultură, servicii publice și comerciale, resurse umane, asistență socială, educație, sănătate, siguranța cetățeanului etc, dar și să se integreze și să mobilizeze activ la nivel regional potențialul existent. Valorificarea acestuia în paralel cu inițierea, susținerea și materializarea unor demersuri, acțiuni și investiții se poate realiza prin atragerea de surse publice și private. Astfel, se propune comunei Șoars să se impună ca un actor local.

Orice comunitate deține caracteristici specifice care o diferențiază de alte comunități similare. Procesul de Planificare Strategică trebuie structurat în funcție de aceste caracteristici. Întrebările cele mai importante sunt: ce diferențiază comuna Șoarș de alte comune asemănătoare județului Brașov, din România și din regiune (Europa Centrală și de Est) ? Care sunt elementele strategice pozitive și negative care pot fi identificate la nivelul comunei noastre?

Studiul fizionomiei comunei Șoarș constă în analiza aspectului exterior dar și a texturii și structurii rețelei de căi de comunicații și a densității locuințelor, a construcțiilor în general, sub influența factorilor fizico-geografici și economico-sociali. Astfel, topografia reliefului incluzând izolarea sau legătura cu așezările vecine, dar și tradițiile au o influență hotărâtoare asupra aspectului general al comunei.

Sistemul așezărilor rurale determină structura teritorială a producției materiale și oferă premise pentru dezvoltarea ulterioară a producției, respectiv zone de amplasare a unităților economice, resurse de muncă și infrastructură socială. Forma exterioară este datorată suprafetei topografice pe care s-au dezvoltat, precum și condițiilor istorice.

Cele cinci localități ale comunei Șoarș sunt caracterizate de anumite funcții specifice unui teritoriu administrativ, în care se desfășoară anumite activități economice, culturale, în care se desfășoară viața. Principala funcție a celor cinci sate este cea agricolă dată de majoritatea populației ce lucrează în această ramură economică.

Majoritatea populației este implicată direct sau indirect în agricultură. Aceștia din urmă produc necesarul agricol pentru consumul propriu în gospodării, nefiind salariați ai unei asociații agricole sau ai unei ferme de exploatare agricolă.

Funcția comercială este de asemenea prezentă în toate localitățile și, prin aceasta se asigură necesarul de produse locuitorilor, prin intermediul magazinelor, în majoritate alimentare. Funcția administrativă a comunei este deținută de satul Șoarș. Tot aici se află și sediul Poliției. În concluzie comuna Șoarș oferă oportunități foarte bune pentru dezvoltarea de activități economice în comerț, construcții sau agricultură. Este nevoie de personal calificat în toate domeniile. Numai așa se poate ridica productivitatea la calitatea cerută de piața unică europeană.

Strategia ne ajută să construim viitorul. Un viitor mai bun pentru noi și copiii noștri, un viitor în care fiecare locuitor își va găsi locul unde se poate dezvolta și performa pe piața muncii, își va găsi locuința dorită, va beneficia de servicii sociale de calitate și va găsi plăcerea spațiilor publice pentru recreere și refacere.

De abilitatea și determinarea noastră în procesul de punere în practică a acestui document depinde atingerea obiectivului final: o comună ospitalieră mai curată și mai sigură.

În urma analizelor și dezbaterilor organizate a fost creionată o viziune de dezvoltare a comunei pornind de la următoarele elemente: importanța regională a comunei, afirmarea comunei ca centru de inovație și oportunități, construirea unei comunități primitive, a unui mediu local plăcut pentru locuitori și pentru vizitatori (creșterea calității vieții), afirmarea comunei Șoarsă ca și comunitate finanțări-economică, necesitatea structurării unei administrații locale eficiente, eficace, transparente și responsabile la nevoile comunității, importanța activismului la nivelul cetățenilor, ca factor de stimulare a dezvoltării comunitare și, în fine, dezvoltarea unui mediu de afaceri bazat pe antreprenoriat, dinamism și implicare în viața comunității.

Partea I

I.1 Introducere

Strategia de dezvoltare a comunei Șoarsă reprezintă o imagine clară a obiectivelor strategice și a căilor de operaționalizare a acestora, pe care administrația publică locală împreună cu principalii actori locali și le-au

asumat pentru orizontul de timp 2022 - 2027. Strategia de dezvoltare reprezintă un document important pentru dezvoltarea viitoare a comunei Șoars, un document de sprijin al administrației publice pentru a sluji comunitatea locală.

Strategia de dezvoltare este un instrument de politică publică cu caracter programatic, ce va fi supus unui proces de ajustare în intervalul de timp acoperit. Strategia va permite focalizarea și ajustarea continuă a eforturilor administrației publice locale, orientate către satisfacerea nevoilor locuitorilor, către creșterea calității vieții acestora, bazate pe promovarea identității locale.

Dezvoltarea durabilă este un obiectiv fundamental al Uniunii Europene. Principalul scop al acesteia este acela de a îmbunătăți continuu calitatea vieții și bunăstării generațiilor prezente și viitoare, având ca principale repere dezvoltarea economică, protecția mediului și justiția socială.

Vedere din satelit a satului Șoars

Dezvoltarea durabilă a devenit obiectiv asumat la nivelul Uniunii Europene, începând cu anul 1997, an când acesta a fost inclus în Tratatul de la Maastricht. În anul 2001 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă

la Gotheborg, căreia i-a fost adăugată dimensiunea externă în 2002 la Barcelona, iar în 2006 a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene revizuită.

Cele 7 axe prioritare ale Strategiei Uniunii Europene pentru Dezvoltare Durabilă revizuite în 2006 erau:

- schimbări climatice și energie
- transport durabil
- conservarea și managementul resurselor naturale
- consum și producție durabile
- sănătate publică
- incluziune socială, demografie și migrație
- sărăcie globală și provocările dezvoltării durabile

Dezvoltarea durabilă stă la baza dezvoltării viitorului model de progres economic și social al cărui principali beneficiari sunt: omul (împreună cu nevoile și aşteptările sale) și mediul.

Principalele etape în construirea unei strategii pentru dezvoltare durabilă erau:

- identificarea obiectivelor și problemelor specifice comunității locale
- elaborarea unui set de măsuri răspuns la problemele identificate
- stabilirea unor indicatori de evaluare
- evaluarea și ajustarea periodică a politicilor

Atingerea obiectivelor dezvoltării durabile nu se poate realiza fără o schimbare de mentalitate a oamenilor și fără comunități capabile să utilizeze resursele în mod rațional, eficient și să descopere potențialul economiei, asigurându-se prosperitate, protecția mediului și coeziune socială.

O dată cu intrarea în Uniunea Europeană la 1 ianuarie 2007, România trebuia să-și asume acest lucru și prin respectarea cerințelor impuse de

statutul de stat membru. De asemenea trebuie să facă față și la o serie de provocări. Una dintre aceste provocări a fost elaborarea unei strategii naționale de dezvoltare durabilă. Așadar, la întrunirea guvernului din 12 noiembrie 2008 a fost dezbatută și aprobată Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă la orizontul anilor 2013–2020–2030.

Dezvoltarea este durabilă atunci când are la bază atât obiective economice cât și obiective sociale și de mediu.

Realizarea obiectivelor strategice dintr-o strategie de dezvoltare, conduce implicit la creștere economică (pe termen mediu și lung), reducerea diferențelor economico-sociale dintre România și celelalte state comunitare, modificarea modelelor de producție și consum.

Urmare a cerințelor europene și reglementărilor în vigoare, strategiile de dezvoltare locală trebuie să fie integrate în strategiile de dezvoltare județene și regionale, respectiv Planul Național de Dezvoltare al României.

Strategia de dezvoltare a Comunei Șoarș a fost elaborată în concordanță cu “Strategia de dezvoltare a județului Brașov orizonturi 2013-2020-2030”, Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru, precum și Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030.

Prezenta strategie reprezintă o nouitate în plan local și totodată un proiect comun al tuturor actorilor locali, menit să stabilească oportunitățile de dezvoltare ale comunei în noul context dat de redistribuire a proprietății, de reconfigurarea economiei naționale și structurii demografice.

Având în vedere și particularitatea dată de gradul ridicat de sărăcie și de resursele limitate ale comunei, este necesară identificarea urgentă a unor puncte de sprijin pentru ridicarea economică

Pentru anul 2027 comuna Șoarș își propune să devină o comună mai dezvoltată, cu un mediu economic competitiv și cu resurse umane adaptate realității socio-economice interne. Această evoluție va putea deveni posibilă prin:

- Valorificarea creativă a potențialului comunei Șoarș;
- Reevaluarea potențialului teritorial și uman al comunei Șoarș;
- Structurarea sau consolidarea parteneriatelor de tip public- privat al

comunității în

vederea atingerii obiectivelor de dezvoltare;

- Corelarea documentelor și demersurilor majore privind dezvoltarea într-o abordare

structurată, integrată, sinergică, în beneficiul comunei și a cetățenilor săi;

- Conștientizarea existenței valorilor, a potențialului local și angajarea cetățenilor în

procesele de planificare și implementare a obiectivelor identificate în acest parteneriat.

- Valorificarea durabilă a poziției geo-strategice și a resurselor naturale;
- Creșterea adaptabilității locuitorilor la particularitățile socio-economice locale și promovarea incluziunii sociale;
- Facilitarea accesului la utilități, servicii de calitate în domeniile asistență socială, sănătate și educație;
- Susținerea culturii antreprenoriale și a inovării;
- Creșterea competitivității și atractivității economice la nivelul comunei Șoars;
- Implicarea transparentă și activă a instituțiilor pentru dezvoltarea economico-socială echilibrată a comunei.

Strategia de dezvoltare a unității administrativ teritoriale a comunei Șoarș 2022-2027, reprezintă rezultatul unui proces complex de analize, debateri și lucru în echipe mixte pe domenii de interes, facilitat de experți.

Procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare a comunei Șoarș a fost împărțit în etape și acțiuni pentru a asigura obținerea rezultatelor calitative și cantitative așteptate.

I.2 Prezentare proiect

Prezentul document este o continuare a “Strategiei de dezvoltare a comunei Șoarș 2014-2021”. Reprezintă dorința comunității de a continua

proiectele de dezvoltare definite anterior acestei strategii și de a găsi noi modalități/oportunități de dezvoltare a comunei, atât din perspectiva economică cât și socială.

Obiectivul proiectului îl reprezintă dezvoltarea durabilă a comunei Șoars în vederea dezvoltării economice, protecției mediului, creșterii calității vieții și a bunăstării locuitorilor.

Scopul proiectului este acela de a identifica obiectivele de dezvoltare ale Comunei Șoars și direcțiile de acțiune, aşa cum rezultă ele din analiza SWOT, analiză ce are la baza 4 criterii:

- Puncte tari,
- Puncte slabe,
- Oportunități,
- Amenințări

Conform Legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, Județul Brașov face parte din Regiunea de Dezvoltare 7 Centru, alături de județele Sibiu, Mureș, Harghita, Covasna și Alba.

Regiunea Centru este localizată în zona centrală a României, în interiorul marii curburi a Munților Carpați, pe cursurile superioare și mijlocii ale Mureșului și Oltului, fiind străbătută de meridianul 25° longitudine estică și paralela 46° latitudine nordică. Cu o suprafață de 34.100 kmp, reprezentând 14,3 % din teritoriul României, Regiunea Centru ocupa poziția a 5-a între cele 8 regiuni de dezvoltare. Prin poziția sa geografică, realizează conexiuni cu 6 din celelalte 7 regiuni de dezvoltare, înregistrându-se distanțe aproximativ egale din zona ei centrală până la punctele de trecere a frontierelor.

Făcând parte din Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru, prezenta strategie de dezvoltare cuprinde **7** domenii strategice de dezvoltare, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

- 1. Dezvoltare locală, dezvoltarea infrastructurii de transport
- 2. Dezvoltarea Infrastructurii de Utilități și Comunicații
- 3. Dezvoltarea turismului, sprijinirea activităților culturale și recreative
- 4. Creșterea competitivității economice
- 5. Dezvoltare rurală, agricultura și silvicultura
- 6. Dezvoltarea resurselor umane , creșterea incluziunii sociale

- 7. Protecția mediului înconjurător, eficiența energetică, utilizarea surselor regenerabile de energie.

Prezenta strategie are în vedere dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport și utilități publice, de protecție a mediului, de dezvoltare a mediului de afaceri și a turismului, etc.

- **Legislația națională și comunitară**

Principalele acte normative din legislația românească referitoare la dezvoltarea durabilă sunt:

- HG nr.1076 din 8 iulie 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- HG nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice pentru fundamentarea Strategiei privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și pentru asigurarea unei dezvoltări durabile a sectorului serviciilor comunitare de utilități publice;
- Ordonanța de Urgență nr. 195/2005 - privind protecției mediului;
- Ordonanța de Urgență nr. 16/2001 privind gestionarea deșeurilor industriale reciclabile;
- OUG 92 din 2021 privind regimul deșeurilor;
- Referitor la legislația comunitară, baza legală a politicii de mediu a Uniunii Europene este constituită de articolele 6,174 - 176, și 95 ale Tratatului Comunității Europene. Articolul 6 promovează dezvoltarea durabilă ca politică orizontală a Uniunii Europene și subliniază nevoia de a integra cerințele de protecție a mediului în definirea și implementarea politicilor europene sectoriale.
- Alte acte normative ale legislației comunitare din domeniul dezvoltării durabile sunt:
  - Directiva 98/83/CE privind calitatea apei;
  - Directiva 91/271/CE privind epurarea apelor uzate orășenești;
  - Directiva cadru a deșeurilor nr.75/442/CEE;
  - Directiva privind depozitarea deșeurilor 1999/31/CEE etc.

I.3 Prezentarea comunei

Din punct de vedere geografic Șoars, mai demult Șaroșa, Șoarsiu, (în dialectul săsesc Schuarsch, Šuerš, în germană Scharosch, Scharesch, în maghiară Sáros, în trad. "Noroieni", "Gloden") este o comună în județul Brașov, Transilvania, România, formată din satele Bărcut, Felmer, Rodbav, Seliștat și Șoars (reședința). Distanța de la comuna Șoars până la centrul județului, respectiv municipiul Brașov este de aproximativ **80** km. Comuna Șoars se află la o distanță de **13** km față de municipiul Făgăraș și aproximativ **40** km față de orașul Victoria și se învecinează cu comuna Mândra spre sud, cu comuna Jibert spre nord, comuna Ticus spre est și comuna Cincu spre Vest. Comuna Șoars este situată în depresiunea Făgăraș, într-o zonă de un pitoresc deosebit și, foarte importantă cu potențial turistic, aici existând numeroase edificii cu o vechime considerabilă, căutate de turiștii Români și străini pentru pitorescul locului. Comuna este compusă din 5 sate: Șoars - reședință de comună; Felmer – sat recunoscut pentru importante descoperiri arheologice; Bărcut - o bine cunoscută zonă apicola și pentru creșterea oilor; Rodbav – renumit cu stațiunea balneoclimaterică Băile Rodbav; Seliștat – renumit pentru biserică evanghelica fortificată.

Localizarea comunei Soars pe harta județului Brașov

Coordinate: **45°55'45"N 24°55'32"E**

► Istorico

Șoars (în dialect săsesc Schuarsch) este un sat în Tara Făgărașului, județul Brașov, Transilvania, odată o mare moșie săsească, acum cu câteva suflete, dar încărcat de istorie. Aici e cel mai potrivit loc pentru relaxare, iar câțiva localnici au știut să exploateze această posibilitate: au pus bazele primului centru agroturistic din județul Brașov, imediat după Revoluție. I se mai spune și satul dintre dealuri.

Prima atestare documentară a satului Șoars (Scharosch – aşa cum îl știau localnicii mai demult) datează încă din secolul XI, când se spune că 30 de sași au populat zona și au construit o bazilică. Câteva secole mai târziu, regiunea a fost invadată de turci, iar micul locaș de cult – ars. Totuși sașii nu au plecat de aici. În secolul XV, timp de aproape 100 de ani, au construit o biserică fortificată, în care să se poată adăposti tot satul de invazia otomanilor. Iar biserică evanghelică de aici și zidurile ei au ținut piept multor războaie și cotropitori, până în anul 1900, când zidurile împrejmuitoare au fost dărâmate. Biserica însă a rămas, împreună cu Turnul de Slănină și școala veche și dăinuie și astăzi, parcă împotriva timpului.

Saul Selișteanu vedere panoramică

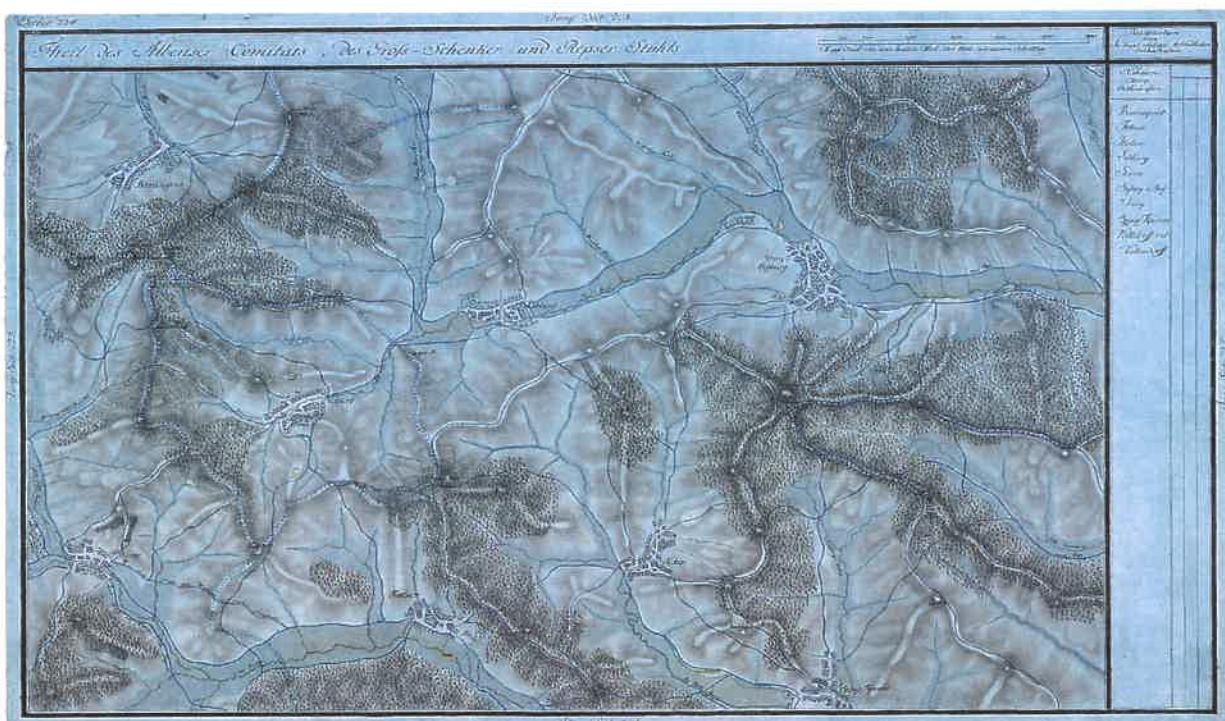
În mijlocul satului se înalță falnic cel mai important monument: biserica evanghelică, ce dăinuie încă din anul 1493, aproape neschimbată. Aici se țin slujbe doar vara, din două în două săptămâni, pentru că preotul are o parohie mare, ce cuprinde cinci sate din jur. Iarna, credincioșii se adună în casa parohială, tot din două în două săptămâni. Biserica este un adevărat monument de arhitectură, construit în stil gotic, cu altarul închinat Sfântului Iakob. Cele patru clopote datează din secolul XVIII, când au fost înlocuite cele originale, montate la construirea bisericii. Foarte mulți turiști calcă pragul monumentului, astfel că, prin grija lui Wilhelm Bertleff, care a fost mult timp îngrijitorul acestui monument, s-au realizat documente în limbile germană și engleză pentru a-i mulțumi pe aproape toți. Un obicei exclusiv săsesc, ce se regăsește în multe dintre satele Țării Făgărașului este păstrarea slăninii în comun. Biserica din Șoarș are un loc special de păstrare a acestui aliment, care se numește chiar „Turnul de Slănină“.

Biserica Evanghelica Șoarș interior

Era un adevărat ritual: „pe vremuri, în Șoarș existau patru vecinătăți, sau cartiere și tot aşa erau împărțite bucățile de slănină, pe numere de casă. Nimeni nu avea voie să meargă când dorea să își ia slănilna. Era un om pentru fiecare vecinătate și doar el avea voie să taie, doar într-o anumită zi pe săptămână: iarna era duminica dimineața, iar vara sâmbăta dimineața. Acum nu mai duce nimeni slănilna aici, chiar dacă se păstra foarte bine, ca în frigider. A mai rămas doar o bucată, care e aici de câțiva ani și se tot minunează de ea turistii“, povestea cândva dl Wilhelm Bertleff, acum decedat.

Sașii sunt pe cale de dispariție, în acest moment, în Șoarș mai există doar 22 de sași. Un număr mic față de cei 804 de dinainte de al doilea război mondial. Au plecat destui atunci, dar cei mai mulți au plecat imediat după Revoluția din 1989. Majoritatea caselor lor, trainice, pentru că au fost construite cu grija, stau falnice, parcă neatinse de trecerea timpului. N-au rezistat însă toate. Unele sunt doar ruine, semn că totuși au trecut câteva decenii de când nimeni nu le-a mai călcat pragul. Există însă și exceptii: câțiva sași, care au emigrat de peste 15 ani în Germania, s-au întors acum în satul natal, își renovează vechile case părintești și chiar plănuiesc să-și petreacă aici ultima parte din viață. Este și cazul lui Gunther Krempels, un săs născut și crescut în Șoarș care și-a renovat casa părintească încercând să păstreze cât mai mult din elementele existente acum 100 de ani.

Șoarș în Harta Iosefină a Transilvaniei, 1769-73

Pe zece case din Șoarș, cele mai frumoase dintre ele, străjuiesc, la loc de cinste, câte o plăcuță verde cu scris alb: „Rețea turistică“. Asta înseamnă că familia care locuiește în casa respectivă este inclusă în circuitul turistic al „Operation Village Roumain“, mai precis fac parte din Asociația Șoarș – La Louviere din Belgia. Președintele acestei asociații este profesorul Mihai Patrichi, un om cu un suflet mare, care a știut să facă acest sat, care tindea să rămână uitat de lume și civilizație – un centru turistic ce adună anual câteva sute de vizitatori din țări ca Belgia, Franța, Italia, Spania și chiar din Australia sau Insulele Canare. Cei mai mulți sunt intelectuali, studenți sau chiar pensionari, care și-au făcut un obicei din a veni în fiecare vară în Țara Făgărașului. Sezonul în care turiștii merg la Șoarș începe în luna mai și se termină în octombrie. (informații preluate dintr-un documentar scris de Maria Bărăgan)

Biserica „Adormirea Maicii Domnului“ din Șoarș a fost ridicată în perioada 1857-1861. O tradiție orală menționează însă anul 1848 ca dată a ridicării locașului de cult din această localitate. Conform monografiei parohiale, credincioșii din Șoarș au fost încă de la început buni păstrători ai credinței ortodoxe și au ridicat din timpuri vechi o biserică de lemn.

Biserica Ortodoxă Șoarș

<https://ziarullumina.ro/regionale/transilvania/soars-satul-copilor-iconari-din-podisul-hartibaciului-129727.html>

Biserica de zid a comunității ortodoxe din Șoarș în care credincioșii înaltă rugăciuni și în zilele noastre a fost ridicată cu mult sacrificiu de către locuitorii de atunci ai comunei din apropierea Făgărașului. Din istorisirile bătrânilor, menționeză monografia parohială, reiese că, pentru ridicarea

bisericii, fiecare familie și-a vândut câte o vită din propria ogradă, iar cu banii strânși s-au procurat cele necesare construirii actualului lăcaș de cult.

Biserica este situată în cimitirul ortodox la marginea nord-vestică a localității, pe deal, în strada lățuralnică de sus, de unde domină cu silueta ei zveltă întreg satul și împrejurimile. Iată cum este descrisă zidirea în monografia parohială: „Construcția este în formă de corabie, cu ziduri groase de 70 centimetri, iar zidul de la intrare cu grosimea de 120 centimetri din piatră și cărămidă, fiind acoperită cu țiglă. Ca și mărime, biserică este medie, având lungimea exterioară de 21 metri și lățimea de 8 metri. Ceva unic comparativ cu celelalte biserici ortodoxe din împrejurimi reprezintă bolțile din cărămidă, în număr de cinci. Acestea sunt unite cu arcuri semicirculare, pornind de la limita superioară a zidurilor, atingând în centru limita de 4,2 metri. La interior, nava bisericii are lățimea de 6,5 metri, iar lungimea, de la intrare până la iconostas, de 17 metri. Iconostasul are lățimea de 5,4 metri, iar înălțimea de 3,5 metri. Absida altarului este mai joasă, fiind în formă de piramidă trunchiată. Lungimea altarului este de 2,8 metri, iar Sfânta Masă din lemn are dimensiunile de 75 x 105 centimetri. În partea de apus a navei bisericii este ridicat un podișor cu lungimea de 6,5 metri și lățimea de 3,1 metri, datat septembrie 1929, potrivit unei chitanțe în valoare de 8620 lei, sumă plătită pentru executarea lui de către Ludwig Brandstetter. Turnul clopotniță situat la intrare, are formă pătrată, cu latura exterioară de 4,8 metri, cu ziduri groase de 1,1 metri. Acesta este structurat la interior pe trei niveluri, la cel superior fiind amplasate cele trei clopote. Clopotul cel mare nu este datat, însă cel mijlociu este confectionat, potrivit inscripțiilor la fabrica de clopote și turnătorie de fontă și metal, a meșterului Vasile Hoza din Sibiu. Din actul de garanție păstrat în arhiva bisericii rezultă că Epitropia Bisericii Ortodoxe din Șoarș a achiziționat în anul 1930 un clopot în greutate de 163 kilograme pentru care a plătit suma de 24.450 lei. Cel de al treilea clopot, cel mic, având înălțimea și diametrul de aproximativ 40 centimetri, are inscripționat anul 1819 și un înscris în limba germană, fiind rămas, probabil, de la vechea biserică de lemn. Potrivit unui contract încheiat cu maestrul tâmplar din comuna Galați, pe numele Dan Ioan, ferestrele turnului clopotniță au fost executate și vopsite în perioada 4-20 octombrie 1931”. Documentul menționează și alte date importante legate de istoria locașului de cult. Spre exemplu, într-un Liturghier datat 1921, pe ultima foaie se găsește o însemnare făcută de preotul paroh Dionisie Turcu: „În 10 aprilie 1958 s-au aprins electrica în biserică în Joia cea Mare la cele 12 evanghelii”. Tot aici Părintele paroh Gheorghe Leonte scrie: „15 iunie 1988 – s-a renovat complet instalația

electrică din Bis. Ort. Rom. Șoarș și s-au schimbat candelabrele: celor două s-a mai adăugat încă unul”.

Satul Bărcut denumit și satul izvoarelor

Puțini știu că în apropiere de Făgăraș există satul Bărcut comuna Șoarș, un loc de poveste, cu peisaje de vis: dealuri înverzite și izvoare ce și-au croit drum printre ele. Cel mai însemnat este izvorul din care se formează pârâul Hârtibaciu, iar cel legendar, Izvorul Mielului, este cel după descoperirea căruia s-a înființat satul Bărcut.

Turnul bisericii Evanghelice fortificate din Bărcut

Pentru a ajunge aici cu mașina trebuie să străbați un drum sinuos, cu multe curbe, dealuri. Însă dacă nu te grăbești, sigur o să te consideri cel mai norocos om de pe pământ. Înainte de a ajunge în sat treci pe lângă turmele de oi cocoțate pe mai toate dealurile din jur, care îți amintesc de balada Miorița și de faptul că încă mai există peisaje pur românești, neatinse de industrie sau poluare. Dacă mergi mai departe și ajungi în pădurea de dinaintea satului, pentru că drumul nu e foarte circulat, e puțin probabil să nu te întâlnești, mai ales pe inserat sau dimineața devreme, cu câteva căprioare, cu iepuri maronii, sau chiar cu vulpi șirete. Nu mai vorbesc de culoarea pădurii toamna.

Pe vremuri, pe când sașii mai erau încă aici, strada largă era întotdeauna curată și fiecare gospodină se îngrijea să aibă cele mai frumoase flori pe peluza din fața casei. Din păcate, din fala de altă dată, au mai rămas doar ruinele și câțiva bătrâni triști. Locuiesc într-un sat cu puține legături cu exteriorul, din care toți tinerii au plecat și nu s-au mai întors, la fel ca sașii. În 1990 au plecat în Germania vreo 400 de suflete, lăsând în urmă, fără să se uite înapoi, case mari și frumoase, care s-au dărâmat una câte una. A mai rămas biserică săsească, sfidând trecerea timpului, semeată, parcă neatinsă și câteva zeci de case locuite de cei puțini care au rămas.

Cu toate că atestarea documentară se face abia în anul 1206, există dovezi că Bărcutul a fost locuit încă de pe vremea dacilor. În anul 1950 un localnic, Ironim Muncu, a găsit cu ocazia desfundării unei fântâni vechi o monedă dacică. În anul 1488 s-a făcut la Bărcut cel mai vechi recensământ, în care sunt menționate 50 de gospodării locuite, două nelocuite, o școală, o moară și trei preoți. În anul 1493, Magistrul Sibiului, din fondul său, acordă comunei importante ajutoare bănești, bombarde și praf de pușcă pentru completarea redutei. Urmare a deselor năvăliri turcești și a deselor epidemii de ciumă, în anul 1687 populația scade considerabil.

Din motive de apărare, în anul 1759, Bărcutul capătă o garnizoană austriacă, un escadron de cavalerie, soldații fiind cartiruiți pe la oameni, iar obștea să asigure căpitanului o locuință de trei camere, bucătărie și cămară. Nemulțumirile cauzate de purtarea soldaților au fost multe.

În anul 1772 satul Bărcut arde în cea mai mare parte. În același an arde și școala, care a fost refăcută mai târziu.

În anul 1810 alt incendiu distrugе o bună parte din comună, oamenii confruntându-se cu greutăți deosebite din lipsă de hrană și adăpost. O colectă publică vine în ajutorul sinistraților.

În 1848 (conform documentelor din colecția Muzeului Brukenthal) au fost împușcați doi țărani din Bărcut în Racoșul de Sus, deoarece aprovisionau gardiștii români participanți la revoluție.

Într-un recensământ din anul 1857 este menționat faptul că aici trăiau 1.054 de suflete, din care 644 sași, 298 români și 112 alte nații.

În urma comasării din 1904, sătenii au fost foarte nemulțumiți. Atunci românii au fost nedreptățiți, pentru că le-au fost atribuite pământuri îndepărтate de sat și de calitate mai slabă.

La reforma din 1920, când au fost împroprietăriți luptătorii din Primul Război Mondial, pământul a fost împărțit din proprietatea cetățeanului Merzer Ioan, 112 jugăre. O medalie, emisă de Ministerul Domeniilor, care amintește de această reformă se găsea, pe vremuri, în colecția Școlii din Bărcut.

În anul 1945 a avut loc Reforma agrară, în urma căreia au fost expropriate 111 familii și au fost împroprietărite 165 de familii. Împroprietării au primit fiecare câte 8 jugăre de pământ (cei care nu aveau deloc), iar celor care aveau puțin au primit în completare până la 8 jugăre.

În anul 1951, Bărcutul a fost electrificat, iar în anul 1962 au fost recondiționate drumurile principale comunale.

Numele comunei Bărcut este menționat pentru prima dată în anul 1206, într-o scrisoare a regelui Andrei al II-lea, care dăruiește lui Johann Waldorf (comandant de fort), Willa Barankuth. Documentul se găsește la Muzeul Brukenthal din Sibiu, în lucrarea „Urkunderbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen“.

De-a lungul anilor, satul a purtat mai multe nume, în mai multe limbi. Báránkyút era denumirea maghiară, tradusă „Fântâna mielului“. Bekokten și Brigittenau sunt denumirile germane ale localității. Unii localnici spun că denumirea săsească Bekokten însemna „cozonac copt“.

Brigittenau, denumire folosită chiar și la mijlocul secolului al XIX-lea, după cum dovedește inscripția din interiorul bisericii săsești, ar fi denumirea localității din Germania din care au venit, în secolul XII, coloniștii săși de aici. Există o legendă legată de numele Bărcutului, cunoscută și în ziua de astăzi mai ales de localnici: „Într-o zi de vară fierbinte, la marginea dealului cu brazi, păstera o turmă de oi. Atât păstorul cât și oile cu mielușei erau însetați. Păstorul căuta un firicel de apă pentru a-și adăpa oițele, dar din cauza secetei orice urmă de apă dispăruse. Atunci păstorul, fiind un bun creștin, s-a rugat Maicii Domnului să-l îndrume către un izvor, unde să-și adape turma. Maica Precestă a căutat cu multă dragoste către turma de oi și ca prin minune un mielușel de nici un an, în joaca lui veselă, a lovit pământul cu piciorul și din acel loc au curs firișoare

de apă și s-a alcătuit un izvor. Fiind vară secetoasă, oamenii au săpat o fântână care nu a secat nicicând, chiar pe cea mai mare secetă. Bătrâniști din moși-strămoși că izvorul aducea cu sine crenguțe de brad și avea o mireasmă îmbătătoare de răsină și că era binecuvântat de Dumnezeu" După această întâmplare comuna a primit numele de „Barannykut“ (fântâna mielului: Barany - miel, kut - fântână)." Fântâna mielului a existat până acum câțiva ani, în curtea unui localnic. Însă de când acesta s-a mutat iar un altul a cumpărat casa, noul proprietar a hotărât să astupe izvorul cu pământ, pentru că în curte avea nu mai puțin de patru fântâni...

Biserica ortodoxă din Bărcut poartă hramul „Sfântul Nicolae“. În acest moment este păstorită de preotul Constantin Taflan, care este paroh și în satul vecin, Seliștat. Părintele Taflan a venit de curând în parohie, însă are planuri mărețe: el își dorește să picteze biserică, însă deocamdată nu există fonduri suficiente în acest sens. Locașul de cult din Bărcut a fost construit în anul 1845, chiar în perioada când biserică săsească era reconstruită din temeli.

În anul 2004, biserică a fost re-sfântită de PS. Visarion Răsinăreanu, episcopul vicar al Arhiepiscopiei Sibiu.

Biserica evanghelică din satul Bărcut a fost construită, se pare, în secolele XII – XIII. Inițial a fost ridicat doar turnul, împreună cu un zid de apărare, iar mai târziu a fost construită și biserică. Nenea Martin Konnerth, epitropul bisericii săsești, ne-a povestit că turnul a fost construit cu bulgări de var nestins, care erau așezați peste pietre, iar apoi era turnată apă. Astfel, construcția este atât de trainică și nu s-a deteriorat până azi. Zidurile de la baza turnului au o grosime de 3,20 metri. Turnul are o înălțime de aproape 37 de metri. Biserica actuală a fost ridicată în anii 1845-1846, de maestrul zidar Johann Frank, din Merghindeal, după ce biserică veche, mai înaltă decât aceasta a fost dărămată. Materialul rezultat din demolare a fost refolosit. În aceeași perioadă a fost dărămată și partea de est a zidului, pentru că biserică nouă este mai lungă în această parte decât era cea care a fost demolată. Zidul care a rămas are înălțimea de aproximativ trei metri.

Există dovezi că în partea sudică a locașului de cult a mai existat o clădire, probabil cea în care erau păstrate cerealele sașilor, clădire care însă a fost dărămată. Drept dovadă în acest sens stă zidul de lângă poarta de intrare dinspre căminul cultural, care are o boltă, semn că aici a fost odată o ușă.

Turnul bisericii a fost folosit de sașii din Bărcut pentru depozitarea slăninii până în anii 1992 – 1993, când nu au mai fost sași în sat. În interiorul bisericii este o fântână, acum acoperită cu podea, din care beau

apă localnicii în timpul asediilor. Fântâna există și azi. În urmă cu aproximativ 20 de ani, biserică și casa parohială au fost din nou renovate, însă doar la exterior. Orga din interiorul bisericii este relativ nouă și datează din secolele XVIII – XIX. A fost construită de meșterul Samuel Binder din Sighișoara. Vechea orgă a fost donată bisericii evanghelice din Seliștat, iar din aceasta, împreună cu vechea orgă de acolo a fost construită una mai mare. Chiar dacă este performantă, iar din 1982-1983 are un motor electric, din anul 1991 nu a mai cântat nimenei la ea.

Acum, cei 17 sași care mai sunt în sat se mai strâng la slujbă în sala de conferințe a casei parohiale, pentru că biserică este prea mare. Altarul, în stil baroc, a fost lucrat de Johann Folbart din Sighișoara, în anul 1767, iar amvonul a fost ridicat în 1792, de același artist, tot în stil baroc. Din păcate, în urmă cu câțiva ani, hoții au pătruns în biserică după ce au spart una dintre uși cu toporul. Aceștia au furat statueta din lemn de deasupra amvonului, „Pruncul Isus cu mielul în brațe“. Aceasta nu a fost găsită niciodată deși avea aproximativ 1,5 metri înălțime. Tot atunci, hoții au încercat să fure și statuia lui Isus de pe crucea din centrul altarului, însă aceasta era prinsă într-o verigă chiar în centru, iar hoții nu au reușit să o desprindă fără să o rupă. Acum statueta se află la Biserica evangelică din Făgăraș.

În Bărcut au existat, de-a lungul timpului, mai multe clădiri destinate învățământului, iar mult timp au funcționat chiar două școli în paralel: una în limba germană și alta în limba română. Copiii români au învățat inițial în actualul cămin cultural românesc, într-o clădire destul de mică și neîncăpătoare. În anul 1938 însă, primarul de pe atunci a vândut o bună parte din pădurea satului și a cumpărat fostul han, situat în apropierea școlii germane. Acolo a amenajat școala românească, în care au învățat copiii bărcuțenilor până prin anii 60. Atunci școala din han s-a transformat în bibliotecă sătească. Așadar, după instaurarea regimului comunist, românii au învățat împreună cu sașii în școala germană. Acum fostul han nu mai există, pentru că zidurile său dărâmat, roase de vreme. Clădirea școlii germane există și astăzi și a servit ca școală românească în ultimele decenii. De câțiva ani însă, de când a fost construită o școală nouă, a fost lăsată în paragină, iar persoane răuvoitoare au pătruns înăuntru cu forță și au distrus tot ce le-a ieșit în cale. Nu mai există geamuri și uși, ba chiar, în interior, sunt urme că cineva a locuit aici o vreme pentru că a construit o sobă din cărămidă, la care a făcut foc cu lemn smulș din parchetul claselor. Clădirea, foarte mare, cu multe săli de clasă, aparține Bisericii Evanghelice. În anul 1967 la Școala generală de 8 ani învățau 170

elevi în 10 săli de clasă. Acum însă, la școala din Bărcut abia dacă sunt câțiva elevi într-o clasă, și asta chiar dacă aici fac naveta în fiecare zi și elevii de gimnaziu din Seliștat. În anul 2003 Ministerul Învățământului împreună cu Primăria locală au dat în folosință noul local al școlii din satul Bărcut.

Satul Bărcut este consemnat de Camil Petrescu în romanul său „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”, deoarece aici au avut loc lupte aprige, la care a participat însuși scriitorul, împreună cu unitatea sa. În urma acestor lupte, sătenii povestesc că în anii 1984-1985 aici s-au filmat mai multe scene din filmul „Noi, cei din linia întâi”, regizat de Sergiu Nicolaescu. Atunci au venit în apropierea satului actori mari ai vremii ca Mircea Albulescu, Ion Besoiu sau Emil Hossu, alături de celebrul regizor și actor Sergiu Nicolaescu. Însă locnicii nu și amintesc să-i fi văzut plimbându-se pe străzile din fața caselor lor. Bărcuțenii și-au cinstit întotdeauna eroii. Pe dealul Dorobeaș existau până nu demult șapte morminte ale unor soldați căzuți în Primul Război Mondial și care au fost îngropați într-o groapă comună. Acolo mergeau copiii de la școală în fiecare an, de Ispas, și duceau cu ei coronițe de flori. Din păcate, răutatea comuniștilor le-au distrus. Aceștia au arat locul respectiv cu tractoarele IAS-ului, fără să țină cont că acolo era un petic de istorie. Totuși, în Tânărrog, la ieșirea din sat înspre satul vecin, Retiș, există încă o cruce a unui alt erou căzut în Primul Război Mondial. Acolo încă mai merg sătenii în fiecare an, împreună cu preotul lor și oficiază un parastas de Ziua Eroilor.

O placă de marmură, în memoria eroilor din Primul Război Mondial, se află la loc de cinste în Biserica Evanghelică. Aici sunt trecuți 31 de sași din Bărcut care au pierit în război între anii 1914-1918. Românii Bărcuțeni, căzuți de-a lungul timpului în războaie, nu au încă un monument al lor. Aceștia sunt însă tot timpul pomeniți în biserică, iar preotul împreună cu oamenii de la biserică intenționează să monteze o plăcuță cu numele acestora pe troița din fața bisericii. Nenea Ghoerghe Mihai, un localnic în vîrstă care chiar a luptat în cel de-al doilea război mondial, ne-a povestit că încă se mai păstrează, pe dealul Tenelui, de lângă Bărcut, tranșeele din care au luptat românii și nemții. Pe lângă legenda fântânii mielului, localnicii mai povestesc una: este vorba despre „Lacul neamțului”, situat și azi în vârful unui deal de la marginea satului. Aici se spune că demult, o femeie topea cânepă. În timp ce aceasta se afla pe malul lacului a venit un neamț călare și a vrut să-o batjocorească. Aceasta însă, cunoscând locul, a intrat în apă, fortându-l pe neamț să intre după ea. Dar apa era

adâncă, aşa că bărbatul s-a înecat, împreună cu calul său. De aici și denumirea de „Lacul Neamțului“.

În satul Bărcut mai există astăzi doar 17 persoane de origine germană. De-a lungul ultimilor 50 de ani sașii au suportat vicisitudinile istoriei cu stoicism, cu multă răbdare și îndărjirea caracteristică. În anul 1945, mulți dintre ei au fost deportați în Ucraina și chiar în Siberia, după ce au fost acuzați că ar fi colaborat cu naziștii; cei rămași, au fost în anul 1947 expropriați, iar terenurile lor întinse au fost împărțite tuturor celor care nu aveau, pentru ca în anul 1950 să le fie luat tot ce aveau – terenuri și animale – și să fie obligați să intre în rândurile Cooperativei Agricole de Producție. Așa că imediat după 1990, peste 300 de sași din Bărcut au plecat în Germania și nu s-au mai întors (mulți dintre ei niciodată), așa că majoritatea caselor au fost părăsite, iar multe dintre ele s-au și dărămat. În ultima vreme, chiar înainte de a pleca, aceștia erau numeroși și aveau o comunitate închegată și înfloritoare. Erau împărțiți în cinci vecinătăți, fiecare situată în câte o parte a satului. Fiecare vecinătate avea câte un conducător, numit „tată de vecinătate“, care împărtea slănina tuturor, păstrată în turnul bisericii evanghelice. Tot tații de vecinătate erau cei care organizau „Balul însuraților“ – în fiecare an, o vecinătate era organizatoare. Tatăl de vecinătate făcea toamna vinul necesar petrecerii, iar femeile din vecinătatea respectivă se îngrijeau ca toți participanții să aibă mâncare pe masă, după miezul nopții. Organizatorii stăteau întotdeauna la masa din față. Obiceiul românilor din Bărcut, care organizau și ei un alt bal al însuraților era puțin diferit.

Sașii care mai locuiesc acum în Bărcut și care au mai rămas aici chiar dacă toate rudele și chiar copiii le-au plecat în Germania după 1990 își amintesc cu drag de Georg Henning, un săs care a făcut foarte multe pentru consătenii săi. Acesta a rămas în Germania încă de pe vremea când, soldat fiind, lupta în cel de-al Doilea Război Mondial. Însă nu și-a uitat niciodată prietenii din copilărie și satul natal, așa că i-a ajutat foarte mult financiar.

În anul 1982 a trimis din Germania motorul electric pentru orgă. Iar în anul în care a împlinit 85 de ani a deschis un cont pe numele Bisericii Evanghelice Bărcut în care a depus 85.000 de mărci germane. Cu o parte din acești bani au fost renovate biserică și casa parohială. Se pare că acest săs a avut un destin fericit încă de la naștere, pentru că în curtea casei părintești se afla însuși „Fântâna mielului“ din legendă.

Satul Felmer sau satul de 800 de ani

Satul Felmer, atestat în 1206, e, împreună cu o mare parte din celelalte sate dezvoltate de sași, printre cele mai vechi localități populate continuu din țară. Coloniștii saxoni n-au fost primii, ei găsind români locuind deja la momentul ajungerii lor, dar au devenit cultura dominantă a așezării. Au construit biserică, inițial în tipul bazilical, adăugând turnul de vest și fortificații în sec. XV. Tot atunci este atestată și cea mai veche școală a satului.

Pe hotarul satului au existat urme ale așezărilor omenești din Epoca Bronzului. În locurile numite de săteni „Dealul Morii“, „Calea ai Strâmbă“, „Piscul lui Andrieș“, „Sub Mesteceni“ s-a găsit ceramică, o cistă de piatră și urme de bordeie cu bucăți mari de lipitură arsă.

Din Epoca Fierului s-au găsit oale mari, negre la exterior și castanii, lucioase la interior. Tot din această epocă s-au găsit un ulcior negru-cenușiu, lucrat la roată și decorat prin lustruire și grafitare, considerat ceramică dacico-getică. Acest obiect ceramic se află astăzi la Muzeul Țării Făgărașului.

Din Epoca Romană s-au găsit la Felmer obiecte de o deosebită valoare arheologică. S-au găsit părți dintr-un vas roman numit „terra sigillata“. La „Via Popii“ s-a găsit cunoscutul coif de argint care a aparținut unei căpetenii romane. Un alt obiect de valoare găsit la Felmer este o monedă cu figura Crispinei - soția împăratului Comodul, un mare conducător al acelor vremuri.

Imagine de ansamblu a satului Felmer

Toate locurile menționate mai sus se află pe dealurile din zonă și nu le găsim pe vatra actuală a satului. Se crede că în trecut vatra satului era un loc mlăștinos, datorită numelor existente și în prezent „Ulița din lac“ sau „Podul de peste lac“, dar lac în sat nu există.

Prima atestare documentară a satului Felmer datează din anul 1206, fiind menționat în „Diploma Andreiană“, prin care regele Andrei al II-lea îl dona nobilului Johannes Latinus, emigrant de origine romanică.

În anul 1455, magistratul Sighișoarei adreseză celui din Sibiu o scrisoare în care apare „onorabilul Stephanul Pilgrem dictus Felmer“.

Felmerul este un sat locuit și de sași și de români. Având două religii diferite, felmerenii au avut și două biserici în sat.

Biserica ortodoxă

În sat a existat, până la începutul secolului al XIX-lea, prima biserică despre care se cunosc date. Aceasta era construită de lemn și împrejmuită cu un zid de piatră, care există și astăzi. Din biserică de lemn se mai păstrează ușile împărătești și diaconești și clopotul cel mic, pe care este inscripționat anul 1810. Pentru că biserică de lemn s-a deteriorat, localnicii au construit o altă biserică, din piatră și cărămidă de cetate, în anul 1834. Întreaga construcție a fost executată sub supravegherea unui meșter din Făgăraș, pe nume Jiga. Turnul și clopotnița au fost construite între anii 1834-1840, de către meșteri români din Daia-Sighișoara. Biserică are formă de navă, cu naosul despărțit de pronaos printr-un zid scund. Iconostasul este confecționat din lemn și tencuială. Acoperișul bisericii a fost distrus în proporție de 80% în urma unei furtuni puternice, dar a fost reparat în anul 1876.

Biserica evanghelica. Biserică săsească de rit evangelic a fost, la început, bazilică cu absidă și abia în anul 1791 a fost construit turnul în partea de vest.

În Evul Mediu, în anul 1241, există documente care atestă că satul a căzut pradă invaziei tătarilor, iar la începutul secolului al XV-lea, turcii, care jefuiau și distrugău tot ce le ieșea în cale, au trecut și pe aici. Așa că sașii din Felmer s-au hotărât să fortifice locașul de cult. Astfel, în anul 1484 au fost construite patru turnuri pătrate și unul hexagonal și un zid de incintă gros de patru metri.

Biserica suferă, de-a lungul timpului, mai multe modificări. Plafonul absidei și corul au fost ridicate l-a nivelul navei și au fost introduse influențe gotice. În jurul anului 1800, biserica a primit o orgă, care după anul 1995 a fost dusă la Sibiu.

Biserica evanghelică fortificată din Felmer este unul dintre cele mai vechi monumente din Țara Făgărașului. Prima fază de construcție datează încă din sec. al XIII-lea, biserica fiind apoi modificată și extinsă în secolele XV și XVIII.

La fel ca multe biserici fortificate sătești din Transilvania, părăsite după exodul masiv al sașilor de după 1990, a intrat într-o fază avansată de degradare.

Din anul 2013, Asociația Renascendis a preluat în administrare ansamblul bisericii fortificate rurale din Felmer și a pus bazele unui parteneriat cu Biserica Evangelică C.A. Făgăraș pentru promovarea și conservarea patrimoniului cultural săsesc din Țara Făgărașului. Biserica a fost construită undeva între anii 1200 – 1250. Specialiștii susțineau inițial că a fost ridicată mult mai târziu, dar având în vedere stilul romanic, rural, al edificiului, fără prea multe elemente arhitecturale pretețioase, realizate din piatră de râu, au întărit ipoteza privind vechimea acesteia. În timp, biserica a suferit două modificări: o extindere realizată în perioada gotică – în 1450,

iar cea de a doua, tot în stil gotic, a fost abandonată. Sunt și urme de picturi în biserică, în două straturi suprapuse.

Biserica evanghelică fortificată din Felmer

La un moment dat, biserica a fost incendiată în Evul Mediu, dar nu ca urmare a vreunui atac. A fost o construcție fortificată, dar nu a fost folosită niciodată la apărare. Ultima extindere a bisericii a avut loc la sf. sec. XVIII încep. sec. 19, când nava a fost lipită de turnul clopotniței, iar turnul a fost supraînălțat cu două etaje, turn care inițial a avut rol tot de apărare și în care apoi au fost montate trei clopote.

Unul dintre turnurile de apărare și-a găsit o folosință casnică în ultimele decenii.

Multe piese din mobilierul bisericii datează din secolul al XVIII-lea și sunt pictate pe sub stratul actual de vopsea. Orga din 1780 a fost salvată prin mutarea ei în biserică evanghelică din Făgăraș, în 1993. Strana preotului, datând din 1766, poartă o frumoasă inscripție de înzestrare. Pe peretele nordic al corului a fost descoperit recent tabernacolul medieval cu ancadrament gotic din lemn, unicul păstrat în Transilvania.

Locul de păstrare a slăninii, obicei preluat de la sași

Pe vremuri, sașii erau organizați în vecinătăți, formă preluată și de unguri și români. Fiecare vecinătate – totalitatea caselor de pe o stradă sau câteva străzi adiacente – aveau un tată de vecinătate. La Crăciun, după sacrificarea porcului și pregătirea preparatelor tradiționale, fiecare familie își păstra acasă slănia afumată necesară din decembrie până în aprilie anul următor. Restul, era atârnată de grinziile din interiorul Turnului Slăninii, după cum a fost botezat ulterior. Astăzi, școala ruinată construită parțial în vechea fortificație datează din 1909 dar deja este ruinată.

Așa cum a fost ea construită din ruinele vechii școli și a zidurilor și turnurilor vechi (din care se mai păstrează doar două), la fel a fost la rândul ei reciclată în alte construcții din sat în ultimele decenii.

În prezent numărul populației scade, dar se observă o îmbătrânire accentuată a ei. Sporul natural foarte scăzut va duce într-un timp apropiat la o scădere a numărului populației.

Centru satului șoseaua principală din satul Felmer înainte de asfaltare

Satul Rodbav

Rodbav, mai demult Rotbav, Rorbaca (în dialectul săsesc Rirbich, Rîrbîch, în germană Rohrbach, în maghiară Nádpatak, Nádaspatak) este un sat în comuna Șoarș din județul Brașov, Transilvania, România. Prima mențiune scrisă a localității este din 1337.

Biserica a fost construită în secolul al XIII-lea, ca o bazilică cu trei nave, cu absidă semicirculară pe capătul estic al navei centrale, și un turn pe cel vestic. În secolul al XV-lea biserică a fost fortificată. Stâlpii de plan pătrat care despărțeau navele au fost zidiți, la fel și portalul vestic și căile de acces exterioare către cele două scări înzidite ale turnului. Nava centrală a primit deasupra un etaj dotat cu guri de tragere și cu guri de vârsare, sprijinit pe o galerie de contraforturi unite prin arce, construcție similară celei de la Șoarș. Turnului i-a fost adăugată o galerie de apărare din lemn.

În jurul bisericii a fost ridicată o fortificație din zid de piatră întărit cu turnuri, din care se mai păstrează ruina unui turn semicilindric și turnul

colțului nord-estic, folosit ulterior de săteni pentru păstrarea slăninii. În secolul al XVIII-lea forma absidei a fost schimbată din semicirculară în poligonală. Pe pereții navei centrale, în partea superioară, se păstrează câteva inscripții cu citate biblice și o inscripție de la renovarea din 1753.

Biserica evanghelică din satul Rodbaș comuna Șoars

Orga

Altarul

Cristelnita

Și pe peretele opus accesului către scara emporiei s-a descoperit o inscripție de secol XVIII, însă deficitar păstrată. Altarul și strana preotului au fost construite în stil baroc. Altarul a fost re pictat în anul 1900 de sighișoreanul Josef Vogel. Panoul central al altarului a fost furat fără să fie recuperat, la fel și cele două statui din lemn policrom ale apostolilor Petru și Pavel care îl flanțau. Cristelnita de piatră a fost realizată în anul 1851.

Băile Rodbav au o poveste ciudătică. Au aparținut, de la înființare, satului, fiind una dintre stațiunile românești vizitate și de împărăteasa Maria Terezia a Austriei, au fost confiscate de comuniști, au revenit după revoluție Rodbavului, ca apoi să fie cumpărate de Ministerul Justiției prin Direcția Generală a Penitenciarelor, de unde și sârma ghimpată, în 1999. Stațiunea a devenit cu circuit închis, pentru angajații ministerului, timp de câțiva ani, și lucrările care s-au făcut aici s-au făcut cu ajutorul a câțiva deținuți aflați în detenție în stațiune. Nu pot să înțeleg logica transformării unor băi în închisoare, chiar și parțial. Aparent ar fi din nou deschisă circuitului turistic, dar încă se mai lucrează la stațiune cu deținuți în regim semi-deschis sau deschis. Greu găsești în prezent informații despre cazarea și facilitățile disponibile.

Clădirea principală Băile Rodbav

Băile Rodbav au fost dintotdeauna proprietatea obști sătești din Rodbav. De binefacerile apelor termale de la Rodbav s-au bucurat nu numai localnicii care îngrijeau locația, ci și oameni din toata țara. În timp, stațiunea s-a extins prin construirea unui strand, pavilioane cu cabine pentru bai, bazine de înot, o sala de festivități, o vila, o gospodărie anexă etc. Valoarea medicală a izvoarelor de la Rodbav nu poate fi ignorată. Conform specialiștilor, apa carbonată clorurată sodică de aici tratează eficient o serie de boli, cum ar fi gastroduodenite cronice, maladii ulceroase, enterocolite, dischinezii biliare, diabet, gută, faringe cronice etc. În perioada comunista obiectivul a rămas în proprietatea comunei, nefiind trecut în proprietatea statului prin vreun act normativ (naționalizare, confiscare sau expropriere).

Atestate documentar încă de pe vremea împărătesei Maria Tereza, În Cartea Funciara a imobilului, până în anul 1997, a fost trecut ca proprietar "comuna politică Rodbav". Băile au fost administrate, succesiv, de mai multe instituții ale statului până în 1988, când Ceaușescu a emis decretul 339, prin care obiectivul turistic a fost trecut abuziv în proprietatea Uniunii Județene a Cooperativelor de Producție Brașov (actualul Federal-coop. Brașov).

Satul Seliștat

Seliștat (în dialectul săsesc Sailijescht, Zělijeršt, Zeliješt, în germană Seligstadt, Gross-Alisch, Gross-Alesch, Olesch, în maghiară Boldogváros) este un sat în comuna Șoarș din județul Brașov, Transilvania. Prima atestare istorică a localității Selistat este datată din anul 1206. „Selgestat” sau „Felix locus” se numara printre primele asezari ale sasilor din Transilvania. Urmand chemarea regelui maghiar Géză II colonizatorii provenind din zona Rin-Mosel au venit în Transilvania începând de la jumătatea secolului al 12-lea. Bisericiile fortificate clădite de ei sunt astăzi monumente ale culturii și tradiției săsești transilvănene.

Una dintre cele aproximativ 300 de biserici fortificate conservate este biserica fortificată din Seliștat. Impozanța domnește asupra satului. Cine este interesat de istoria deosebită a sașilor din Transilvania găsește aici urme și indicii lăsate de secolele trecute: Acestor urme aparțin atât crenelurile din secolul al 15-lea cât și streșinile din zilele noastre. Biserica nu a fost niciodată „doar” un locaș de săvârșire a liturghiei, ci în același timp și cetate de apărare, azil – și astăzi face parte din centrul cultural pentru tineret. În zilele noastre o astfel de clădire ar putea fi numita multifuncțională. Biserica a fost clădită între anii 1300 și 1350, la început fără turn. După atacuri nimicioare ale armatei turcești biserica a fost fortificată de către sasi la sfârșitul secolului al 15-lea: Deasupra corului a fost construit un turn în trei etaje, corpul bisericii a fost etajat. De aici se putea trage cu arcuri și putea fi turnată smooală peste inamici. Cine urcă astăzi în turn este răsplătit cu o priveliște minunată asupra împrejurimii satului Seliștat. În timp ce în evul mediu biserica a înfruntat nenumărate atacuri turcești, astăzi timpul și vremea și-au lăsat urmele asupra zidurilor. În urma exodului sașilor din ultimele decenii, biserica, casa parohială și școala s-au aflat mult timp în paragină. La inițiativa părintelui dr. Johannes Klein au fost luate începând cu anul 1997 măsuri de salvare a bisericii: Acoperișul a fost schimbat, au fost instalate noi streșini și orga a fost renovată. Datorită entuziasmului multor voluntari au putut fi renovate

și casa parohială și școala. Astfel, Seliștat a fost pregătit pentru o nouă epoca. Conform datelor din 2011, în satul Seliștat sau Seligstadt din județul Brașov au mai rămas 178 de locuitori. Prima atestare istorică este datată din anul 1206, când „Selgestat” sau „Felix locus” se număra printre primele așezări ale sașilor din Transilvania, veniți din zona Rin-Mosel la chemarea regelui maghiar Géză II. Astăzi, aici au loc diverse proiecte și tabere în jurul bisericii fortificate. De asemenea, pe site-ul www.seligstadt.ro/ro puteți găsi câteva variante de cazare în cazul în care dorîți să vă petreceți timp în acest colț minunat de natură.

Stradă din satul Seliștat

Biserica Evanghelică

https://ro.wikipedia.org/wiki/Seli%C8%99tat,_Bra%C8%99ov

În concluzie există un potențial turistic foarte ridicat, cele cinci localități ale comunei sunt plasate într-o zonă foarte pitorească cu multe obiective turistice de interes major făcând aici referire în primul rând la bisericiile fortificate din comună sau la băile termale de la Rodbav.

Serviciile și comerțul

Comuna Șoars este situată în județul Brașov, la circa 13 kilometri de municipiul Făgăraș și la circa 80 de kilometri de municipiul Brașov – reședința județului.

Comuna Șoars se învecinează cu comuna Mândra spre sud, cu comuna Jibert spre nord, comuna Ticușu spre est și comuna Cincu spre Vest.

Sediul primăriei comunei Șoars

În prezent Comuna Șoars se confruntă cu greutăți economice și sociale. Situația economică a comunei după schimbările sociale din anul 1989 a continuat să se degradeze. Este caracteristic faptul că în ultimele decenii în sat nu a avut loc dezvoltări mai însemnante.

TERITORIU, LOCUINȚE, UTILITĂȚI PUBLICE

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Locuințe existente la sfârșitul anului - total (număr)	880	936	936	936	936	938
Locuințe - proprietate <i>publică</i>	51	33	32	32	31	31
Locuințe - proprietate <i>privată</i>	829	903	904	904	905	907
Suprafața locuibilă – total (m ²)	36580	40340	40340	40340	40340	40494
Suprafața locuibilă - proprietate <i>publică</i>	1836	1259	1162	1162	1042	1042
Suprafața locuibilă - proprietate <i>privată</i>	34744	39081	39178	39178	39298	39452
<i>Suprafața locuibilă ce revine în medie pe un locuitor (m²/locuitor)</i>	<i>17,6</i>	<i>19,3</i>	<i>19,3</i>	<i>19,2</i>	<i>19,1</i>	<i>19,0</i>

În satele Șoarș, Bărcut, Felmer și Rotbav există rețea de apă potabilă. În prezent nu există o rețea de canalizare în nici o localitate a comunei Șoarș. S-au depus două proiecte în acest sens cu finanțare pe programul Anghel Saligny cu care se dorește rezolvarea acestei probleme pe întreaga comună. Această investiție nu se putea rezolva din surse proprii, costurile aferente fiind foarte mari, comuna ne dispunând de astfel de resurse. Realizarea acestor investiții va crea o mai mare atractivitate comunei în primul rând, putându-se astfel dezvolta mai bine și agroturismul unul din uriașele potențiale nefructificate până la acest moment.

O altă investiție majoră pe care și-a propus să o realizeze administrația locală este aducția rețelei de gaze naturale.

Telecomunicațiile și serviciile în multe privințe sunt încă necorespunzătoare.

În cea mai mare parte locuitorii comunei se ocupă cu agricultura (cultivarea cerealelor, creșterea animalelor), silvicultura, turism, activități individuale și puțini cu comerțul. Gradul de ocupare al populației pe domenii de activitate, ocupațiile au următoarea structură:

În satul Șoarș funcționează o școală primară și gimnazială, o grădiniță cu program normal și un cămin cultural. În satele Felmer și Bărcut există școală primară clasele 1-4, câte o grădiniță și cămin cultural.

În satele Seliștat și Rodbav există grădiniță și cămin cultural. Pentru localitățile Felmer, Bărcut, Seliștat și Rodbav școlile gimnaziale de învățământ s-au închis datorită scăderii numărului de elevi care frecventau cursurile și a dotărilor reduse, transportul elevilor făcându-se cu microbuzul de elevi al comunei.

În comună se înregistrează cam toate categoriile de servicii strict specifice zonei rurale. Un avantaj pentru locuitori este asigurat de apropierea de municipiul Făgăraș la o distanță de 13 km și de chiar de Municipiile Brașov și Sibiu care asigură toată gama de servicii pentru întreaga zonă. În ceea ce privește serviciile de poștă acestea sunt prezente și funcționale. Pe raza comunei există cabinet medical medicină de familie și o farmacie privată. În localitățile comunei Șoarș există rețea de telefonie fixă și există semnal pentru toate rețelele de telefonie mobilă, dar și acces la internet fix și mobil. Comerțul este slab reprezentat limitându-se la servicii de comercializare cu amănuntul de produse alimentare și consumabile de uz casnic.

Momentan nu există rețea de canalizare sau stații de epurare a apelor. Nici rețea de gaze naturale încă nu există, însă se intenționează atragerea de fonduri europene și naționale pentru realizarea acestor obiective de investiții.

I.4 Administrația publică locală și servicii publice

Strategia națională în domeniul administrației publice a fost adoptată în anul 2014 prin HG nr. 909/2014. Conform Constituției României autoritățile la nivel local sunt: consiliile județene, consiliile locale și primăriile localităților/unităților administrativ-teritoriale (municipii, orașe, comune). Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice"(art. 120 alin. (1) din Constituția României). În conformitate cu art. 129 alin. (1) din OUG nr. 57/2019, Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:

- a) atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum și organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local și ale societăților și regiilor autonome de interes local;
- b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;
- c) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului;
- d) atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local;
- e) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.
- (3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. a), consiliul local:
  - a) aprobă statutul comunei, orașului sau municipiului, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local; prin ordin al ministrului de resort se aprobă un model orientativ al statutului unității administrativ-teritoriale, precum și un model orientativ al regulamentului de organizare și funcționare a consiliului local;
  - b) alege viceprimarul/viceprimarii, din rândul consilierilor locali, la propunerea primarului sau a consilierilor locali;

- c) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local, reorganizarea și statul de funcții ale regiilor autonome de interes local, precum și înființarea, reorganizarea sau desființarea de societăți de interes local și statul de funcții al acestora;
- d) exercită, în numele unității administrativ-teritoriale, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți sau regii autonome, în condițiile legii;
- e) hotărăște înființarea sau reorganizarea de instituții, servicii publice, societăți și regii autonome, în condițiile legii.
- (3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. a), consiliul local:
  - a) aprobă statutul comunei, precum și regulamentul de organizare și funcționare al consiliului local;
  - b) aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții al aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local, precum și reorganizarea și statul de funcții ale regiilor autonome de interes local;
  - c) exercită, în numele unității administrativ-teritoriale, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți comerciale sau regii autonome, în condițiile legii.
- (4) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. b), consiliul local:
  - a) aprobă, la propunerea primarului, bugetul local, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar;
  - b) aprobă, la propunerea primarului, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în numele unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii;
  - c) stabilește și aprobă impozitele și taxele locale, în condițiile legii;
  - d) aprobă, la propunerea primarului, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, în condițiile legii;
  - e) aprobă strategiile privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;
  - f) asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de

integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

- (5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. c), consiliul local:
  - a) hotărăște darea în administrare, concesionarea sau închirierea bunurilor proprietate publică a comunei, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii;
  - b) hotărăște vânzarea, concesionarea sau închirierea bunurilor proprietate privată a comunei, în condițiile legii;
  - c) avizează sau aprobă, în condițiile legii, documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism ale comunei;
  - d) atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de obiective de interes public local.
- (6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. d), consiliul local:
  - a) asigură potrivit competențelor sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:
    - 1. educația;
    - 2. serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;
    - 3. sănătatea;
    - 4. cultura;
    - 5. tineretul;
    - 6. sportul;
    - 7. ordinea publică;
    - 8. situațiile de urgență;
    - 9. protecția și refacerea mediului;
    - 10. conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;
    - 11. dezvoltarea urbană;
    - 12. evidența persoanelor;
    - 13. podurile și drumurile publice;
    - 14. serviciile comunitare de utilitate publică: alimentare cu apă, gaz natural, canalizare, salubrizare, energie termică, iluminat public și transport public local, după caz;
    - 15. serviciile de urgență de tip salvamont, salvamar și de prim ajutor;
    - 16. activitățile de administrație social-comunitară;

- 17. locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa;
- 18. punerea în valoare, în interesul comunității locale, a resurselor naturale de pe raza unității administrativ-teritoriale;
- 19. alte servicii publice stabilite prin lege;
- b) hotărăște acordarea unor sporuri și altor facilități, potrivit legii, personalului sanitar și didactic;
- c) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;
- d) poate solicita informări și rapoarte de la primar, viceprimar și de la șefii organismelor prestatore de servicii publice și de utilitate publică de interes local;
- e) aproba construirea locuințelor sociale, criteriile pentru repartizarea locuințelor sociale și a utilităților locative aflate în proprietatea sau în administrarea sa;
- f) poate solicita informări și rapoarte specifice de la primar și de la șefii organismelor prestatore de servicii publice și de utilitate publică de interes local.
- Activitatea consilului local este organizată în comisii de specialitate conform HCL nr 122 din 12.11.2020 și au următoarea componență:

- COMISIA 1- Agricultură, amenajarea teritoriului și urbanism, protecție mediu și turism:

- TAFTA NECULAI
- LASZLO EUGEN
- RUSU ALIN-NICUSOR

- COMISIA 2 -Activități economico-financiare, muncă și protecție socială, protecție copii, tineret și sport:

- LUNGOCIU-IONUT-CURCHEL ANCA-GETA
- MARHAO CRISTINEL
- GAVARLAS GHEORGHE

- COMISIA 3- Juridică și de disciplină, activități social-culturale, culte, învățământ, sănătate și familie:

- BADEANU IONUT
- RADU CRISTIAN-IOAN
- SULEA VIOREL

- MUNTEAN PAULINA
- PITICAS IOAN

Pentru fiecare din comisii au fost definite o serie de atribuții.

Adresă: Str. Principală, Nr. 111, Comuna Șoars, Jud. Brașov

Telefon: 0268-285454, fax 0268/285440

Mail: primariasoars@yahoo.com

Suprafață 16.790 ha

Populație 2178 locuitori la 01 ianuarie 2021, pe localități după cum urmează:

- Șoars 677 locuitori
- Felmer 525 locuitori
- Bărcut 466 locuitori
- Rodbav 319 locuitori
- Seliștat 191 locuitori

Densitate 10,14 loc./km²

Situația terenurilor pe categorii de folosință

agricole din care: 10.002 ha

- arabile 4.090 ha
- păsuni 2.912 ha
- fânețe 2.888 ha

neagricole din care: 6.788 ha

- păduri și altă vegetație forestieră 3.478 ha
- ape, bălți 37 ha
- construcții 2.901 ha

- căi de comunicații și căi ferate 165 ha
- terenuri degradate și neproductive 207 ha

Număr de gospodării/locuințe: 936

Primar Timiș Dănuț-Ioan (PNL)

Comuna are în componentă cinci sate: Felmer, Bărcut, Seliștat, Rodbav și Șoarș - sat reședință de comună. Autoritățile administrației publice locale din Comuna Șoarș sunt: Consiliul Local Șoarș, ca autoritatea deliberativă și autoritatea executivă - Primăria comunei Șoarș care constituie și aparatul de specialitate al primarului comunei.

Comuna Șoarș este administrată de un primar și un consiliu local compus din 11 consilieri. Primarul, Dănuț-Ioan Timiș, de la Partidul Național Liberal, este în funcție din 2012. Începând cu alegerile locale din 2020, consiliul local are următoarea componență pe partide politice.

LISTA CONSILIERI LOCALI SOARS MANDAT 2020-2024

- Bădanu Ionuț; Lazlo Eugen; Lungociu-Ionuț-Curchel Anca-Geta; Muntean Paulina; Șulea Viorel; Taftă Neculai -PNL;

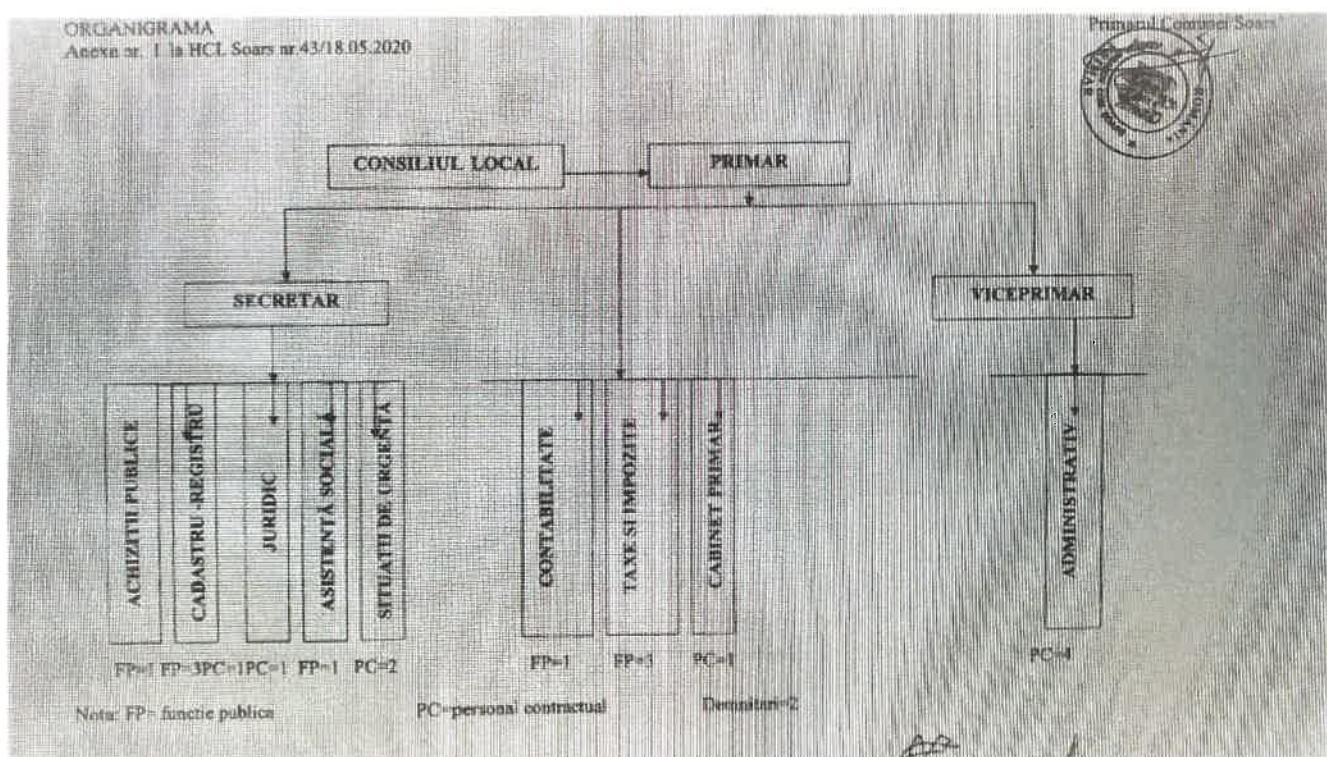
- Găvârlăș Gheorghe; Piticaș Ioan; Rusu Alin-Nicușor -PSD
- Marhao Cristinel-USR-PLUS
- Radu Cristian-Ioan -PRO-ROMÂNIA
- Blaj Ioan-Viorel delegat satesc sat Selistat

Primăria comunei Șoars are un număr de **20** posturi :

Nr. Total funcții de demnitate publică 2; nr. total funcții publice 9; nr. total funcții publice de conducere 1; nr. total funcții publice de execuție 8; nr. total funcții de conducere contractual 0; nr. total funcții contractuale de execuție 9; nr. total funcții în instituție 20.

În comună nu există Poliție Locală.

Organograma comunei Șoars

Toate informațiile de interes public utile pentru cetățenii comunei sunt prezentate și actualizate la avizierul din fața primăriei și pe www.primariasoars.bipnet.ro. De asemenea, pe site-ul primăriei sunt aduse la cunoștința celor interesați diferite informații de interes public: hotărâri

ale Consiliului local, declarații de avere, organograma, programul de funcționare al serviciilor publice, datele de contact ale instituției și ale reprezentantului legal.

Primăria dispune de un sistem informatizat și de rețea de calculatoare. Există baze de date la nivelul instituției, îndeosebi la nivelul compartimentului contabilitate al primăriei.

Servicii publice

În subordinea Consiliului local sunt organizate serviciile necesare populației. Dintre acestea enumerăm: **cadastru, registru agricol, stare civilă, asistență socială, situații de urgență**.

Primăria Șoarș este organizată și funcționează potrivit prevederilor legislative în conformitate cu art. 129 alin. (1) din OUG nr. 57/2019 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local Șoarș privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi și a statului de funcții ale aparatului propriu de specialitate. Primarul, viceprimarul, secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Șoarș care aduce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale. Consiliul Local Soarș, prin primăria comunei realizează atribuțiile conferite de **OUG nr. 57/2019 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare**.

I 5. Accesibilitate

Comuna Șoarș este deservită de gara din Făgăraș situată la o distanță de 13 km de localitatea Șoarș;. Aeroportul cel mai apropiat se găsește la Sibiu. Cel de la Brașov este în curs de realizare.

Lățimea drumurilor județene este de circa 5 metri, iar a drumurilor comunale de 4 metri. Legătură rutieră cu rețeaua de drumuri naționale (DN 1 Brașov - Sibiu) este asigurata prin intermediul drumurilor județene și comunale ce leagă localitățile componente ale comunei.

► Principalele drumuri care străbat comuna sunt:

- DC 14 - Șoars - Felmer
- DC 11 Bărcut - Seliștat
- DJ 104 Făgăraș – Rupea

Principala cale de acces în Satul Șoarș dinspre DN1 Brașov - Sibiu se face prin DJ 104.

Cofinanțarea proiectelor de investiții din comuna Șoarș finanțate prin PNDL 2 este asigurată de la bugetul de stat. În contextul actual, generată de situația epidemiologică și de creșterea galopantă a prețurilor, investițiile au avut un ritm mai lent, astfel că, crearea cadrului legal, respectiv adoptarea OUG nr. 93/2021, au oferit autorității publice locale prilejul de a putea solicita suplimentare de fonduri care să acopere cheltuielile cu creșterea prețurilor la material, prețuri care ar fi fost aproape imposibil de acoperit din bugetul local. În acest sens, consilierii locali au fost convocați de primarul Dănuț Timiș în ședință extraordinară pentru a aproba actualizarea indicatorilor economici pentru investițiile aflate în derulare la DC 14, Șoarș-Seliștat, și DC 11, Șoarș- Felmer, finanțate prin PNDL2. În acest sens, reprezentantul legal al comunei Șoarș, dl Timiș Dănuț Ioan, declară: „La DC 14 cofinanțarea era de 600.000 lei, iar pentru DC 11 , 2 milioane de lei. La momentul când s-au întocmit proiectele de investiții trebuia să se încadreze în anumiți indicatori pentru a fi acceptate la finanțare prin PNDL 2, iar

diferența de sumă trebuie suportată de la bugetul local. OUG 93/2021 vine în ajutorul comunei, fiind o gură de oxigen. Pentru restul lucrărilor de executat, cofinanțarea este asigurată de la bugetul de stat. Vor fi investiții de 15,5 milioane de lei.

Conform HCL Șoarș nr. 71/22 septembrie 2021, investiția „Modernizare drum comunal DC 11” are valoarea de 8.175.942 lei din care de la bugetul de stat se asigură cheltuielile în valoare de 7.838.944,07 lei, iar cofinanțarea de la bugetul local de 336.998,51 lei, față de 600.000 lei cât era inițial. Pentru această investiție contractul de finanțare nr. 8973 a fost semnat la data de 19 iulie 2017 cu Ministerul Dezvoltării în cadrul PNDL 2. În cazul investiției „Modernizare drum comunal DC 14” a fost emisă HCL Șoarș nr. 72/22 septembrie 2021, prin care cofinanțarea de la bugetul local este în valoare de 362.907,28 lei față de 2 milioane de lei, diferența fiind acoperită de la bugetul de stat în baza OUG 93/2021. Valoarea totală a investiției pentru reabilitarea drumului comunal Șoarș-Seliștat este de 8.589.749,83 lei din care bugetul de stat asigură 8.226.842,55 lei prin PNDL 2. Contractul de finanțare pentru acest obiectiv a fost semnat de Primăria Șoarș cu Ministerul Dezvoltării în aprilie 2018. „În cazul drumului de la Felmer, 6,1 km, s-a executat până în prezent peste 50% din lucrare, iar la drumul de la Seliștat peste 60%. Drumul Șoarș-Seliștat, 5,3 km, n-a fost reabilitat niciodată, era drum de pământ, greu accesibil, de aceea lucrările sunt mai scumpe, declară dl primar Timiș Dănuț Ioan.

Reabilitare DC 11 și DC 14

Drumurile din jurul Bărcutului sunt neasfaltate, iar din această cauză, potențialul turistic extraordinar al zonei a rămas neexploatat. De

asemenea, drumul județean care leagă Făgărașul de Sighișoara, pentru că este plin de gropi, nu este folosit de șoferi, aceștia preferând să conducă în plus peste 100 de kilometri pe rute ocolitoare.

De la Făgăraș până la Bărcut sunt 25 de kilometri. De aici, până în orașul Agnita sunt 35 de kilometri și până la Sighișoara, 36 de kilometri. Drumul spre Agnita și Sighișoara este în stare proastă însă numai pentru câțiva kilometri, până în primul sat, Retiș. Paradoxal, chiar dacă este drum județean, șoseaua dintre Bărcut și Retiș, fiind situată între două județe, a rămas de-a lungul timpului neasfaltată, chiar dacă restul drumului a fost asfaltat în urmă cu mulți ani. Drumul spre Făgăraș este de asemenea în stare extrem de proastă și nu a mai fost reparat de mulți ani. Printr-un drum comunal, satul Bărcut se leagă de Seliștat.

Accesibilitatea la căile de transport reprezintă un indicator foarte important în aprecierea posibilităților de dezvoltare economico-socială a localităților rurale. Accesul direct la o infrastructură rutieră corespunzătoare, asigură premisele dezvoltării unor activități economice, facilitează accesul populației la locurile de muncă, satisfacerea anumitor servicii. Datorită lipsei de fonduri, comuna Șoarș a întâmpinat dificultăți în întreținerea drumurilor publice. Starea drumurilor din localitățile componente este precară dar și accesul la terenurile cultivate, trotuarele, șanțurile de scurgere ale apelor pluviale, astfel că modernizarea drumurilor devine o prioritate și va conduce la dezvoltarea activităților de agroturism, comerț, agricultură ecologică, etc.

Pe raza comunei nu există stații de transport public amenajate la standardele cerute de secolul în care trăim.

Comuna Șoarș amplasament pe harta județului Brașov

Având în vedere obiectivele specifice stabilite prin strategia elaborată la nivel național în acest domeniu, precum și situația existentă la nivel local,

Consiliul Local Șoars și-a propus ca obiectiv, modernizarea stațiilor de transport existente pe raza comunei.

Cele mai importante aspecte ce trebuie luate în considerare în perioada imediat următoare, sunt:

- a) transportul public trebuie să fie perceput de către publicul larg ca fiind un mijloc de transport: suportabil, confortabil și avantajos. Pentru ca această cerință să fie atinsă, sunt necesare investiții periodice în mijloacele de transport și infrastructura aferentă. În același timp, sunt necesare scheme de îmbunătățire a managementului traficului care să acorde prioritate transportului public.
- b) există o nevoie urgentă de reevaluare a rețelei stradale ce este folosită de transportul public și a tipurilor mijloacelor de transport ce pot fi folosite. Aceasta va necesita o analiză pentru a determina dacă rețeaua actuală poate fi optimizată și dacă îndeplinește necesitățile pasagerilor existenți și potențiali.
- c) considerând succesul relativ al microbuzului ca o formă de transport atractivă, vor fi luați în calcul operatorii privați de microbuze care vor continua să opereze. Pentru a evita dublarea rutelor, se va asigura că există concurență pentru rute și nu competiție pe călători transportați pe aceeași rută. Programele de investiții realiste și suportabile trebuie pregătite pentru a acoperi necesitățile transportului public din comună. Aceste programe trebuie să aibă în vedere corelarea rețelelor de transport public zonal cu celealte servicii de transport public județean, regional și național, prin coordonarea graficelor de circulație / operare ale operatorilor acestora.
- d) Identificarea soluțiilor urgente de reabilitare a drumurilor de pământ sau pietruite, încă existente, astfel încât accesul să fie mai facil, cu precădere în zonele cu un potențial turistic crescut.

Partea a II-a Analiza situației actuale a comunei Șoars

II.1 Populația II.1.1 Evoluția populației

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Șoars se ridică la 1.755 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 1.913 locuitori. Actual conform datelor la

nivelul anului 2021 populația este într-o creștere semnificativă raportat la anul 2011 ajungând la 2.178 persoane.

În ceea ce privește dispunerea populației după vârstă, densitate, sporul natural, stare civilă, situația la nivelul anului 2015 se prezintă astfel:

	Total		Masculin		Feminin	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
Populația după domiciliu pe grupe de vârstă la 1 iulie	2081	2129	1059	1096	1022	1033
0 – 4 ani	165	132	88	72	77	60
5 – 9 ani	129	166	61	89	68	77
10 - 14 ani	133	128	80	60	53	68
15 – 19 ani	145	149	79	86	66	63
20 – 24 ani	217	147	97	77	120	70
25 – 29 ani	137	209	77	103	60	106
30 – 34 ani	141	142	87	80	54	62
35 – 39 ani	154	144	79	84	75	60
40 – 44 ani	158	155	75	80	83	75
45 – 49 ani	114	162	63	79	51	83

	Total	Masculin	Feminin		
50 – 54 ani	111	61	64	50	51
55 – 59 ani	92	49	61	43	49
60 – 64 ani	72	32	47	40	42
65 – 69 ani	62	31	29	31	34
70 – 74 ani	70	34	24	36	29
75 – 79 ani	77	26	27	51	28
80 – 84 ani	64	22	14	42	42
85 ani și peste	40	18	20	22	34

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Populația după domiciliu ¹ - total, la 1 iulie	2081	2092	2093	2106	2111	2129
Populația după domiciliu - femei, la 1 iulie	1022	1035	1025	1031	1032	1033
Populația după domiciliu pe grupe de vîrstă la 1 iulie	2081	2092	2093	2106	2111	2129
0 – 19 ani	572	587	575	585	581	575
20 – 64 ani	1196	1202	1219	1235	1255	1273
65 ani și peste	313	303	299	286	275	281
Densitatea populației după domiciliu	12,4	12,5	12,5	12,5	12,4	12,5

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Născuți vii	35	27	26	35	18	42
Născuți vii la 1000 locuitori populație după domiciliu (%)	16,8	12,9	12,4	16,6	8,5	19,7
Născuți morți	-	1	1	1	-	-
Decedați - total	28	23	30	26	23	31
Decedați la 1000 locuitori populație după domiciliu (%)	13,5	11,0	14,3	12,3	10,9	14,6
Sporul natural	7	4	-4	9	-5	11
Spor natural la 1000 locuitori populație după domiciliu (%)	3,4	1,9	-1,9	4,3	-2,4	5,2
Decedați sub un an	1	1	2	-	-	3
Rata mortalității infantile (%)	28,6	37,0	76,9	-	-	71,4
Căsătorii	9	4	16	6	5	11
Căsătorii la 1000 locuitori populație după domiciliu (%)	4,3	1,9	7,6	2,8	2,4	5,2
Divorțuri	2	2	1	2	3	3
Divorțuri la 1000 locuitori populație după domiciliu (%)	1,0	1,0	0,5	0,9	1,4	1,4
Populația după domiciliu– total, la 1 ianuarie	2069	2092	2085	2102	2109	2113
Populația după domiciliu– femei, la 1 ianuarie	1010	1033	1027	1029	1029	1030
Stabiliri de reședință	14	13	8	6	11	12
Plecări cu reședință	13	15	13	9	23	16

II.1.2 Structura Etnică

Majoritatea locuitorilor sunt români (82,28%), cu o minoritate de romi (9,86%), maghiari (2,28%), germani(2,17%). Pentru 3,42% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.(fig. 1).

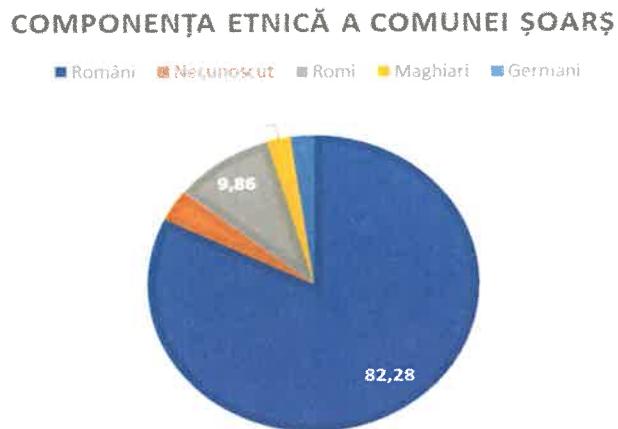

Figura 1

II.1.3 Structura confesională

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (90,88%), dar există și minorități de adventiști de ziua a șaptea (1,25%), luterani de confesiune augustană, pentru 3,42% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională, iar alte religii 2,39%.

Structura confesională populație comuna Șoarș

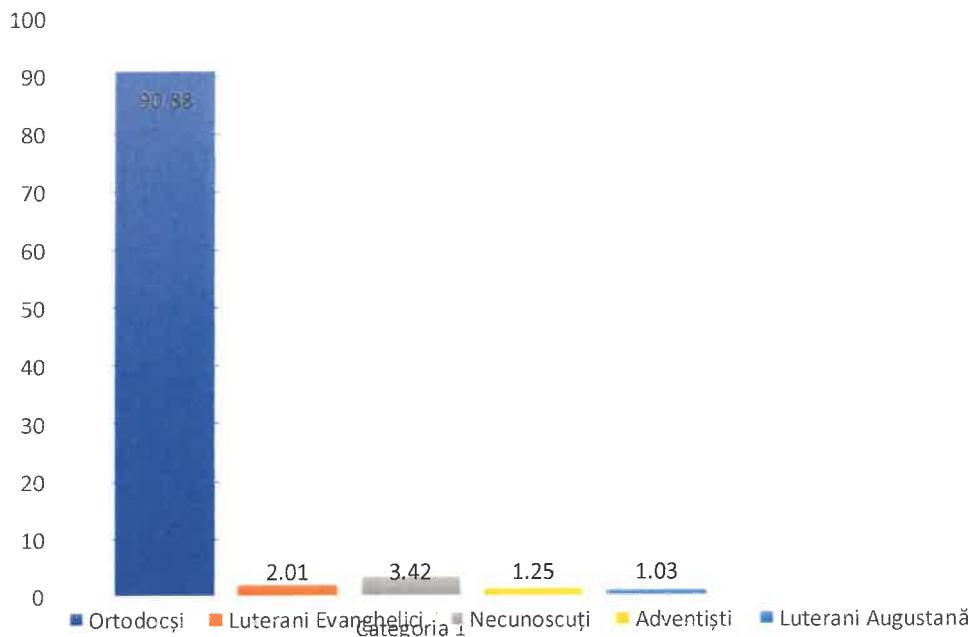

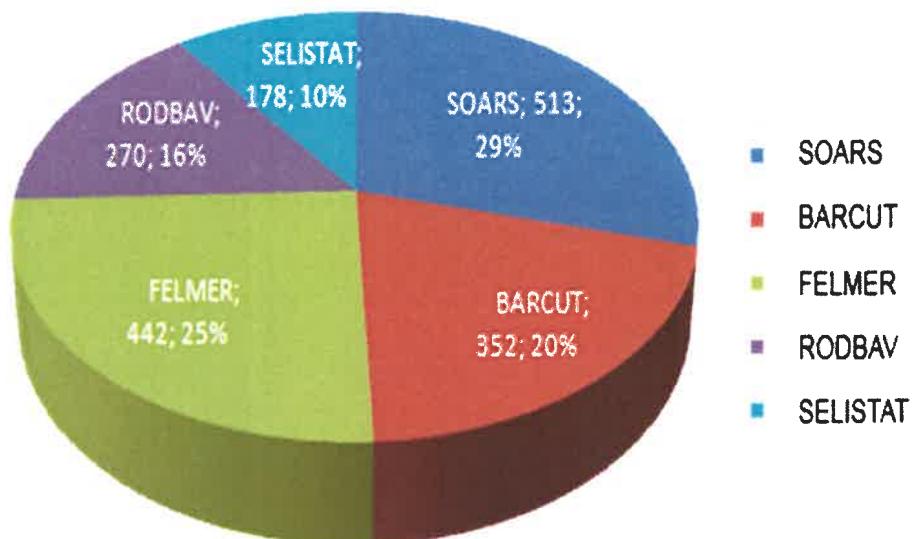
Figura 2

Numărul nou-născuților descrește constant și acest lucru este deja vizibil în scăderea numărului populației comunei Șoarș, mai ales la categoria de vîrstă între 15-19 ani. Acest lucru indică o probabilă viitoare reducere a numărului de elevi și studenți din sistemul educațional și la o creștere a serviciilor de sănătate și sociale în viitor. Procesul de îmbătrânire va avea consecințe negative asupra economiei globale dacă este însoțit de o creștere a numărului de persoane inactive, ceea ce va reprezenta o povară pentru sistemul de asigurări sociale. Cei care migrează pe plan intern sunt de regulă persoane tinere din rândul populației ocupate care se mută către zonele urbane în căutarea unui loc de muncă mai bun și a unui stil de viață mai interesant și mai atractiv. Aceasta este în mod deosebit cazul populației cu vîrste între 20 și 39 de ani. În orice caz, există un fenomen paralel al migrației către zonele rurale care cuprinde în special persoanele cu vîrste de peste 40 de ani, fenomen ce cuprinde întreaga țară. Cu toate că proiecțiile oficiale ale Institutului National de Statistica (INS) indică o tendință negativă până în anul 2025, dată fiind poziția geopolitică a României ca graniță estică a Uniunii Europene largite și o îmbunătățire de așteptat a

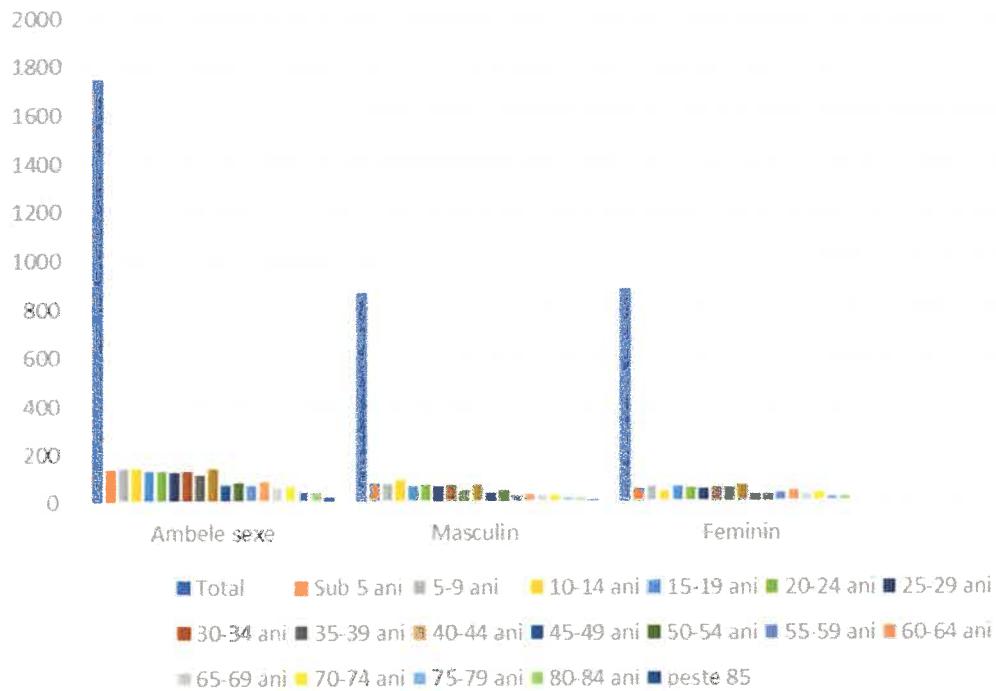
standardelor de trai prin reducerea prăpastiei dintre UE vestică, preconizăm un revers scăzut al acestei tendințe înainte de această dată.

Populația stabila (rezidentă) în Comuna Soars (RP 2011)

Total populație în Comuna Soars (2011): **1755 persoane**

Diagrama după grupe de vîrstă și sex la nivelul anului 2011

II. 2. Social

II. 2. 1. Forța de muncă

Ocupațiile prioritare, de subzistență ale oamenilor sunt agricultura, creșterea animalelor și silvicultura, activități de prestări servicii și comerț. O parte din forța de muncă este absorbită de orașul Făgăraș. Problema esențială legată de forța de muncă din comuna Șoarș este că o parte relativ mare a populației nu are nici statutul de angajat, nici măcar pe cel de șomer. Acest aspect este frecvent legat de populația de etnie rromă a comunei.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Salariați - total (număr mediu)	55	64	66	67	65	68
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului – total	216	202	215	235	268	271
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului – femei	86	90	91	94	107	164
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului - bărbați	130	112	124	141	161	107

Persoane care au lucrat în agricultură, pe grupe de vîrstă (numeric)

Total	15 – 24 ani	25 – 34 ani	35 – 44 ani	45 – 54 ani	55 – 64 ani	65 ani si peste
1224	154	168	204	207	214	277

Numărul de salariați din societățile comerciale statistică 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Salariați - total (număr mediu)	5	14	14	17	20	21
Agricultură, vânătoare și servicii anexe	1	2	6	7	7	7
Silvicultura și exploatare forestiera	-	-	-	-	-	1
Lucrări speciale de construcții	-	4	4	5	6	6
Comerțul cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	-	2	-	-	-	-

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Transporturi terestre și transporturi prin conducte	-	1	-	1	1	1
Hoteluri și alte facilități de cazare	-	1	2	2	4	4
Tranzacții imobiliare	-	1	1	1	1	1
Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	2	-	1	1	1	1
Activități de arhitectură și inginerie; activități de testare și analiză tehnică	2	3	-	-	-	-

Cei mai importanți agenți economici cu sediul în comuna Șoars:

Denumire agent economic	Domeniul de activitate	Cifra de afaceri - mii lei	Număr mediu salariați persoane
SC BIO DIVERSITAS SRL	agricultura, silvicultura si pescuit	289,3	0
SC WIEDEHOPF SRL	hoteluri si restaurante	137,7	4
SC HIRTIBACIU IMPEX SRL	hoteluri si restaurante	124,1	0
SC MILOVIN SRL	agricultura, silvicultura si pescuit	112,3	1
SC ROHRBACH SRL	activități profesionale, științifice și tehnice	86,6	1
SC C & C INTERNATIONAL TRANS SRL	transport si depozitare	40,6	1
SC PITAGROFLORIS	agricultura, silvicultura si pescuit	40,6	5

Denumire agent economic	Domeniul de activitate	Cifra de afaceri - mii lei	Număr mediu salariați persoane
SRL			
SC F.P.T. CONCEPT SRL	agricultura, silvicultura si pescuit	17,7	0
SC AGRO FELMER O.R.V. SRL	agricultura, silvicultura si pescuit	15,5	1

Indicatori economici

Activitate (secțiune caen rev 2)	Număr societăți	Cifra de afaceri - mii lei -	Investiții brute - mii lei -	Investiții nete - mii lei -
TOTAL	5	548,3	14,3	14,3
A. Agricultura, silvicultura și pescuit	2	7,2	0,0	0,0
I. Hoteluri și restaurante	1	80,9	0,0	0,0
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	2	460,2	14,3	14,3

Indicatori economici

Activitate (secțiune caen rev 2)	Număr societăți	Cifra de afaceri - mii lei -	Investiții brute - mii lei -	Investiții nete - mii lei -
TOTAL	12	1204,3	105,8	83,8
A. Agricultura, silvicultura și pescuit	6	477,2	88,0	66,0
F. Construcții	1	338,1	0,0	0,0
H. Transport și depozitare	1	40,6	0,0	0,0
I. Hoteluri și restaurante	2	261,8	0,0	0,0

L. Tranzacții imobiliare	1	0,0	0,0	0,0
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	1	86,6	17,8	17,8

CONSTRUCȚII

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Locuințe terminate - total (număr)	2	1	-	-	-	2
Locuințe terminate din fonduri private (număr)	2	1	-	-	-	2
Locuințe terminate din fondurile populației (număr)	2	1	-	-	-	2
<i>Gradul de înnoire a fondului locativ (% între locuințe terminate și fondul de locuințe)</i>	0,2	0,1	-	-	-	0,2
Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusiv pentru colectivitate) (număr)	-	1	-	-	1	4
Autorizații de construire eliberate pentru alte clădiri (număr)	-	1	-	-	-	-
Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusiv pentru colectivitate) (m ²)	-	100	-	-	196	466
Autorizații de construire eliberate pentru alte clădiri (m ²)	-	230	-	-	-	-

Că pregătire profesională, cea mai mare pondere o au persoanele cu studii medii.

Familiile care beneficiază de asistență socială sunt în număr de aproximativ 450 de persoane, o familie fiind compusă, în medie, din 3 persoane.

II. 2. 2. Educație

II.2.2.1. Învățământul

În ultimii ani, numărul elevilor se menține oarecum constant, în instituțiile de învățământ de pe raza comunei fiind înscriși în medie un număr de aproximativ de copiii. Una din marile probleme cu care se confruntă învățământul local, are aceeași cauză ca și învățământul la nivel național, și anume abandonul școlar și scăderea natalității. Dotarea școlilor este una precară, cu multiple lipsuri în ceea ce privește dotarea fiecărei clase cu materiale pedagogice. Nici infrastructura nu este la nivelul cerut pentru o instituție de învățământ, existând probleme cu grupurile sociale, pereții claselor, încălzire, etc. După efectuarea celor 8 clase, elevii care doresc să continue studiile, sunt nevoiți să meargă în orașe pentru continuarea acestora.

În comuna Șoarș, două sate au rămas fără căminele culturale, obiectivele fiind retrocedate în favoarea bisericii evanghelice. Deși în satul Șoarș mai sunt doar 2 sași, biserică evangelică a obținut căminul cultural și școala din sat, clădiri aflate lângă această biserică.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Unități de învățământ - total	3	3	1	1	1	1
Școli din învățământul primar și gimnazial (inclusiv special)	3	3	1	1	1	1
Populația scolară	277	289	294	297	309	301
Copii înscriși în grădinițe	84	95	90	106	82	84
Elevi înscriși - total	193	194	204	191	227	217
Elevi înscriși în învățământ primar și gimnazial (inclusiv special)	193	194	204	191	227	217
Elevi înscriși în învățământ primar (inclusiv special)	96	98	116	105	136	140
Elevi înscriși în învățământ gimnazial (inclusiv special)	97	96	88	86	91	77
<i>Gradul de încărcare al unei educatoare (număr preșcolari/educatoare)</i>	<i>16,8</i>	<i>19,0</i>	<i>18,0</i>	<i>21,2</i>	<i>16,4</i>	<i>16,8</i>
<i>Numărul elevilor din învățământul primar și gimnazial care revine în medie la un cadru didactic (număr elevi/cadru didactic)</i>	<i>6,4</i>	<i>7,2</i>	<i>8,9</i>	<i>9,1</i>	<i>10,8</i>	<i>10,3</i>
Absolvenți - total	22	20	22	20	13	12
Absolvenți învățământ gimnazial (inclusiv special)	22	20	22	20	13	12
Personal didactic – total	35	32	28	26	26	26
Personal didactic în învățământ preșcolar	5	5	5	5	5	5
Personal didactic în învățământ primar și gimnazial (inclusiv	30	27	23	21	21	21

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
special)						
Personal didactic în învățământ primar (inclusiv special)	10	8	7	7	8	8
Personal didactic în învățământ gimnazial (inclusiv special)	20	19	16	14	13	13
Săli de clasă și cabinețe școlare	20	19	17	16	16	16
Laboratoare școlare	1	1	3	3	2	2
PC - total	36	34	32	31	29	29

În comuna Soars există 5 grădinițe și 3 școli generale, cu un număr total de 300 elevi și 44 profesori, invatatori și educatori.

Sală de clasă la școala din Soarș

Atelierul de pictură al elevilor iconari din Soarș

Personalul aferent acestor instituții este în parte persoane care locuiesc în comună dar și persoane care provin din localități limitrofe. Devine obligatorie susținerea acestui aparat administrativ pentru facilitarea accesului la școlarizare a tuturor copiilor preșcolari și școlari dar și îndrumarea acestora spre meserii axate implicit spre dezvoltarea rurală.

II.2.2.2. Învățământul – astăzi. Prioritățile sistemului educațional:

- investiții în întreținerea și modernizarea spațiilor de învățământ preșcolar, primar și gimnazial, dotarea cu materiale didactice la standardele actuale.

La Școală în sala de clasă

- sprijinirea cadrelor didactice care și stabilesc domiciliul în comuna Șoars.
- înființarea unui centru pentru educația adulților și organizarea de cursuri de formare profesională în meserii solicitate pe piața forței de muncă.
- implicarea copiilor și a tinerilor în activitățile comunitare, prin organizarea de acțiuni specifice orientate, promovarea diversității etnice și culturale.

II.2.2.3.Cultura tradiții și obiceiuri

Conform institutului de statistică situația comunei Șoars în ceea ce privește unitățile de cultură, biblioteci număr de volume de cărți, la nivelul anului 2015 situația se prezenta astfel:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Biblioteci – total (număr)	3	3	3	3	3	3
Volume existente în biblioteci (număr)	...	3400	3400	2985	3030	3030
Cititori activi la biblioteci (număr)	-	82	112	67	77	74
Volume eliberate (număr)	-	1370	1490	900	688	470
<i>Dotarea comunităților locale cu volume disponibile publicului larg (număr volume la 1000 locuitori)</i>	...	1625,2	1624,5	1417,4	1435,3	1423,2
<i>Numărul de cititori activi la 1000 locuitori</i>	-	39,2	53,5	31,8	36,5	34,8
<i>Gradul de acces al populației la mijloace de informare și cultură (instituții de spectacole și concerte+biblioteci+muzeu/ 1000 locuitori)</i>	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4

La acest moment, din păcate, la nivelul comunei Șoars nu mai funcționează nicio bibliotecă.

Felmerul, fiind un sat locuit de mulți sași, a avut o viață culturală activă. Pe lângă obiceiurile specifice Țării Făgărașului, felmerenii au avut și un obicei puțin diferit de cel al cetei de feciori. În seara de Crăciun, un grup format din doar trei băieți (numiți „tistia“) umblau prin sat, însoriti de lăutari și colindau casele oamenilor. La casele unde erau fete, cei trei feciori încingeau și un joc. Feciorii aveau și trei funcții stabilite: jude, pargă mare și vornic. Gazda îi răsplătea cu un litru de rachiu un colac mare împletit, coaste de porc și bani.

În sat au mai fost păstrate și alte obiceiuri populare ca șezătoarea sau udatul de Sf. Gheorghe.

Fiii satului. Prima întâlnire a fiilor satului a avut loc în anul 1981, cu ocazia împlinirii a 775 de ani de la prima atestare documentară. Atunci au venit fii ai satului din toate părțile țării și chiar din străinătate.

S-au împlinit 800 de ani de la prima atestare documentară. Cu această ocazie, localnicii au organizat o nouă întâlnire a fiilor satului, care a fost un adevărat succes. Pe 20 august 2006, acest eveniment a adunat în sat felmereni din toate părțile țării și de peste hotare. Evenimentul a început cu o slujbă la biserică din sat, unde localnicii au venit îmbrăcați în costum popular, apoi manifestarea a continuat în fața monumentului dedicat eroilor, unde a fost oficiat un „Te Deum“. În curtea școlii din sat a fost amenajată o scenă. Manifestarea a fost deschisă de preotul din sat, apoi dr. Gheorghe Comanici a făcut o prezentare a istoricului satului. Pe această scenă au fost prezentate câteva dintre obiceiurile specifice satului.

Femeile din Felmer au amenajat într-o sală de clasă un mic muzeu, unde au fost expuse unelte vechi, vase și altele.

Cu această ocazie a fost lansată cea de-a doua ediție a monografiei satului, scrisă de medicul veterinar Aurora Comanici și doctorul Gheorghe Comanici.

„Fosnicul“, sau „Balul însuraților“ este o petrecere organizată anual, din cele mai vechi timpuri, de către românii din satele din jurul Făgărașului. Dacă în zona Rupea petrecerea este ocasionată de Unirea Principatelor din 1859, peste Olt acest obicei are rădăcini mai vechi. Fosnicul din comuna Soars este renumit în zonă. Mulți spun că este cea mai frumoasă petrecere de după Revelion, iar fiii satului vin aici în fiecare an, din toate colțurile țării.

Petrecerea începe de fiecare dată la ora opt seara, iar în deschidere, tatii de vecinătate și preotul satului fac o dare de seamă a anului care a trecut. Remarcabil este faptul că în anul 2006 au avut loc doar două înmormântări și două botezuri, dar nici o cununie.

Acum participanții nu mai mănâncă slănină, ceapă și plăcinte cu jumeri, ci își duc de acasă aperitive de toate felurile, prăjituri și băutură. După discursurile serioase, începe distracția. Pentru început are loc „parada prăjiturilor“, în care toate femeile din sat servesc participanții cu prăjituri făcute de ele.

Apoi se organizează „Dansul inimioarelor“, la care participă perechi formate prin tragere la sorți. Sunt distribuite inimioare roșii cu numere de la 1 la 25 și albastre, la fel. Apoi se întâlnesc perechile formate, care trebuie să danseze mai multe stiluri de dans. Primii clasați câștigă premii simbolice și haioase. Distracția ține până în zori.

Fosnic în satul Selistad

Fiii satului Bărcut se întâlnesc în fiecare an, în prima sămbătă din luna februarie, în căminul cultural românesc, situat în partea satului numită „După lac“, unde organizează „Balul însuraților“. Peste 30 de perechi, majoritatea îmbrăcate în costume populare, petrec de la opt seara și până în zori. Obiceiul reprezintă în satul Bărcut ultimul bal din cadrul sărbătorilor de iarnă, la care sunt primite doar cuplurile căsătorite. Toți dansează și se distrează. La miezul nopții, fiecare familie aşeză pe mese mâncarea și băutura aduse de acasă, pentru ei și pentru invitații lor. Atunci gospodinele își etalează mâncărurile și mai ales prăjiturile, iar bărbații renunță răchiu de Bărcut. Înainte, bătrâniii satului povestesc că obiceiul era puțin altfel.

Atunci mesele erau introduse în sală abia după miezul nopții, nu ca acum, de la începutul petrecerii. Doar atunci, după ce dansau bine, aveau voie să mănânce bunătățile aduse în coș, de acasă. Acum toți invitații sunt întâmpinați de organizatori cu platouri pline cu bunătăți și țuică, încă de la început.

Lolele sașilor. Unul dintre obiceiurile populare săsești care se păstrau și la Bărcut poartă numele de „Lole“. Acesta era organizat în ultima duminică, înainte de a începe postul Paștelui și avea ca scop alungarea duhurilor rele. Tinerii se adunau în casa unuia dintre ei, unde pregăteau costumele, alcătuite din pantalon și haină acoperite cu rânduri de panglici scurte, dar și măștile.

Balul Ionilor din Bărcut

După ce fiecare membru al grupului a fost îmbrăcat și mascat mergeau întâi la casa preotului și-l colindau. Trei dintre cei mai tineri purtau două coșuri și o oală, unde adunau ouă, carne și untură de la casele fetelor. Seara, din aceste bucate, se pregătea o masă festivă unde feciorii invitau fetele. Erau de asemenea invitați prietenii români ai tinerilor sași. Masa era pregătită de femeile mai în vîrstă și avea loc la ora 12.00 noaptea. A doua zi începea postul Paștelui. Măștile erau meșteșugit alcătuite din sărmă și bucăți de pânză, alcătuite cu infățișări omenești hilare, apoi colorate în culori stridente.

Obiceiuri de iarna: - o tradiție care se mai păstrează și astăzi este „colindatul cu icoana“ al copiilor. Elevii din clasa întâi și până într-o optă

merg în Ajun de Crăciun la colindat prin tot satul purtând cu ei cea mai veche icoană din biserică. Ei pleacă întotdeauna la colindat la prânz și până seara termină de colindat tot satul. Un alt obicei de iarnă, care se mai păstrează doar în satul Bârcut, este ceata de feciori.

Înăltarea cununii de Sf. Petru. Un alt obicei săsesc era acela al Înăltării cununii, obicei care avea loc întotdeauna în ziua de Sf. Petru. Din crengi înfrunzite, flori și panglici colorate se împletea o cunună în formă de inimă care era înălțată pe un stâlp înalt din curtea bisericii săsești. Feciorul care reușea să se urce pe acest stâlp foarte înalt și aproape lucios și să pună Cununa Mare în vârf, trebuia să țină de acolo o predică. Tinerii care reușeau apoi să urce pe stâlp până la cunună primeau o vadă de vin și o farfurie plină cu gogoși. Fetele împleteau cununițe le aşezau în grupuri de câte opt la stâlpul ce purta în vârf Cununa cea Mare.

Armindenii. Un obicei popular, românesc de data aceasta, era cel al Armindenilor. În Sâmbăta de dinaintea Rusaliilor (Sfânta Treime) feciorii mergeau în pădure și aduceau pomișori tineri de mesteacăn. Seara pe intuneric, și pe ascuns, îi plantau în fața caselor în care locuiau fete nemăritate. A doua zi, după slujba de la biserică, băieții mergeau în vizită la casele fetelor, unde primeau prăjituri și rachiu - sau „beau armindenii”, dansau și spuneau povești.

Şezătoare de vară în satul Șoars

Costumul popular românesc Portul popular românesc, purtat de-a lungul secolelor în satul Bârcut este specific zonei Țara Făgărașului, cu influențe importante de pe Țara Oltului. El este, sau mai bine zis era, confecționat în

gospodărie de către femei. Pieșele de blană erau confectionate de cojocarii țărani. Costumul era realizat atât din materiale confectionate acasă (postav țesut din lână, în război), cât și din materiale cumpărate din comerț, cum ar fi barșonul (catifeaua). Specific la portul popular pentru bărbați este cămașa albă cu pui, despicate la gât cu guler bentiță îngustă închis în față, cusut cu puișori de jur-împrejur.

De asemenea, cheptarul este confectionat din blană de miel alb și are brodat numele purtătorului pe buzunarele din partea de jos. Portul popular românesc al femeilor are specific ia cu șinoare, din pânză de casă, încrețită la gât cu o bentiță îngustă cusută cu pui, încheiată pe partea stângă. Pe mâncele câte 3 șinoare lungi cusute cu arnici negru, pe lângă ele 4 șiruri mici cusute cu pui de arnici negru cu mici puncte colorate (roșu, galben). Mâncile sunt prinse cu fodori și au volan tivit cu danteluță îngustă, lucrată manual din arnici negru. La piept sunt cusute șiruri scurte, până în talie, la fel ca pe mâncă.

Costumul popular românesc la zi de sărbătoare

Costumul popular german. Bărbații purtau cămașă albă cusută, cu plastron negru și galben, cu cravată neagră cusută la vârf cu flori multicolore; pantalon negru, cizme negre lungi; vestă neagră groasă; haină scurtă neagră, la biserică haina era lungă cu panglică albastră prinsă în partea stângă, la piept. Pe cap, purtau pălărie neagră, cu borul la. Mirele purta vrâstă, albă cu flori. Iarna se purta căciulă, iar în zi de lucru, șapcă. Bărbații în vîrstă purtau brâu. Fetele purtau cămașă largă, încrețită, cu mâneca

largă, prinsă în bentiță, cusută cu flori. Rochia (fusta) era largă, albă, cu șort alb, cusut la poale și la colțuri cu flori colorate. Peste cămașă purtau o vestă de catifea neagră, cusută cu flori colorate pe piept, încheiată într-o parte și pe umăr. Pe cap, numai duminica, la biserică, fetele purtau un fel de căiță, denumită „Cop cu ace“. Acesta este confecționat din catifea neagră, cu mărgeluțe și patru panglici atârnante pe spate, două din catifea neagră, lungi și două din dantelă sau saten cusut cu flori viu colorate. Panglicile scurte se poartă în față iar cele lungi pe spate. În zilele obișnuite, fetele poartă pe cap o bentiță de catifea neagră, cusută cu flori viu colorate, legată peste frunte și cu capetele lungi atârnând pe spate. Femeile purtau cop negru, cu 2 panglici negre și împodobit cu dantelă neagră. La spate, aveau un trandafir negru, tot din panglică.

Carnavalul sașilor era un obicei care avea loc înainte de postul Paștilor. Toți sașii din sat se adunau la căminul cultural. Ei trebuiau să se mascheze în aşa fel încât să nu fie recunoscuți de nimeni. Cei care erau recunoscuți nu mai erau lăsați să participe la petrecere. Sașii petreceau până în zori, aceasta fiind ultima petrecere organizată în sat până la Paști.

Tradiția populară spune că măștile sașilor aveau și rolul de a alunga spiritele rele. Din nefericire odată cu disparitia comunitatii de sasi, foarte mulți plecand în Germania, acest obicei nu se tine.

Carnavalul sașilor

Sănătatea: În ceea ce privește sănătatea populației în comuna Șoars la nivelul anului 2015 situația era următoarea:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Medici - proprietate publică (persoane)	1	1	1	1	1	-
din total:Medici de familie - proprietate publică (persoane)	1	1	1	1	1	-
Medici - proprietate privată (persoane)	-	-	-	-	-	1
din total:Medici de familie - proprietate privată (persoane)	-	-	-	-	-	1
Farmacisti - proprietate publică	-	-	-	-	-	1
Personal sanitar mediu - proprietate publică	2	2	2	2	2	-
Personal sanitar mediu - proprietate privată	-	-	-	-	-	1
Cabinete medicale individuale (de familie) – proprietate publică (număr)	1	1	1	1	1	-
Cabinete medicale individuale (de familie) – proprietate privată (număr)	-	-	-	-	-	2
Punțe farmaceutice - proprietate privată (număr)	...	...	1	1	1	1

Astăzi în 2021 ca și cabinete medicale a rămas doar 1 din cele două existente la nivelul anului 2015.

II.3. Geografia comunei Șoarș

II.3.1. Poziția geografică, relief:

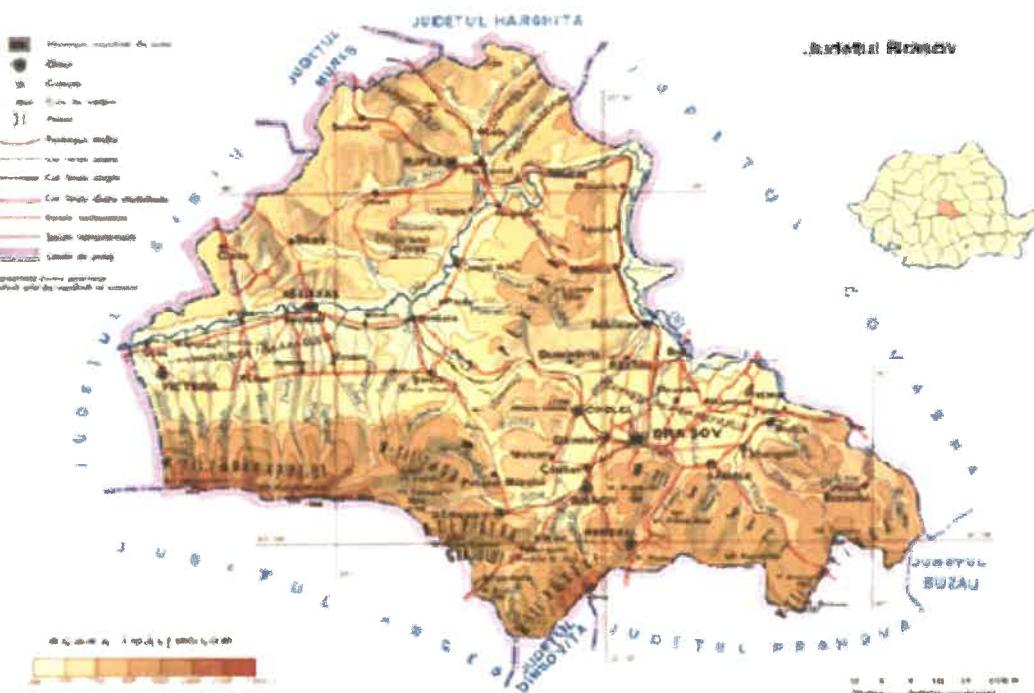
Comuna Șoars este așezată în partea sud-estică a Depresiunii Colinare a Transilvaniei în partea nord-vestică a județului, în extremitatea estică a Podișului Hartibaciului la o altitudine de 487 m.

Se află la 80 Km față de capitală județului municipiul Brașov și la 13 km față de Făgăraș.

Componența:

Siruta Superior	Siruta	Denumire localitate
41943	41952	Șoars
	41961	Bărcut
	41970	Felmer
	41989	Rodbav
	41998	Seliștat

Cele mai importante zone de relief sunt:

Altitudinea în comuna Șoars 487-500 m

Teritoriul administrativ al comunei se întinde în partea nordică a Depresiunii Făgăraș, numită și “Țara Oltului”.

II.3.2.Suprafața

Comuna Șoarsă are o suprafață de 16.790 ha și o populație stabilă de 2.178 persoane după informațiile primite în acest an de la Direcția Județeană de statistică Brașov.. Densitatea medie a populației este de 15,14 locuitori / km².

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Suprafața totală (ha)	16790	16790	16790	16790	16984	...
din care: proprietate privată (ha)	13073	12998	12998	12998	13192	...
Suprafața agricolă după modul de folosință total (ha)	9809	9993	10002	10002	10002	...
din care: - proprietate privată (ha)	9397	9507	9516	9516	9516	...
Suprafața arabilă - total (ha)	3905	4090	4090	4090	4090	...
din care: proprietate privată (ha)	3808	3808	3808	3808	3808	...
Suprafața cu livezi și pepiniere pomicole - total (ha)	103	103	112	112	103	...
din care: proprietate privată (ha)	103	103	112	112	103	...
Suprafața cu vii și pepiniere viticole - total (ha)	...	...	...	...	9	...
din care: proprietate privată (ha)	...	...	...	...	9	...
Suprafața pășunilor - total (ha)	2912	2912	2912	2912	2912	...
din care: proprietate privată (ha)	2912	2887	2887	2887	2887	...
Suprafața fânețelor - total (ha)	2888	2888	2888	2888	2888	...
din care: proprietate privată (ha)	2574	2709	2709	2709	2709	...
Suprafața cu terenuri neagricole - total (ha)	6982	6797	6788	6788	6982	...
din care: proprietate privată (ha)	3676	3491	3482	3482	3676	...
Suprafața cu păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră - total (ha)	3672	3487	3478	3478	3672	...
din care: proprietate privată (ha)	3107	2922	2913	2913	3107	...
Suprafața ocupată cu construcții - total (ha)	2901	2901	2901	2901	2901	...
din care: proprietate privată (ha)	335	335	335	335	335	...
Suprafața cu terenuri degradate și neproductive - total (ha)	207	207	207	207	207	...
din care: proprietate privată (ha)	207	207	207	207	207	...
Suprafața - cai de comunicatii si cai ferate -total (ha)	165	165	165	165	165	...
din care: proprietate privată (ha)	...	...	...	...	...	...
Suprafata cu ape si balti-total-ha	37	37	37	37	37	...
din care: proprietate privată (ha)	27	27	27	27	27	...

Gradul de ocupare al populației pe domenii de activitate, ocupațiile au următoarea structură:

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Salariați - total (număr mediu)	55	64	66	67	65	68
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului – total	216	202	215	235	268	271
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului – femei	86	90	91	94	107	164
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului - bărbați	130	112	124	141	161	107

Din punct de vedere al activităților economice din zona, ocupația predominantă este agricultura, în special agrozootehnia și activități legate de exploatarea terenului arabil pentru culturile agricole

Număr de gospodării (locuințe) 967

din care racordate la:

Alimentare cu apă potabilă	0
Canalizare -	0
Gaze naturale -	0
Electricitate:	610
Telecomunicații:	- 2 Oficii Poștale,

Situatăia pe localități după dotări și împărțirea spațiilor de locuit la ultimul recensământ din 2011:

	Total	Soars	Barcut	Felmer	Rodbav	Selistat
Număr total de locuințe	936	250	188	248	123	127
<i>Bucătărie:</i>	936	250	188	248	123	127
- în locuință	647	201	148	126	72	100
- în afara locuinței	51	15	6	19	3	8
- alte tipuri	3	-	-	-	3	-

	Total	<i>Soars</i>	<i>Barcut</i>	<i>Felmer</i>	<i>Rodbav</i>	<i>Selistat</i>
- nu are	235	34	34	103	45	19
<i>Baie:</i>	936	250	188	248	123	127
- în locuință	159	77	35	18	16	13
- în afara locuinței	17	2	2	2	5	6
- nu are	760	171	151	228	102	108
<i>Alimentare cu apă:</i>	936	250	188	248	123	127
- în locuință - din rețea publică	2	-	-	1	0	-
- în sistem propriu	187	86	42	18	25	16
- în afara locuinței - din rețea publică	-	-	-	-	-	-
- în sistem propriu	40	6	-	31	-	3
- în afara clădirii - din rețea publică	13	4	-	9	-	-
- în sistem propriu	150	14	5	126	-	5
- nu are apă curentă	544	140	141	63	97	103
<i>Alimentare cu apă caldă:</i>	936	250	188	248	123	127
- în locuință - din rețea publică	-	-	-	-	-	-
- în sistem	137	73	29	9	13	13

	Total	<i>Soars</i>	<i>Barcut</i>	<i>Felmer</i>	<i>Rodbav</i>	<i>Selistat</i>
propriu						
- în afara locuinței - din rețea publică	-	-	-	-	-	-
- în sistem propriu	5	1	-	1	-	3
- în afara clădirii	1	-	-	-	-	1
- nu are apă curentă	793	176	159	238	110	110
<i>Canalizare:</i>	936	250	188	248	123	127
- la rețea publică	-	-	-	-	-	-
- în sistem propriu	156	77	36	12	18	13
- altă situație	33	9	6	7	8	3
- nu are	747	164	146	229	97	111
<i>Electricitate:</i>	936	250	188	248	123	127
- are	924	250	188	244	120	122
- nu are	12	-	-	4	3	5
<i>Combustibilul folosit pentru gătit:</i>	936	250	188	248	123	127
- gaze din rețeaua publică	-	-	-	-	-	-
- gaze lichefiate	138	67	38	19	10	4
- combustibil solid	794	180	150	229	113	122
- energie electrică	2	2	-	-	-	-
- altul	2	1	-	-	-	1

	Total	<i>Soars</i>	<i>Barcut</i>	<i>Felmer</i>	<i>Rodbav</i>	<i>Selistat</i>
<i>Modul de încălzire al locuinței</i>	936	250	188	248	123	127
- încălzire centrală	21	9	5	1	5	1
- termoficare	-	-	-	-	-	-
- centrală termică proprie cu:	21	9	5	1	5	1
- gaze din rețeaua publică	-	-	-	-	-	-
- gaze lichefiate (butelie)	-	-	-	-	-	-
- combustibil solid	21	9	5	1	5	1
- combustibil lichid	-	-	-	-	-	-
- alte tipuri	-	-	-	-	-	-
- nu are încălzire centrală, locuința fiind încălzită cu:	897	240	168	245	118	126
- aragaz	-	-	-	-	-	-
- gaze din rețeaua publică	-	-	-	-	-	-
- gaze lichefiate (butelie)	-	-	-	-	-	-
- sobă (șemineu) cu:	897	240	168	245	118	126
- gaze din rețeaua publică	-	-	-	-	-	-

	Total	Soars	Barcut	Felmer	Rodbav	Selistat
- gaze lichefiate (butelie)	-	-	-	-	-	-
- combustibil solid	891	240	167	242	117	125
- combustibil lichid	6	-	1	3	1	1
- energie electrică	-	-	-	-	-	-
- alt mod de încălzire	-	-	-	-	-	-
- Nu există încălzire deloc	18	1	15	2	-	-

II.3.3. Clima comunei Șoars

Datorită poziționării geografice, clima este una temperat-continentala. Mai exact acest tip de climă este o clima de tranziție de la clima temperată de tip oceanic la cea temperată de tip continental, fiind una umedă și răcoroasă în zonele deluroase, cu precipitații reduse și temperaturi ușor scăzute în zonele mai joase. Cea mai scăzută temperatură medie anuală din aceasta zonă este înregistrată cu o valoare de -2,6°C. La polul opus, temperatura maximă absolută este de 37 °C. Iarna temperaturile negative ajung și în jurul valorii de -20 -25 °C pentru perioade scurte de timp și chiar mai coborâte, iar vara acestea pot depăși chiar și 40 °C. Potrivit datelor stațiunii meteorologice din Făgăraș (cea mai apropiata de comuna Șoars) clima comunei se încadrează într-un climat continental cu veri răcoroase și ierni reci, cu precipitații abundente. Temperatura medie anuala este de 8,2°C în depresiune, având valori ceva mai ridicate (8,8°C) în podiș. În zona depresionară sunt mai frecvente gerurile și înghețurile nocturne care încep din octombrie și țin până târziu în mai.

Precipitațiile medii anuale însumează 700 mm în zona depresionară fiind ceva mai reduse în podiș și mai abundente în zona montana unde depășesc chiar 1000 mm pe an.

Stratul de zăpadă căzut în timpul iernii este în medie de 50 - 70 cm asigurând o bună protecție a culturilor de toamnă împotriva temperaturilor scăzute.

În regiune predomina vânturile umede din vest și nord, care aduc precipitații. Județul se află la intersecția a doua vânturi: vântul de vest aducător de ploi și vântul de nord și nord-est care păstrează timpul frumos. Vântul la sol are direcții predominant dinspre vest și nord – vest și viteze medii cuprinse între 1,5 m/s și 3,2 m/s. Umiditatea aerului are valori medii anuale de 75 %. Nivelul mediu al precipitațiilor anuale este de 609,4 l/mp. Condițiile climatice ce se găsesc în proporție de aproximativ 65% din suprafața cu climat de dealuri și podișuri, 33% din suprafața cu climat montan și numai 2% din suprafața cu climat câmpie. Cea mai importantă caracteristica a acestui climat este ierni lungi și reci și veri scurte, toamna este lungă și are aproximativ în medie 52 zile cețoase / an. Climatul este umed în zonele înalte și cu temperaturi superioare, în zonele joase nivelul apei pluviale este redus.

II.3.4. Seismicitatea

- În conformitate cu SR 11100/1 - 93 și normativul P 100/2006, zona este caracterizată de următorii parametri și coeficienți seismici:
  - gradul de intensitate seismică a zonei: 71 (MSK);
  - accelerarea terenului (ag) = 0,16 g (pentru cutremure cu interval mediu de recurență (IMR) de 100 ani);
  - perioada de colt: $T_c = 0,7$ sec

II.3.5. Rețea hidrografică

❖ Teritoriul administrativ al comunei este brăzdat de o serie de pâraie se varsă în albia Oltului. Rețeaua de ape din zona face parte din cea mai densă rețea hidrografică din țară (1,3-1,4 Km /Km²).

❖ Dintre numeroasele pâraie ce străbat comuna Șoars cele mai importante sunt: Valea Felmerului, Valea Robav, etc. Aceasta rețea se caracterizează prin debite relativ mici și constante. La topirea bruscă a zăpezilor sau după ploi torențiale se înregistrează viituri puternice care însă nu produc inundații deoarece albiile acestora sunt adâncite. Din punct de vedere hidrogeologic, cercetările efectuate în imprejurimile Municipiului Făgăraș, au pus în evidență existența următoarelor:

□ depozitele cuaternare reprezintă cuvertura cea mai importantă pentru apele freatiche din care orizonturile psamo-psifitice sau numai psamitice reprezintă rocile magazin cele mai importante în care se acumulează rezervele de apă subterană, după cum cele pelitice constituie patul lor impermeabil.

□ litologia interceptată este constituită dintr-o succesiune de bolovani, bolovaniș cu pietrișuri și nisipuri de diferite granulometrii, având la partea superioară elemente prinse într-o matrice argiloasă, gălbuie.

II.3.6. Solutile din comuna Șoars

Bogății naturale Bărcut

Alături de numeroasele pășuni și terenuri agricole din jurul satului, răspândite pe dealurile din zonă, pădurile reprezintă o altă bogătie a satului Bărcut. În anul 1967 suprafața acestora era de 634 de hectare, din care 50% de stejar, 30% de fag, 20% de carpen și esențe moi (plop, sălcii de pădure etc.).

Structura solului din zona Felmerului

La ieșirea din Bărcut înspre satul Retiș există zăcăminte de gaze naturale și o sondă pentru exploatare care ar putea asigura nevoile locale. Deși introducerea rețelelor de gaz metan în gospodării ar fi destul de ușoară, din păcate, posibilitățile materiale precare ale sătenilor au făcut ca acest lucru să nu fie posibil până acum.

➤ Condițiile bioclimatice ale depresiunii Făgărașului sunt specifice celor mai tipice regiuni cu soluri podzolice, argilo - iluviale din țara noastră.

➤ Diversitatea condițiilor pedo-genetice (vârsta reliefului, natura și grosimea depozitelor de suprafață, adâncimea nivelului hidrostatic al apei freatici) a determinat formarea de soluri foarte variate ca tip genetic sau grad de evoluție.

➤ Din aceste motive, pe teritoriul comunei Șoarș se întâlnesc mai multe unități de sol și anume:

➤ Luvisoluri albice pseudogleizate;

➤ podzoluri superficiale, acide cu o textură heterogenă cu un bogat conținut grosier provenind din dezagregarea rocii mama. Aceste soluri ocupă aproape în întregime zona de munte;

➤ soluri gleice și humicogleice, pe cca. 30 % pe suprafața teritoriului comunei sunt cu exces de umiditate și cu drenaj defectuos;

➤ soluri aluviale, coluviale și aluvioproluriale, aflate pe văile cursurilor de apă;

Pe terenurile în pantă sunt soluri degradate sub forma de roci la zi în ravene și râpe și soluri brune și brune gălbui podzolite uneori și alte ori cu eroziune de adâncime. Cele mai bune soluri pentru agricultura sunt în zone de teren arabil.

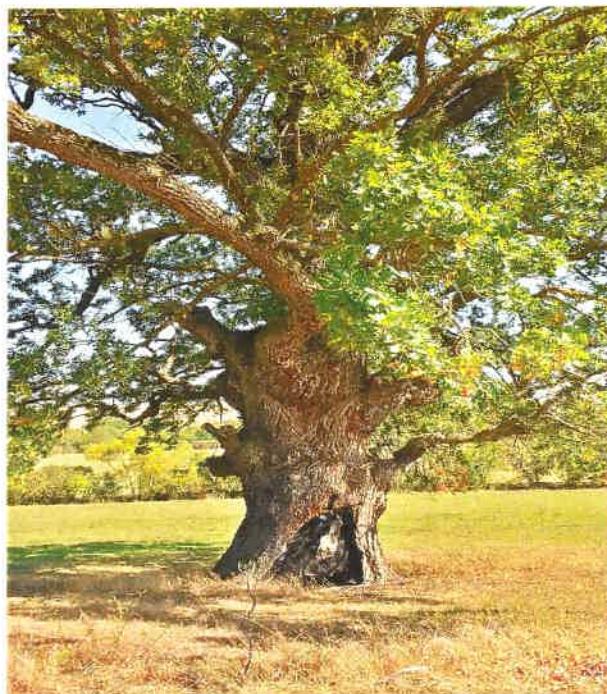
Pentru a putea a putea definii problemele de mediu ale zonei administrative ale comunei Șoarș, trebuie să ținem cont de încadrarea teritorială și distanțele față de zonele care prezintă factori de poluare a factorilor de mediu: aer, apă, soluri, păduri și biodiversitate.

II.3.7. Flora și Fauna

Flora este bogată în păduri de foioase unde predomină fagul, carpenul, gorunul, stejarul, teiul, frasinul, specii de arbuști (tulichina, socul roșu și negru, vonicerul, alunul, cornul, săngerul, clocotişul, lemnul căinesc), specii de ierburi (vinarița, trepădătoarea, colțisor, silnic, urzica galbenă, sănișoara, leurda, slăbăنogul) și multe specii din flora de primăvară păștița, floarea paștelui, găinușe, brebenei, vioreaua

Teritoriul comunei Șoarș se situează în zona forestieră astfel: subzona stejarului pedunculat și gorunului în depresiune și podis.

Arealul pe care se întinde teritoriul comunei asigura condiții pentru toate zonele de vegetație, începând cu vegetația de podis cu arbori specifici cum ar fi fagul, stejarul și terminând cu vegetația specifică luncilor (sălcii, plopi, arini).

În păsunile și fânețele situate în această zonă se întâlnesc asociații de ierburi. În zona depresionară, pe conurile de dejecție, pe terasa montană și pe terasa propriu - zisa se întâlnește vegetația ierboasa.

Satul Rodbav zonă reprezentativă din punct de vedere al vegetației

La nivelul comunei Șoarș ecosistemele naturale și seminaturale ocupă un procent semnificativ din suprafața totală. Acestea sunt în general ecosisteme de tip forestier și constituie habitatul natural pentru majoritatea speciilor de păsări și animale sălbaticice care reprezintă fauna comunei. Primăvara locuitorii comunei se bucură de apariția florilor de sezon cum ar fi: ghoiocei, brândușe, borboreți, viorele, toporași, narcise etc. Începând cu luna mai și până toamna târziu, în păduri și poieni se găsesc numeroase

specii de bureți și ciuperci: zbârciogi, lăptosi, vineciori, mitărci, roșiori, bureți de pruni, pâinișoare, ghebe. Vara se culeg fragi, mure și zmeură iar toamna se adună coarnele, alunele, măceșele Pajiștile sunt pline de plante medicinale: feriga, calina, sunătoarea, coada șoricelului, coada calului, mușetelul. În terenurile arabile găsim pătlagina și izma. Vegetația ierboasă dezvoltată natural, este reprezentată prin buruieni, plante ierboase și graminee. În păsunile izlazului se întâlnește o associație ierboasă, slabă din punct de vedere calitativ, proeminând speciile nevaloroase. Fauna este reprezentată de: veveriță, ariciul, iepurele, vulpea, căprioara, ursul, jderul, pisica sălbatică, viesurele, lupul, veverița roșie, veverița neagră, șoarecele de câmp, dihorul. Dintre păsările care trăiesc în această zonă amintim: uliul șoricar, uliul porumbar, uliul păsărar, șoimul rândunelelor, potârnichi, cucuveaua, ciuf, guguștiuc, ciocâncitoarea pestriță, pupăza, cucul, coțofana, cioara neagră, gaița, graurul, mierla, vrabia, pițigoiul, privighetoarea, rândunelele, lilieci, barza etc.

III. Economia.

Comuna Șoarș se situează în apropierea municipiului Făgăraș, fiind astfel în sfera de influență a acestuia. Relațiile cu acesta sunt numeroase și diverse: de aprovizionare cu diverse lucruri care nu pot fi cumpărate pe plan local, deplasări pentru muncă în oraș, deplasări pentru sănătate, pentru învățământ. Relațiile economice care se stabilesc în interiorul comunei (între sate), cât și între comuna Șoarș și localitățile învecinate trebuie să urmărească realizarea funcției economice atât la nivel local cât și la nivel micro-regional. Creșterea economică a comunei este strâns legată de dezvoltarea infrastructurii, în special a cailor de comunicații precum și a utilităților și a infrastructurii de afaceri.

Pe raza comunei principala ocupație a locuitorilor este cultivarea pământului, în mare măsură în ferme de subzistență și semi subzistență. Conform sondajului de opinie, 49,7% dintre cetăteni trăiesc de pe urma produselor din propria gospodărie.

Veniturile din aceasta activitate reprezintă maximum 10% din sursa principala de venit a locuitorilor. Industria este reprezentată în cadrul comunei de unități de mică industrie și prestări servicii. Regresul activităților economice determină oportunități restrânse și lipsa locurilor de muncă pe plan local, motiv ce a determinat o migrație masivă a populației.

Dintre cei rămași, doar 14% au un loc de muncă, nu neapărat în localitate, declarând că principala sursă de venit salarialul.

Pe teritoriul Comunei nu își desfășoară activitatea niciun investitor străin. Practic, la nivelul localității nu se regăsesc prea multe investiții românești și nici un fel de investiții străine.

Lipsa investițiilor este considerată de către 55% dintre cetăteni o problemă gravă.

Este de remarcat slaba reprezentare a persoane fizice autorizate și SRL care desfășoară mici afaceri de familie, ceea ce are un impact social negativ, intensificând gradul de sărăcie, și aşa destul de ridicat.

Concluzii desprinse din analiza situației operatorilor economici locali:

Înființarea unui număr mic de societăți comerciale și PFA, demonstrează lipsa orientării și slaba apetență a populației locale pentru mici afaceri proprii sau de familie, fapt ce trebuie încurajat ca alternativa la asociațiile de producători agricoli; se propune realizarea unui centru local de promovarea afacerilor, crearea unei baze de date cu firmele locale și promovarea centralizată a serviciilor și produselor acestor firme.

Concluzii ca urmare a analizei economiei locale:

- Primordial în dezvoltarea comunei și poate una din puținele alternative la dezvoltarea locală, o reprezintă dezvoltarea turismului și a agroturismului, asta colaborat cu dezvoltarea infrastructurii locale și creșterea nivelului calității vieții, a ofertei de servicii, a condițiilor de trai din zonă. Numai prin implementarea unor măsuri strategice de dezvoltare, urmărirea cu strictețe a planurilor propuse și implementarea acestor măsuri se va putea realiza o creștere rapidă și vizibilă a nivelului vieții cetătenilor comunei, lucru care ar da aripi dezvoltării economice, singura cale de dezvoltare pe termen lung a comunității locale.

Puține comune dispun de astfel de monumente (biserici fortificate) iar lipsa unei strategii coerente care să pună în valoare aceste valori, corroborat cu peisajul mirific și liniștea din mediul rural și nu în ultimul rând de tradițiile și obiceiurile locale încă păstrate, pot aduce bunăstarea și atraktivitatea zonei, a locurilor.

Sunt bineștiute interesele turiștilor în a vizita locuri noi, de a gusta din produsele tradiționale iar acest lucru poate stimula micile afaceri.

III.1. Agricultura

Agricultura este știința, arta sau practica care se ocupă cu procesul producerii de hrănă vegetală și animală, fibre, respectiv diverse materiale utile prin cultivarea sistematică a unor plante și creșterea animalelor. Condițiile naturale menționate la cadrul natural al comunei oferă posibilitatea utilizării diverse a teritoriului. Agricultura reprezintă unul dintre sectoarele economice cu cel mai ridicat potențial de dezvoltare în comuna Șoarș.

Suprafața totală 16.790 ha

Situația terenurilor pe categorii de folosință:

agricole din care: 10.002 ha: - arabile 4.090 ha

- pășuni 2.912 ha

- fânețe 2.888 ha

neagricole 6.788 ha: - păduri și altă vegetație forestieră 3.478 ha

- ape, bălti	37 ha
- construcții	2.901 ha
- căi de comunicații și căi ferate	165 ha
- terenuri degradate și neproductive	207 ha

CONFORM RECENSĂMÂNTULUI GENERAL AGRICOL 2010 au existat:

Efectivele de animale (capete pe specii)

Bovine	Ovine	Caprine	Porcine	Păsări	Cabaline	Familii de albine
911	17007	724	656	6435	261	1042

Suprafețe agricole utilizate după modul de detinere a terenului (hectare)

Total suprafață	- în proprietate	- în concesiune	- în arendă	- în parte	- gratuit	- alte moduri
9282,40	5539,66	143,17	2916,47	128,17	309,97	244,96

Exploatații agricole, pe clase de mărime a terenului arabil (număr)

Total	sub 1 ha	1 – 2 ha	2 – 5 ha	5 – 10 ha	10 – 20 ha	20 – 30 ha	30 – 50 ha	50 – 100 ha	Peste 100 ha
406	265	73	51	14	3	-	-	-	-

Suprafața de teren arabil utilizat, pe clase de mărime a terenului arabil (hectare)

Total	sub 1 ha	1 – 2 ha	2 – 5 ha	5 – 10 ha	10 – 20 ha	20 – 30 ha	30 – 50 ha	50 – 100 ha	Peste 100 ha
450,14	85,39	92,89	139,92	92,04	39,90	-	-	-	-

Suprafețe cultivate pe culturi (hectare)

Total teren arabil utilizat	Grâu comun	Secară	Orz și orzoaică	Ovăz	Porumb	Alte cereale pentru boabe	Plante leguminoase pentru boabe
450,14	22,35	3,50	10,96	2,50	125,56	4,30	-

Rapiță	Soia boabe	Plante medicinale, aromatice și condimente	Alte plante industriale	Cartofi	Sfeclă zahăr	Rădăcină de boabe pentru nutreț	Legume, pepeni și căpșuni
-	-	4,60	-	19,07	0,14	1,50	2,25

Flori și plante ornamentele	Anuale pentru fân și masă verde	Porumb verde	Plante pentru nutreț	Plante pentru semințe și seminceri	Alte culturi în teren arabil	Teren arabil în repaus fără subvenții	Teren arabil în repaus cu subvenții
-	13,38	-	170,75	-	-	36,36	32,92

Mașini și echipamente agricole în proprietate pe tipuri (număr)

Tractoare	Motocultoare	Pluguri pentru tractoare	Cultivatoare mecanice	Combina-toare	Grape mecanice	Semănători cu tracțiune mecanică
104	1	56	5	1	24	14

Mașini pentru împăraștare și îngrășăminte	Mașini pentru erbicidat și executat tratamente	Combine autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri	Combine autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, cartofi	Motocositoare	Alte mașini și echipamente agricole
4	6	3	-	12	127

Persoane care au lucrat în agricultură, după statutul juridic al exploatațiilor agricole (număr)

Total, din care:	- exploatații agricole fără personalitate juridică	- exploatații agricole cu personalitate juridică				
		Total	Regii autonome, societăți agricole, societăți comerciale	Instituții de cercetare	Instituții publice, administrație	Alte tipuri
1224	1215	9	7	...	1	1

Persoane care au lucrat în agricultură, pe grupe de vîrstă (număr)

Total	15 – 24 ani	25 – 34 ani	35 – 44 ani	45 – 54 ani	55 – 64 ani	65 ani și peste
1224	154	168	204	207	214	277

Una din culturile tradiționale rămâne aceea a porumbului care ocupa în jur de 50% din suprafață cultivată. Suprafețele cultivate în prezent sunt mult mai mici față de anul 1990 la grâu, secară și porumb. Producția de fructe a scăzut considerabil, în ciuda faptului că fiind zona de deal, aceasta cultură ar fi favorizată și poate reprezenta o alternativă reală.

Se constată, față de anul 1990, o scădere drastică a efectivelor de animale, foarte pronunțată în privința vitelor, ovinelor, porcinelor și păsărilor.

- întrucât agricultura de subzistenta acoperă o mare parte din necesarul de alimente ale populației, se recomandă sprijinirea pentru obținerea subvențiilor de 5000 euro anual acordate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, Măsură 141

- exploatarea potențialului agricol și al experienței în domeniu poate fi exploatat în cadrul unor asociații ale producătorilor, asociații realizate cu sprijin de la autoritățile locale se recomanda:

- asociația crescătorilor de animale
- asociația cultivatorilor

În localitățile comunei se preconizează o dezvoltare a zonei IMM: mici activități comerciale, servicii; se recomanda realizarea incubatorului de afaceri, pentru sprijinirea acestor inițiative

Concluzii:

Se recomandă exploatarea fondului forestier și exploatarea pășunilor prin intensificarea activității zootehnice

III.2. Turismul

Turismul este una din ramurile economice care are ca potențial de creștere cea mai rapidă expansiune în ultimele decenii. Motivațiile turiștilor sunt foarte diverse: unii turiști caută odihnă și relaxare, alții aventură, unii turiști preferă natura, în timp ce alții turiști vor să descopere locuri noi, sau sunt interesați de obiectivele cultural - istorice sau de manifestările culturale. Refacerea sănătății se numără de asemenea, printre motivațiile turistice frecvent întâlnite.

În comuna Șoars nu se poate vorbi de existența unei baze turistice apte sa producă un flux turistic sensibil. Turismul este slab dezvoltat în localitățile comunei, deși poziția geografică, amplasamentul într-o zonă cu potențial natural, obiectivele turistice și istorice prezente în localitățile comunei și în zona, ar permite dezvoltarea semnificativă a acestei ramuri.

Pentru comună, sub aspect strict economic, turismul ar reprezenta numeroase avantaje față de alte domenii de activitate, ar putea fi o șansă de

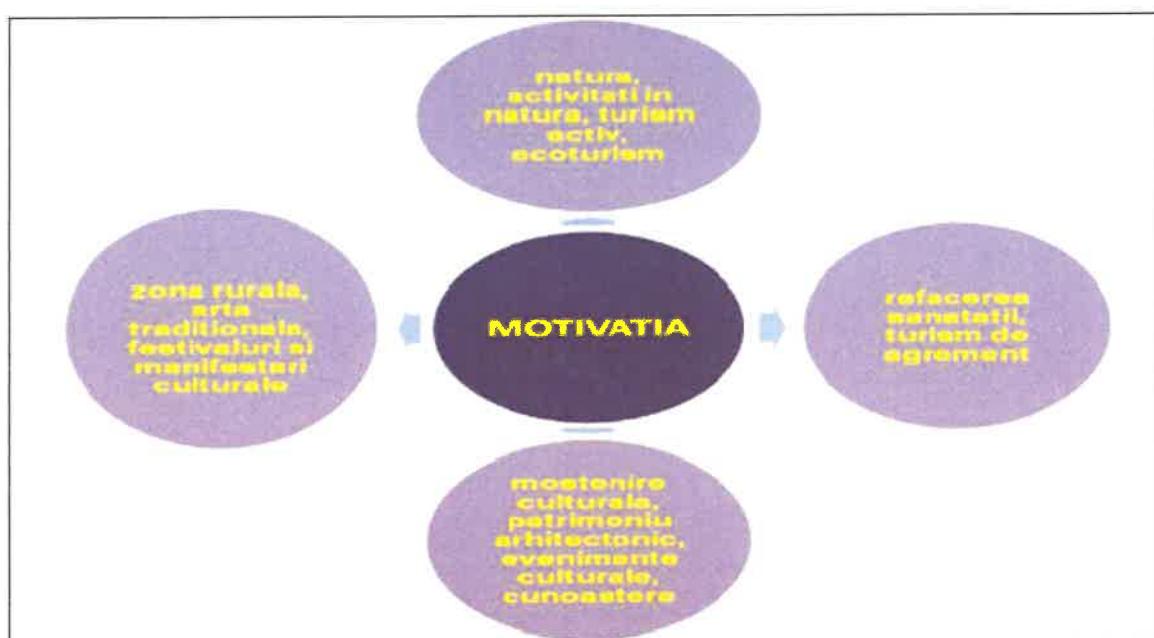
dezvoltare și de creștere economică. În localitate sunt obiective naturale și istorice care se pot constitui în atracții turistice de mare interes. Obiective istorice și naturale de interes turistic Bisericile fortificate existente în fiecare localitate componentă a comunei.

Concluzii:

- se reiterează ideea explotării turistice a comunei, ca alternativă prioritată de dezvoltare
- există oportunitatea valorificării multilaterale, prin exploatarea tradițiilor, valorificarea potențialului natural, introducerea obiectivelor de patrimoniu într-un circuit turistic cultural, promovarea turismului de drumeție

Principalele resurse locale ce pot revitaliza sectorul turistic sunt:

- Produse agricole;
- Produse lactate - în comună existând crescători de animale;
- Fructele naturale;
- Produsele alimentare tradiționale;
- Meșteșuguri tradiționale

În ceea ce privește domeniul turismului, Consiliul Local al comunei Șoarș va avea în vedere următoarele obiective:

- ❖ o modernizare a infrastructurii în general, și cu precădere a căilor de circulație rutieră,
- ❖ Înființarea rețelelor de apă și canalizare, a stațiilor de epurare și a rețelei de gaze naturale
- ❖ o modernizare a rețelelor de alimentare cu energie electrică și iluminat.
- ❖ vor putea fi promovate forme de turism și produse turistice noi, turism de week-end, turismul de recreere, agroturismul.
- ❖ Punerea în valoare a patrimoniului existent prin includerea într-un circuit turistic a uriașului potențial oferit de bisericile evanghelice din fiecare sat al comunei.

III.3. Dezvoltare Regională

În plan intern, Consiliul Local Șoarș, va avea ca obiectiv promovarea și dezvoltarea economico - socială, științifică și culturală, durabilă optimă a teritoriului cu respectarea autonomiei și a atribuțiunilor comunei, dar în corelare cu programul și planul regional, în rețele de dezvoltare policentrică.

1. Întărirea și extinderea cooperării cu instituții și organizații internaționale și regionale;
2. Dezvoltarea economică sustenabilă și sprijin pentru IMM-uri;
3. Creșterea competitivității și a convergenței intra-regionale în privința actului administrativ.
4. Creșterea atractivității turistice și implicit dezvoltarea serviciilor turistice în comună.
5. Dezvoltarea infrastructurii prin investiții pentru creșterea interesului zonei și investiții de punere în valoare a potențialului turistic. (ex. investiții în dezvoltarea domeniului schiabil)

Turismul pentru orice așezare constituie o alternativă pentru zonele defavorizate sau pentru cele afectate de restructurare și șomaj. Valoarea potențialului turistic al județului Brașov și stadiul actual de valorificare insuficient exploatat, permite conturarea unor direcții de dezvoltare.

Concluzia: Datorită organizării regionale la nivelul zonei există posibilități multiple de a se investi în turism. Cadrul natural cu valoare deosebită favorizează dezvoltarea turismului de agrement și agroturismului.

Comuna Șoars dispune de numeroase resurse naturale și obiective de atracție turistică, monumente istorice și obiective turistice:

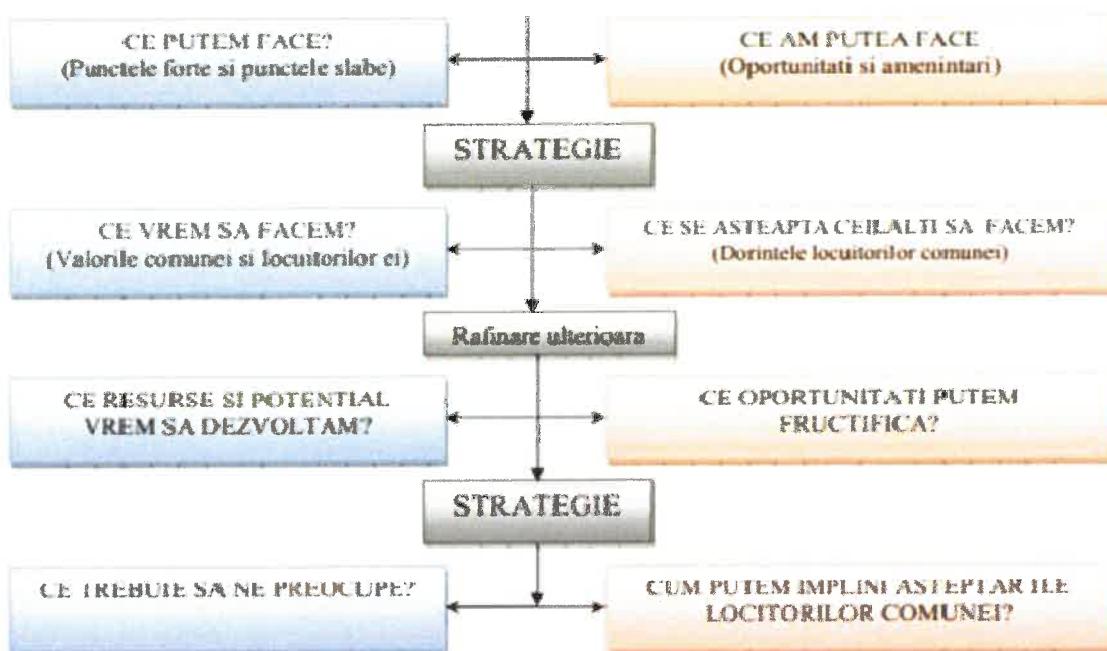
IV. Analiza SWOT

Vom încerca să stabilim punctele tari și slabe ale comunei, precum și oportunitățile prezente și viitoare, dar, și ce s-ar întâmpla, dacă am urmări planul de dezvoltare propus de prezența strategie. De la bun început trebuie spus că, fără o strategie, nu te poți nici dezvolta, nici atrage investitori și nici fonduri europene. De aceea, conducerea primăriei Șoars a înțeles importanța acestei strategii și a făcut demersuri pentru realizarea acestei Strategii de Dezvoltare Locală. Ceea ce dorim noi să evidențiem, sunt concluziile, analiza informațiilor cunoscute și sinteza lor printr-o altă perspectivă, mai aplecată spre dezvoltare, spre cerințele secolului XXI, spre programe și proiecte. Analiza de față stă la baza întregii lucrări și este forma modernă de a justifica proiectele. Marea artă a acestei analize este să transformăm, ceea ce până ieri era o imposibilitate, într-o victorie. Orice comună trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coherent și când există o coordonare la nivel strategic. Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității pe o perioadă de 5-7 ani.

Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele: realizarea unei analize preliminare, stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității, analiza sectorială a domeniilor strategice principale și articularea documentului strategic.

Principiile care au stat la bază PPS au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerenta și continuitatea demersului. Pentru a da roade, însă, planificarea strategică trebuie însotită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile apărute în beneficiul comunității. Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități), Threats (riscuri).

Întrebări cheie care îndrumă analiza:

Pentru a avea certitudine că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2022-2027.

Punctele forte și cele slabe sunt legate de comună și de strategiile acesteia, și de modul cum se compară cu concurența. Oportunitățile și amenințările vin dinspre mediul de piață și din direcția concurenței; de regulă, sunt factori asupra cărora zona, în general, nu are niciun control. Analiza SWOT ia în considerare organizarea așezării, performanțele acesteia, produsele cheie și piețele strategice. Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea de prezumții (presupuneri) în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona își poate îndeplini planul, și în ce condiții. Unele "oportunități" și „amenințări” vor apărea din „punctele tari” și „punctele slabe” ale comunei.

Analiza își propune o prezentare a punctelor tari, slabe, a oportunităților și a riscurilor care determină spațiul geografic și socio-uman al comunei Șoars, împărțită pe capitolele, în vederea atragerii investitorilor și investițiilor în zonă.

Populația	
Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Interesul familiilor care ating limita de pensionare pentru a se muta de la locuințe în mediul urban situate la bloc, spre a migra spre zone liniștite, cu mici gospodării de întreținere. • Liniștea conferită față de zonele urbane sau industrial. • Prețul scăzut al locuințelor în mediul rural. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reducerea ponderii populației tinere • Migrarea absolvenților de școală gimnazială • Îmbătrânirea populației • Soldul migrației interne este negativ • Scăderea numărului căsătoriilor • Creșterea numărului populației cu vârstă peste 65 ani
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - Crearea de noi locuri de munca - Implementarea unor programe de dezvoltare - Creșterea investițiilor în mediul rural în infrastructura de bază: extindere rețele de utilități, reabilitarea căilor de acces. - Posibilitatea accesării de finanțări naționale, europene sau internaționale pentru îmbunătățirea infrastructurii de educație și dezvoltarea resurselor umane 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creșterea gradului de dependență (persoane vîrstnice / persoane active) datorită îmbătrânirii populației 2. Menținerea scăzută a natalității (ceea ce va duce la îmbătrânirea populației) 3. Scăderea numărului persoanelor active va duce la deficit de personal pe piața muncii 4. Migrarea populației către zona urbana datorita lipsei locurilor de munca 5. Creșterea somajului 6. Scăderea natalității

Economic Agricultura	
Puncte Tari	Puncte Slabe

<ul style="list-style-type: none"> • Comună cu profil agrar • Drum agricol de exploatație • Potențial agricol și zootehnic mare • Poziționarea comunei în apropierea Drumului Național 1, în Regiunea Centru, una dintre cele mai atractive zone ale țării • Dezvoltarea sectorului de servicii • Existența unor firme private care funcționează în comună • Suprafață mare de terenuri ne;lucrate • Interes major din partea autorității locale pentru atragerea investitorilor • comuna este situată în aria de protejare Natura 2000 Podișul Hârtibaciului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Grad redus de asociere a proprietarilor agricoli • Nu există rețele de achiziționare a produselor agricole și animalelor • Slaba utilizare a soiurilor și raselor autohtone, adaptate la condițiilor locale • Utilizarea practicilor agricole convenționale • Acces redus la sistemul de creditare pentru sectorul agricol, pentru inițiative de afaceri în mediul rural • Interesul scăzut al tinerilor pentru practicarea agriculturii • Structuri și sisteme slab dezvoltate pentru transferul de cunoștințe, consiliere, consultanță și inovare • Acces redus la terenurile agricole cauzat de prețurile ridicate • Dotări tehnice deficitare și insuficiente • Lipsa digitalizării în agricultură • Parteneriat-public privat slab dezvoltat • Reticența agricultorilor de a se organiza în structuri associative cu rol economic
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa pieței de desfacere pentru unele produse precum și prețuri de vânzare scăzute datorate lipsei de asociere, • Cultivarea terenurilor agricole în proporție mică
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Investiții privind dezvoltarea unei piețe agroalimentare locale • Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice; • Creșterea interesului consumatorilor pentru alimentele naturale și sănătoase • Demersuri legislative pentru sprijinirea zonelor montane și a domeniului schiabil • Înființarea de forme associative cu rol economic și cooperarea între fermieri • Creșterea valorii nete adăugate la nivelul fermelor zootehnice și mixte • Existența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsionării afacerilor în agricultură ex. Programul Național de Dezvoltare Rurală / Planul Național Strategic 	<ul style="list-style-type: none"> • Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură și depopulare • Prezența animalelor sălbaticice - urși, cerbi, mistreți care distrug culturile • Degradarea solurilor • Cadrul legislativ instabil; • Creșterea numărului de fenomene climatice extreme și a intensității acestora • Răspândirea bolilor contagioase severe în rândul animalelor și păsărilor (ex. pesta porcină, etc) • Reticența fermierilor în utilizarea noilor tehnologii • Adâncirea discrepanțelor dintre zonele rurale și urbane din perspectiva calității vieții

- Adaptarea cerințelor de formare, cercetare / consultanță în raport cu nevoile fermierilor

Sistemul de Sănătate și Asistență Socială	
Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Existența unui punct farmaceutic ce deservește locuirorii comunei • Cabinet medicină de familie funcțional • Compartimentul de asistență socială, care are rolul de a informa, îndrumă și consilia persoanele în probleme sociale • Elaborarea anuală a Planului de Dezvoltare a Serviciilor Sociale • Rata zero de marginalizare 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor puncte sanitare moderne • Număr redus al personalului medical • Servicii specializate insuficient dezvoltate pentru acoperirea tuturor nevoilor sociale din comună (copii delincvenți, mame minore, gravide aflate în situații de risc, adulții/copii marginalizați social, victime ale violenței în familie, etc.) • Demotivarea resurselor umane din cauza sistemului de salarizare sub finanțat • Reducerea ponderii populației tinere • Migrarea absolvenților de școală gimnazială către zona urbana • Îmbătrânirea populației. • Insuficiența personalului calificat pentru îngrijirea la domiciliu a persoanelor vârstnice

	<ul style="list-style-type: none"> • Probleme sociale legate de programe educaționale • Migrarea forței de muncă în zonele urbane • Parteneriatele public – private, în acest sector sunt inexistente • Personal medical insuficient • Slaba implicare a familiilor ce au copii în actul decizional și administrativ al școlilor • Lipsa atelierelor de practica școlară • Lipsa unui cabinet stomatologic specializat • Capacitate redusa a serviciilor sociale
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Acces la fonduri din Programul Operațional Regional • Crearea de noi locuri de munca • Implementarea unor programe de dezvoltare • Creșterea investițiilor în mediul rural în infrastructura de bază: extindere rețele de utilități, reabilitarea cailor de acces • Acordarea unei atenții sporite domeniului sănătății 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate • Creșterea numărului bolnavilor cronici • Politici neadecvate nevoilor reale; • Creșterea gradului de dependență (persoane vârstnice vs. persoane active) datorita îmbătrânirii populației • Menținerea scăzută a natalității (ceea ce va duce la îmbătrânirea populației și la deficit pe piață forței

<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării de finanțări naționale, europene sau internaționale pentru îmbunătățirea infrastructurii de educație și dezvoltarea resurselor umane • Acces la fonduri structurale pentru formare profesională • Oportunități de finanțare pentru demararea de afaceri în mediul rural de către tineri, pentru stoparea migrației acestora • Implicarea în proiecte pentru învățământul rural • Protejarea persoanelor care, din motive financiare, fizice, psihice sau sociale nu au posibilitatea să-și asigure nevoile sociale, să-și dezvolte propriile capacitați și competente • Integrare socială a familiilor defavorizate • Dezvoltarea antreprenoriatului social în vederea creării mai multor unități protejate în mediul rural pentru scăderea gradului de dependență al persoanelor defavorizate social • Accesul la finanțare nerambursabilă externă prin derularea de proiecte în vederea dezvoltării/diversificării serviciilor 	<p>de munca)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scăderea numărului persoanelor active va duce la deficit de personal pe piața muncii • Migrarea populației către zona urbana datorită lipsei locurilor de muncă • Fiscalitate ridicată • Creșterea șomajului • Desființarea unităților școlare pe fondul scăderii numărului de copii
---	---

sociale

- Dezvoltarea de parteneriate care să favorizeze dezvoltarea de servicii de calitate;
- Promovarea voluntariatului;
- Contractarea/externalizarea de servicii sociale;
- Consultanță din partea unor specialiști/organisme internaționale;
- Existența legislației pentru acordarea de finanțare, subvenționare, cofinanțare din partea administrației locale și centrale pentru serviciile sociale

Infrastructura	
Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> - Comuna dispune de o rețea proprie de drumuri (județene și comunale) - Gospodăriile au spații special amenajate pentru deșeuri - Locuințele sunt conectate la rețeaua de electricitate - Intenția de a conecta comuna Șoars la rețeaua de gaz. - Există iluminat public stradal - Comuna beneficiază de acces la 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa căi de acces pietonal/trotuar - Lipsa rigole/șanțuri de scurgere a apelor pluviale în unele din sate. - Existența drumurilor sătești/străzi nemodernizate în satele comunei - Drumuri agricole nemodernizate - Lipsa infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare în toate satele comunei

<p>calea ferată la o distanță de 13 km de Făgăraș.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Existența rețelei de internet, telefonie fixă și mobilă 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa infrastructurii de alimentare cu gaz în comună, aflate abia în stadiul de documentație. - Nu există rețea de transport în comun proprie, ci numai de tranzit - Nu există rețea de transport public între localitățile comunei și către celelalte localități de ex. municipiu Făgăraș etc. - Utilitățile publice primare sunt slab dezvoltate - Există un procent de 4% din locuințe neracordate la rețeaua electrică.
--	---

Oportunități	Amenințări
<p>Posibilitatea accesării fondurilor europene în perioada 2022-2027.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extinderea și modernizarea infrastructurii pe raza comunei. - Rezolvarea problemelor ecologice determinate de deșeurile menajere. - Creșterea confortului și siguranței locuitorilor. 	<p>Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și cofinanțarea proiectelor de dezvoltare a infrastructurii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Criza economică și finanziara internațională. - Atitudine de indiferență față de mediu.

Turism, cultură și patrimoniu cultural	
Puncte Tari	Puncte Slabe

<ul style="list-style-type: none"> - Zonă protejată Podișul Hârtibaciului, ideală pentru turismul activ de vară și de iarnă. - Existenta unui număr relativ mare de obiective culturale și naturale. - Spațiu multicultural, multietnic și multiconfesional, etnii care conviețuiesc în perfectă armonie. - Potențial natural, cultural și istoric pentru dezvoltarea turismului 	<p>Starea de degradare a unor obiective culturale protejate.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Infrastructura de acces și /sau de mediu ne corespunzătoare sau lipsă în zonele turistice. - Lipsa unui punct de informare turistică. - Promovare insuficientă a evenimentelor culturale. - Slaba dezvoltare a turismului rural. - Lipsa materialelor de promovare. - Infrastructura de sport și agrement slab dezvoltată. - Lipsa locurilor de joaca pentru copii. - Venituri mici ale populației. - Amenajări insuficiente pentru protecția și vizitarea obiectivelor naturale și culturale.
--	---

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea accesării fondurilor europene pentru perioada 2022-2027. - Crearea de noi locuri de munca. - Implementarea unor programe de 	<p>Neutilizarea potențialului turistic duce la scăderea veniturilor populației dar și la pierdere de venituri pentru autoritățile locale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Număr de locuri de munca redus.

<p>dezvoltare a turismului rural și de nișă.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea dezvoltării turismului de tranzit. - Promovarea tradițiilor, valorilor și culturii autohtone. - Includerea obiectivelor culturale în circuitele turistice și promovarea acestora la nivel regional, național și internațional. - Crearea de noi specializări și locuri de muncă și diversificarea acestora în domeniul cercetării, conservării, restaurării monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice. - Dezvoltarea de parteneriate public-privat pentru restaurarea patrimoniului. 	<ul style="list-style-type: none"> - Rămânerea în anonimat a obiectivelor turistice. - Pierderea, cu timpul, a patrimoniului cultural imaterial (obiceiuri, tradiții, port popular, gastronomie, etc.) în condițiile depopulării, migrației tineretului spre țări din Uniunea Europeană și îmbătrânirii populației din zonele rurale. - Neincluderea pe lista de priorități pentru investiții a autorităților publice locale care au în administrare monumente istorice. - Lipsa unor politici culturale aggregate (ale factorilor de decizie și oferanților culturali), pentru creșterea participării populației la oferta culturală. - Preocupare scăzută a populației pentru cunoașterea și conservarea patrimoniului natural și cultural. - Neincluderea unor evenimente / manifestări culturale în circuitele culturale europene și internaționale ar putea să conducă la dispariția acestora.
---	---

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la bază elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

1. Viața economică a comunei Șoarș trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, creșterea animalelor(zootehnie),turism, industrie și comerț. Dezvoltarea și diversificarea activităților economice alternative care să asigure venituri și menținerea populației în comună, investițiile în exploatațiile agricole, construirea și modernizarea întreprinderilor locale mici și mijloci, cu precădere sub forma unor mici ateliere de artizanat, meșteșuguri, prelucrarea materiilor prime și reciclarea deșeurilor. Consiliul Local va trebui să investească pentru revitalizarea vieții economice a comunei, aceasta fiind prioritatea numărul unu, deoarece produce efecte benefice, atât asupra comunității locale, cât și la nivel regional și național. O economie sănătoasă și prosperă a comunei Șoarș ar determina o creștere a bunăstării membrilor ce alcătuiesc această comunitate.

2. Infrastructura necesită îmbunătățiri continue, de aceea investițiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă beneficii:

- siguranța și securitatea locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoarea investiției / efecte economico - financiare produse;
- raportul valoarea investiției / numărul beneficiarilor.

Ameliorarea posibilităților de transport prin executarea de drumuri locale moderne, care să permită accesul la drumurile publice, județene și naționale, alimentarea tuturor gospodăriilor cu apă potabilă, canalizare și gaze naturale în cele cinci sate ce compun comuna Șoarș, prin înființarea rețelei de apă, a rețelei de canalizare și amenajarea stațiilor de epurare a apelor uzate și tratarea acestora, în paralel cu realizarea unor proiecte integrate de infrastructură - care vor contribui la ameliorarea și conservarea protecției mediului, sunt obiective majore ce trebuie corelate cu o serie de măsuri care să vizeze îmbunătățirea prelucrării și comercializării produselor agricole.

3. Conex factorului economic, un alt punct important pentru creșterea atraktivității comunei îl constituie facilitățile culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit. În cele ce urmează ne propunem analiza situației locale, din perspectiva potențialului investitor în economia locală a comunei Șoarș. Atragerea de întreprinzători va genera ocupare profesională, venituri crescute ale locuitorilor, o utilizare mai eficientă a resurselor locale, apariția resurselor financiare necesare demarării unor

proiecte de reabilitare / extindere a infrastructurii fizice și sociale, de protecție a mediului pentru promovarea zonei, de extindere a capacitaților turistice.

V. Strategia de dezvoltare propusă

V.1. Indicatori de evaluare a implementării strategiei comunei Șoars

- ❖ Numărul întreprinderilor;
Numărul societăților cu participare străină la capital;
- ❖ Cifra de afaceri totală;
- ❖ Numărul șomerilor înregistrați;
- ❖ Numărul mediu al salariaților;
- ❖ Producția agricolă vegetală și animală;
Suprafața terenurilor agricole valorificate;
- ❖ Km de drumuri de exploatare agricolă înființate/reabilitate;
- ❖ Numărul de parteneriate de tip public- privat dintre primăria Șoars și mediul de afaceri

Infrastructură

- ❖ Lungimea drumurilor comunale și al trotuarelor modernizate;
- ❖ Conectarea la rețeaua națională de gaze naturale;
- ❖ Conectarea la rețea de apă potabilă;
- ❖ Conectarea la rețea de canalizare;
- ❖ Grad de conectare la rețeaua de electricitate;

Educație și cultură

- ❖ Numărul sălilor de clasă;
- ❖ Unități de învățământ reabilitate;
- ❖ Numărul laboratoarelor școlare;
- ❖ Numărul sălilor de sport;
- ❖ Numărul aşezămintelor culturale reabilitate și construite;
- ❖ Evenimente culturale organizate;
- ❖ Numărul obiectivelor cultural- religioase reabilitate;
- ❖ Numărul obiectivelor cu valoare istorică reabilitate;

Sănătate și servicii sociale

- ❖ Unități medico-sanitare reabilitare;
- ❖ Numărul de parteneriate în domeniul furnizării serviciilor sociale;
- ❖ Numărul cazurilor de abandon școlar;
- ❖ Gradul de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniți din medii defavorizate;
- ❖ Rata șomajului în rândul persoanelor defavorizate;
- ❖ Numărul întreprinderilor sociale.

Servicii Publice

- ❖ Numărul stațiilor de transport în comun amenajate pentru transportul public;
- ❖ Funcționari publici beneficiari ai sesiunilor de specializare și perfecționare în domenii de interes: achiziții publice, management de proiect, furnizarea serviciilor publice, ECDL;
- ❖ Numărul studiilor de evaluare a oportunității externalizării serviciilor publice;
- ❖ Zone publice supravegheate video;
- ❖ Rata infracționalității;
- ❖ Numărul locurilor de joacă pentru copii;
- ❖ Numărul băncilor instalate în spațiile publice;
- ❖ Numărul de coșuri de gunoi montate în spațiile publice;
- ❖ Numărul zonelor de agreement.

Mediu

- ❖ Cantitatea de deșeuri menajere generate;
- ❖ Gradul de acoperire a serviciilor de salubrizare;
- ❖ Cantitatea de deșeuri reciclabile de echipamente electrice și electronice colectată selectiv pe locitor;
- ❖ Numărul de acțiuni de ecologizare;
- ❖ Suprafață împădurită

V.1. Dezvoltare economică și competitivitatea mediului de afaceri

V.1.1. Viziunea comunitară

Una dintre cele mai importante etape în programarea strategică, ce are loc pe parcursul sau chiar în urma efectuării auditului teritorial care oferă informațiile de bază cu privire la situația comunității în cauză, este consultarea publică. Acest proces, prin care practic are loc consultarea

locuitorilor comunității, are rolul de a realiza un tablou detaliat al realităților vieții în comunitate, identificând atitudini, așteptări, interese și convingeri ale locuitorilor privind chestiunile legate de situația actuală și dezvoltarea așteptată a comunității lor. De asemenea, acest proces are avantajul de a asigura premisele pentru alegerea și o prioritizare corectă a direcțiilor de dezvoltare și de investiții, în același timp responsabilizând și implicând direct cetățenii în dezvoltarea comunității lor, simțindu-se astfel parte a acestui proces de evoluție. Cercetarea realizată la nivelul comunei Șoars, județul Brașov a înregistrat opiniile și atitudinile populației , cu privire la:

- satisfacția față de viață și serviciile publice locale;
- condiții de viață și migrație;
- încredere în instituții și participare cetățenească;
- percepția schimbărilor și a potențialului de dezvoltare al comunei.

În procesul de consultare publică a locuitorilor comunei Șoars s-a utilizat pentru culegerea datelor anchetă ca metodă de cercetare calitativă, iar instrumentul folosit a fost chestionarul. În ceea ce privește tipul de interviu utilizat, s-a optat pentru interviul față-n față asimilat unei conversații sau unei discuții verbale cu persoanele interviewate. Acest tip de interviu permite operatorului o mai bună coordonare a discuției, îl ajută în observarea elementelor de exprimare paralelă și elimină dificultățile de comunicare cauzate de inexistența sau de caracterul precar al mijloacelor de comunicare la distanță. Totodată, în primă fază s-a optat pentru interviul individual sau personal, care dă o notă de originalitate și conferă personalitate răspunsurilor date de interviewați, în timp ce în cazul unui interviu de grup subiecții ar putea fi tentați să imite comportamentul altor subiecți sau să își ascundă adevăratale răspunsuri, simțindu-se inhibații de prezență și răspunsurile celorlalți indivizi interviewați din grup. După finalizarea etapei interviurilor individuale s-au organizat două sesiuni de focus-grup axate pe chestiuni legate de practicare agriculturii și dezvoltare, participanții fiind în principal reprezentanți ai autorității publice. În ceea ce privește tehnica discuției și orientarea acesteia, ghidul de interviu pe care s-a elaborat studiul a fost de tipul semi structurat, rămânând la latitudinea operatorului dacă utilizează sau nu anumite întrebări și momentul în care ele sunt adresate interviewatului, datele fiind colectate sistematic. În acest fel, interviewatorului i se oferă un anumit grad de libertate în desfășurare, putând să decidă asupra căror subiecte/teme să insiste și care din acestea pot fi omise. În cazul unor astfel de interviuri semi structurate posibilitatea de comparare e redusă, iar întrebările - cheie pot fi omise sau tratate

superficial. Grupul - țintă este format din locuitorii comunei Șoarș care au statutul de persoane - cheie în comunitate, persoane cu o imagine mai vastă asupra vieții în comună sau asupra domeniului lor de activitate, lideri de opinie în comunitate, oameni respectați în sat, oameni ale căror realizări au un impact accentuat asupra comunității în ansamblu. De asemenea, un aspect important al alegerii grupului țintă a fost gradul de disponibilitate al persoanelor pentru a participa la studiu, fiind vorba despre o participare integral voluntară, fără motivații exterioare imediate, singura „recompensă” fiind posibilitatea exprimării opiniei și participării la evoluția în bine a comunității din care fac parte. Prin urmare criteriile statistice uzuale (vârstă, profesie, studii, sex) au o valoare pur informativă, fără a avea un impact direct asupra rezultatelor studiului. Ghidul de interviu utilizat este compus din 10 puncte generice, care urmăresc, în mare parte, identificarea de către intervievați a două direcții principale: pe de o parte, problemele actuale cu care se confruntă comuna lor și, pe de altă parte, avantajele pe care le prezintă localitatea, care au potențialul de a fi transformate în oportunități de dezvoltare socio – economic.

Scopul primului chestionar a fost de a identifica potențialul de dezvoltare în perspectiva strategiei 2022-2027. Modelele folosite pentru acest sondaj au fost următoarele:

Pentru persoane fizice:

**CHESTIONAR STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI ȘOARȘ
IDENTIFICAREA POTENȚIALULUI SI PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE**

Primăria comunei Șoarș elaborează Strategia de dezvoltare locală, iar în această etapă lansează prezentul chestionar, în baza căruia va identifica potențialul și proiectele prioritare de dezvoltare pentru Comuna Șoarș în perioada 2022-2027. În acest scop, vă rugăm să aveți amabilitatea de a răspunde următoarelor cerințe, a căror analiză va servi echipei de elaborare a strategiei. Chestionarele sunt anoniime.

1. De cât timp locuiți în Comuna Șoarș ?

- până în 3 ani;   între 3- 10 ani;   între 10- 20 ani;   peste 20 ani

2. Ați auzit până acum de inițiativa Primăriei și Consiliului Local cu privire la realizarea Strategiei locale de dezvoltare durabilă a Comunei Șoarș ?

- DA   NU

3. Cât de mulțumit(ă) sunteți, în general, de următoarele? (NS/NR*= NU ȘTIU/ NU RĂSPUND)

Acordați o notă de la 1 la 5, unde 1 = foarte nemulțumit; 5 = foarte mulțumit, pentru:	Nota	NS/NR*
<i>Felul în care trăiti</i>		
<i>Localitatea în care trăiti</i>		
<i>Strada pe care locuți</i>		
<i>Locuința dvs.</i>		

4. Cum apreciați următoarele aspecte? (NS/NR*= NU ȘTIU/ NU RĂSPUND)

Acordați o notă de la 1 la 5, unde 1 = foarte nemulțumit; 5 = foarte mulțumit, pentru:	Nota	NS/NR*
4.1. Calitatea drumurilor		
Calitatea drumurilor principale din localitate		
Calitatea drumurilor secundare		
Conexiunea pe cale rutieră cu alte zone ale României		
Conexiunea pe cale ferată cu alte zone ale României		
Rețeaua pietonală, sănături, podețe		
4.2. Accesul la utilitățile publice		
Alimentare cu apă potabilă		
Canalizare și epurare ape uzate		
Iluminat public		
Incălzire		
Salubrizare (deșeuri menajere)		
4.3. Spațiile verzi, zonele de recreere și agrement		
Locuri de joacă pentru copii		
Parcuri și grădini publice		
Zone de agrement- picnic		
Terenuri de sport		
4.4. Educația și cultura		
Evenimente culturale- artistice și sportive		
Condițiile oferite de sistemul educațional preșcolar (grădinițe/creșe)		
Condițiile oferite de sistemul educational (școli generale)		
4.5. Servicii medicale și asistență socială		
Calitatea serviciilor medicale		
Numărul de cabine medicale/ farmacii		
Calitatea serviciilor de asistență socială (vârstnici, persoane cu dizabilități, etc.)		
4.6. Habitatul și arhitectura urbană		
Termoizolarea locuințelor		

5.CHESTIONAR STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ A COMUNEI ȘOARȘ IDENTIFICAREA POTENȚIALULUI SI PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE

activități industriale   deșeuri menajere   traficul rutier   altele: _____

6. În opinia dvs., care considerați că ar trebui să fie direcția de dezvoltare a localității?

Agricultură   industrie   transport   comerț   turism   alte: _____

---

7. Care considerați că sunt perspectivele de dezvoltare a comunei/localității?

- proiectele de infrastructură de transport (reabilitarea drumurilor; modernizarea drumurilor de acces la principalele atracții turistice)
  - proiectele de îmbunătățire a serviciilor publice (extinderea și modernizarea rețelei de apă-canal; extinderea rețelei de alimentare cu gaze naturale; introducerea transportului în comun)
  - proiectele de îmbunătățire a serviciilor de învățământ (reabilitarea și modernizarea rețelei de unități de învățământ existente; dezvoltarea învățământului profesional și vocațional; dezvoltarea serviciilor de recalificare a forței de muncă)
  - proiectele de îmbunătățire a serviciilor sociale și de sănătate (modernizarea unităților sanitare; înființarea de noi farmacii/cabinete medicale)
  - proiectele de îmbunătățire a economiei și mediului de afaceri (sprijinirea înființării și dezvoltării de noi firme; crearea de noi locuri de muncă; atragerea de investiții străine; sprijinirea dezvoltării afacerilor întreprinzătorilor locali)
  - alte propunerile de investiții, considerate importante din punctul dvs. de vedere:
.....
.....
.....
.....
-

8. Care considerați că sunt cele mai importante 3 resurse pe care se poate sprijini dezvoltarea viitoare a localității?
.....
.....
.....
.....**9. Comentarii, opinii, așteptări privind dezvoltarea localității**
.....
.....
.....
.....
.....

10. Vă rugăm să bifați categoria în care vă încadrați:

- a) Sex: masculin feminin
- b) Vârstă: 18- 35 ani 36- 60 ani peste 60 ani
- c) statut ocupațional: salariat șomer, casnic/ă fără ocupație

CHESTIONAR PERSOANE JURIDICE

Acest chestionar se adresează antreprenorilor care doresc să realizeze parteneriate public-private pe teritoriul Comunei Șoarș. Pentru o analiză corectă a datelor, rugăm ca toate secțiunile să fie completate de către persoanele implicate în acest studiu.

1. Care este numele firmei dumneavoastră? _____

2. Forma de organizare juridică (bifați o singură variantă): SRL SA AF PFA I.I.

3. Numărul de angajați _____

4. În ce an a fost înființată firma pe care o detineți? .....

5. Care este domeniul dumneavoastră de activitate? .....

6. Menționați principalul motiv pentru care v-ați înființat această firmă

7. Considerați că localitatea dumneavoastră de reședință vă oferă oportunități de dezvoltare a afacerii dumneavoastră?

- DA NU

7.1. Dacă DA, vă rog să motivați răspunsul dumneavoastră _____

8. Cum evaluați capacitatea Administrației Publice Locale de a dezvolta proiecte strategice în Comuna Șoarș ?

- foarte ridicată ridicată scăzută foarte scăzută

9. Ce probleme întâmpinați în dezvoltarea afacerii dumneavoastră?

10. Considerați că parteneriatele public-private reprezintă o oportunitate de a dezvolta mediul antreprenorial din zonă?

- DA NU

11. În viitor intenționați să dezvoltați un parteneriat public-privat cu Primăria Comunei Șoarș ?

DA   NU

11.1. Dacă DA, menționați proiectul/proiectele pe care doriți să îl/le implementați:

---

12. Care este profitul anual al afacerii dumneavoastră?

---

13. Ce sumă din profit este alocată pentru dezvoltarea afacerii dumneavoastră?

☐ <1000 RON ☐ între 5.000 - 10.000 RON	☐ 1.000 - 5.000 RON ☐ > 10.000 RON

14. Prin ce metodă vă promovați serviciile din cadrul afacerii dumneavoastră?

---

15. Aveți intenția de a angaja personal în cadrul afacerii dumneavoastră în următoarea perioadă?

DA   NU

15.1. Dacă DA, care ar fi numărul acestora?

---

16. Ce resurse financiare externe ați utilizat în dezvoltarea afacerii?

☐ Credite bancare ☐ Fonduri publice	☐ Fonduri nerambursabile ☐ Nu am utilizat resurse financiare externe

17. Intenționați să accesați fonduri externe nerambursabile pentru dezvoltarea afacerii dumneavoastră?

DA   NU

17.1. Dacă DA, ce proiect doriți să dezvoltați prin intermediul acestor fonduri?

DATE SOCIO-DEMOGRAFICE

- studii medii
- studii liceale
- școală postliceală

Vârsta: _____

Sex: Bărbat Femeie

Ultimul nivel de studii absolvit:

școală de arte și meserii studii universitare studii postuniversitare

Calificare profesională:

Scopul primului chestionar a fost de a identifica potențialul de dezvoltare în perspectiva strategiei 2022-2027. La acest chestionar au participat un număr de 83 respondenți persoane fizice și 5 persoane juridice, iar o sinteză a răspunsurilor o găsim în continuare:

La întrebarea 1 : De cât timp locuiți în Comuna Șoarș? Au răspuns un număr de 83 respondenți din care 42 care locuiesc de mai mult de 20 de ani în comună, 16 care locuiesc de peste 10 ani în comună, 18 care locuiesc de peste 10 ani în comună, iar un număr de 5 persoane care locuiesc în comună de până la 3 ani, 2 persoane nu au răspuns .

La întrebarea 2: Ați auzit până acum de inițiativa Primăriei și Consiliului Local cu privire la realizarea Strategiei locale de dezvoltare durabilă a Comunei Șoarș? Au răspuns un număr de 69 de respondenți, din care 7 au spus că au auzit de această inițiativă, 56 au spus că nu au auzit de această inițiativă, iar un număr de 7 intervievați nu și-au exprimat opțiunea.

La întrebarea 3 :Cât de mulțumit(ă) sunteți, în general, de felul în care trăiți, localitatea în care trăiți, strada pe care locuiți, locuința dumneavoastră? Ca răspuns am luat în calcul o medie a calificativelor acordate de cetăteni fiind vorba de nivelul de trai în cele 4 categorii. Răspunsul lor a fost după cum urmează: Foarte mulțumiți 15 respondenți, mulțumiți 27, nici mulțumiți nici nemulțumiți 15, nemulțumiți 23, foarte nemulțumiți 3.

La întrebarea 4: Cum apreciați calitatea drumurilor, accesul la utilități, spațiile verzi, educația și cultura, serviciile medicale, habitatul și arhitectura comunei, turismul și mediul de afaceri, responsabilitatea actorilor locali în rezolvarea problemelor comunei? Răspunsurile la cele 9 întrebări au scos la iveală marea masă de respondenți care își doresc o schimbare urgentă a imaginii comunei, după cum urmează: La 4.1 calitatea drumurilor 28 de respondenți sunt total nemulțumiți, 34 nemulțumiți, 12

puțin mulțumiți , 9 mulțumit și niciunul foarte mulțumit. La întrebarea referitoare la acces la utilități publice nici 9 persoane mulțumite, 0 foarte mulțumite, 27 nemulțumite, iar 47 total nemulțumite. La aspectul spațiilor verzi, zone de trecere și agrement, cu excepția a 31 respondenți parțial mulțumiți, toate celelalte persoane au răspuns nemulțumiți sau nu au dorit să răspundă. La gradul de mulțumire în ceea ce privește educația și cultura, 7 respondenți sunt total nemulțumiți, 29 sunt nemulțumiți, 35 sunt parțial mulțumiți, doar 12 fiind mulțumiți și niciunul foarte mulțumit. La punctul 4.6 servicii medicale, 66 respondenți au spus că sunt total nemulțumiți de standardele aplicate și dotările cabinetelor medicale, 14 au răspuns că sunt nemulțumiți, iar 13 erau parțial mulțumiți, nici unul mulțumit sau foarte mulțumit. În ceea ce privește habitatul și arhitectura urbană, cu referire la termoizolarea locuințelor, aspectul și rezistența lor, cei mai mulți 43 au răspuns că sunt nemulțumiți, 22 parțial mulțumiți și 13 mulțumiți. Din punctul de vedere al turismului 58 respondenți sunt total nemulțumiți, 17 nemulțumiți și 8 mulțumiți sau foarte mulțumiți. Același lucru găsim și când este vorba de gradul de satisfacție în ceea ce privește economia și mediul de afaceri. Singurul criteriu cu grad de mulțumire echilibrat este cel care aduce în discuție colaborarea cetățenilor în relația cu primăria, serviciile puse la dispoziție de primărie.

La întrebarea 5 Care considerați că sunt principalele surse de poluare a mediului din localitatea dumneavoastră? Respondenții au răspuns astfel: 76 au spus că principala sursă de poluare este deșeul menajer, 6 au spus că și traficul iar 1 au susținut că activitățile industriale ar fi principala sursă de poluare.

La întrebarea 6 În opinia dvs., care considerați că ar trebui să fie direcția de dezvoltare a localității? Răspunsurile au fost: 83 respondenți susțin că direcția de dezvoltare ar fi agricultura, 28 că/și transporturile, 9 că/și industria, 38 că/și comerțul, 59 că/și turismul, iar 7 văd ca oportunitate alte direcții ca de exemplu creare de locuri de muncă sau fabrici în industrie.

La întrebarea 7 Care considerați că sunt perspectivele de dezvoltare a comunei/localității? Respondenții au avut în cea mai mare pondere părerea că proiectele în infrastructură sunt cele mai importante(75 consideră acest lucru), urmat de serviciile în infrastructură 59 , urmat apoi de serviciile în sănătate 56, învățământ 32, investițiile în economie și mediul de afaceri 46.

La întrebarea 8 Care considerați că sunt cele mai importante 3 resurse pe care se poate sprijini dezvoltarea viitoare a localității? Acordul unanim

al celor care au dat curs acestei întrebări a fost că dezvoltarea în viitor a comunei trebuie să se bazeze în primul rând pe agricultură, urmat de agroturism, învățământ, creșterea animalelor, natură, oameni.

La întrebarea 9 Comentarii, opinii, așteptări privind dezvoltarea localității. La această întrebare au răspuns un număr mic re respondenți, printre răspunsuri găsind că se dorește implementarea cât mai rapidă a proiectelor deja începute retea de apă potabilă, canalizare, gaz; o modernizare cât mai rapidă a comunei, implementarea în totalitate a punctului 7 din chestionar și modernizarea comunei cu ajutor pentru implementarea proiectelor din toate punctele de vedere și atragere de fonduri .

La întrebarea 10 Vă rugăm să bifăți categoria în care vă încadrați: Sex, Vârstă, statut ocupațional, putem sintetiza următoarele: La sondaj au participat un număr de 42 de bărbați și 40 de femei, 17 cu vîrstă cuprinsă intre 18 și 35 ani; 51 persoane, cu vîrstă intre 36 și 60 ani; iar cu vîrstă peste 60 ani 15 persoane. Din acestea 46 sunt salariați, 10 șomeri, 14 casnici iar 10 fără ocupație, 1 nu a răspuns. Putem trage concluzia că eșantionul de participanți este unul omogen ca și participare, aceștia făcând parte din toate mediile sociale și cu statute diferite.

Sintetizând rezultatele chestionarului privind Strategia de dezvoltare locală putem observa următoarele aspecte:

- Populația comunei nu a mai luat parte la un astfel de sondaj și cea mai mare parte nici nu aveau cunoștințe că ar exista o astfel de strategie.

- Ponderea dominantă în gradul de mulțumire al populației în ceea ce privește felul în care trăiesc, comună, stradă, locuință, este al celor nemulțumiți sau nici mulțumiți nici nemulțumiți, cu foarte puțini foarte mulțumiți și în același timp cu mai mulți total nemulțumiți.

- Conform așteptărilor populației, după răspunsurile de la întrebare 4 cu cele 9 subpuncte, deducem următoarele: sunt necesare proiecte care să finanțeze drumurile publice, atât cele principale cât și căile de acces secundare, rețeaua pietonală, sănături, podețe, dar și zona turistică cu un uriaș potențial de dezvoltare.

- Accesul la rețelele de utilități publice au creat o altă majoră nemulțumire respondenților, fiind necesare investiții a rețelelor de apă și

canalizare, înființarea rețelei de gaze naturale și îmbunătățirea serviciilor de salubrizare.

- Dorința unanimă a cetățenilor de a beneficia de condiții mai bune în dezvoltarea spațiilor verzi, a zonelor de agrement și recreere, creează premiza unor investiții în acest domeniu.

- Educația și cultura, atât ca nivel de dotare cât și ca nivel de învățare, sunt alte aspecte care cer investiții în această perioadă.

- Investiții în dispensare cel existent, eventual deschiderea altor centre medicale, dar și aducerea de personal calificat care să deservească aceste centre medicale, sunt priorități din ceea ce reiese în sondajul efectuat.

- Marea majoritate a cetățenilor sun nemulțumiți de imaginea satelor, a clădirilor, a aspectului acestor clădiri, dar și a siguranței acestora.

- Cea mai mare parte a populației consideră faptul că turismul este aproape inexistent, deși ar fi o bună oportunitate de a aduce venituri zonei. Investițiile în acest domeniu sunt destul de costisitoare și numai un plan bine pus la punct ar crea condițiile dezvoltării acestui sector.

- În domeniul economiei și dezvoltării afacerilor, cu excepția câtorva magazine și ateliere mici, nu există alte societăți comerciale sau de familie.

- În relația cu autoritățile locale gradul de mulțumire al respondenților este unul mediu, echilibrat ceea ce dă notă faptul că există dorință de implementare a unor proiecte, dar lipsa finanțării și tenacitatea scăzută a consiliului local datorată în primul rând lipsei de personal calificat în atragerea de fonduri, a dus la o implementare greoaie cu rezultate puține în ceea ce privește dezvoltarea comunei.

- Ca principală sursă de poluare o mare problemă o constituie deșeurile menajere în opțiunea respondenților, dorindu-se o mai mare implicare și alocare de fonduri din partea primăriei și a consiliului local.

- Investițiile majore din punctul de vedere al cetățenilor ar trebui să se axeze în primul rând pe agricultură și turism urmat de transporturi și comerț.

Al doilea chestionar a fost destinat firmelor, mai concret micilor întreprinzători. Analizând răspunsurile date se poate observa următoarele:

- 6 din cele 7 firme care au participat la sondaj au ca domeniu de activitate comerțul;

- Motivul pentru care au dorit să deschidă o firmă a fost să își asigure traiul;

- 6 din 7 firme nu văd ca pe viitor să poată să înceapă proiecte comune sau parteneriate private cu primăria;

- În ceea ce privește capacitatea Administrației Publică locală de a dezvolta proiecte, răspunsurile au fost împărțite cu toate cele 5 variante puse la dispoziție;

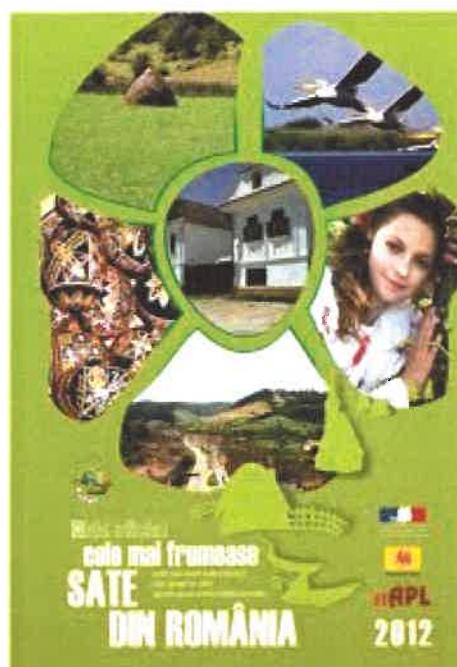
- La întrebarea dacă au avut profit toate au răspuns că nu au avut profit sau profitul a fost foarte mic;

- La întrebarea dacă pe viitor intenționează să se dezvolte și să deschidă locuri de muncă, răspunsurile au fost unanime că nu intenționează acest lucru;

- Tot unanim și negativ a fost răspunsul la întrebarea dacă au accesat sau doresc să acceseze fonduri pentru dezvoltarea afacerii;

Punctele tari și oportunitățile ce se impun exploatare în viziunea cetățenilor comunei sunt:

1) Valorificarea potențialului gastronomic al zonei, care poate duce la dezvoltarea micro întreprinderilor sau întreprinderilor individuale, prin promovarea rețetelor tradiționale gastronomice, a produselor naturale din gospodăriile individuale și livrarea la adresă prin intermediul site-urilor, a acestor produse produselor tradiționale, proiect agreat de cetățeni și autorități, discutat sub aspectul încheierii unui parteneriat public-privat cu primăria.

2) Valorificarea potențialului turistic prin punerea în valoare a potențialului existent al bisericilor fortificate, introducerea localităților într-un

circuit de turism cultural și religios, (această măsură se regăsește și în Strategia de dezvoltare a turismului cultural din Județul Brașov.

3) Înființarea rețelelor de utilități, apă potabilă, canalizare, stații de epurare și rețea de gaze naturale, reprezintă o prioritate majoră cerută de aproape toți locuitorii comunei interviewați la chestionar.

4) Valorificarea "SIT-ului Hârtibaciu" prin dezvoltarea turismului de tip ecologic, științific și tematic, realizarea de către autoritatea publică locală a unor facilități de exploatare punere în valoare a SIT-ului în interes eco-turistic, respectiv: alei de acces marcate, puncte de observare a păsărilor și animalelor, panouri informative, centru de informare ecologică, piste de ciclism, în vederea accesului în SIT;

5) Valorificarea tradițiilor populare, a meșteșugurilor tradiționale, prin multiplicarea inițiativei ,se propune organizarea unui atelier-muzeu pentru sculptura în lemn și unui atelier- muzeu de costume populare.

6) Valorificarea potențialului agricol al zonei și al tradițiilor de prelucrare a pământurilor, prin introducerea agriculturii organice, certificarea BIO a produselor agricole și realizarea infrastructurii de procesare și desfacere a produselor; cultivarea cartofilor, cultivarea pomilor fructiferi; posibilitatea folosirii etichetei ecologice - realizarea unor grupe de produse etichetate special în spațiul situat și limitrof în Podișul Hârtibaciului, aflat pe teritoriul UAT Șoars;

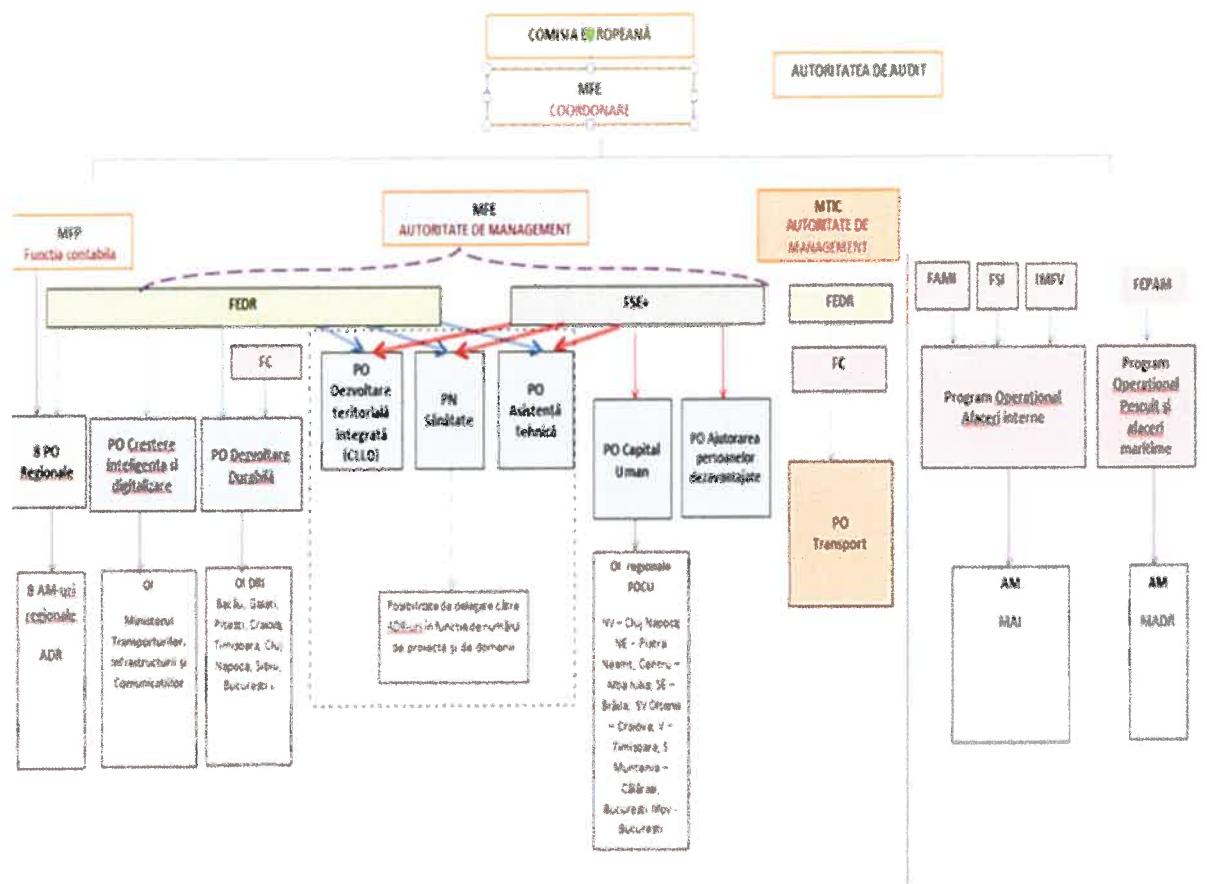
7) Valorificarea tradiției creșterii de animale prin multiplicarea exploatațiilor agricole care să se ocupe de creșterea bivolilor, a vacilor cu lapte, a ovinelor, de apicultura, crearea unui centru modern de colectare a laptelui, crearea unui centru de colectare și distribuție a cerealelor.

V.1.2.Potențiale surse de finanțare

La nivelul administrațiilor publice locale, există o plajă variată de surse de finanțare pentru proiectele de investiții de interes local. Alegerea surselor de finanțare optime pentru un proiect de investiții dezvoltat la nivel local, implică o bună cunoaștere a legislației naționale în vigoare, a legislației europene în materie de fonduri, a Programelor Operaționale aferente fondurilor UE, precum și a nevoilor curente și viitoare ale comunității locale. Ca urmare, pentru un obiectiv de investiție local, putem lua în considerare una sau mai multe surse de finanțare:

a. **Bugetul local** reprezintă bugetul unităților administrativ-teritoriale. Veniturile bugetare locale se constituie din: venituri proprii, formate din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri și cote defalcate din impozitul pe venit; sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat; subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete; donații și sponsorizări; sume primite de la Uniunea Europeană și alți donatori în contul plășilor efectuate și pre-finanșării.

Structura instituțională de gestionare a fondurilor europene 2021-2027

b. **Bugetul județului Brașov** este o altă sursă de finanșare la nivel local, în care pot fi repartizate fonduri, pentru echilibrarea bugetelor locale. Astfel, în conformitate cu articolul 33, alin. 3, din Legea nr. 273/2006 privind finanșele publice locale, pot fi repartizate fonduri din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, aprobată anual prin legea bugetului de stat, și din cota de 22% din impozitul pe venit încasat.

c. **Bugetul de stat** prin transferurile consolidabile de la bugetul de stat către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din împrumuturi

externe la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat. Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele și agențiile), precum și din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

d. **Surse de finanțare nerambursabilă** sunt destinate sprijinirii dezvoltării locale unde nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent sau din domenii în care există în mod tradițional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile (de exemplu, infrastructură activități cu caracter social etc).

e. **Parteneriate de tip public privat** sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. Prin încheierea de parteneriate public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

f. **Creditarea** din punct de vedere procedural, este o modalitate de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică un anumit grad de risc cu privire la posibilitatea de rambursare a datorilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile. Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de

administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat. Conform Hotărârii nr. 1166/2013 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2014, 2015 și 2016, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanțările rambursabile care pot fi contractate de unitățile și subdiviziunile administrativ- teritoriale, reprezentând datorie publică locală. Legislația națională care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum și gradul maxim de îndatorare de 30%, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru cofinanțarea proiectelor europene. Astfel pot fi acordate finanțări pentru infrastructură, educație, cultură, protecția mediului, cercetare, religie, sănătate, servicii sociale, cooperare internațională, drepturi civile și cetățenești, digitalizare, dezvoltare economică și socială etc.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în cadrul acestei strategii, pentru perioada 2022 - 2027, identificăm următoarele tipuri de finanțări:

- a) Fonduri Structurale și de Coeziune care contribuie la realizarea celor trei obiective ale Politicii de Coeziune UE;
- b) Fonduri de la bugetele naționale
- c) Alte finanțări nerambursabile care pot proveni de la o varietate de finanțatori (inclusiv de la Uniunea Europeană):
  - 1. Guvernul României
  - 2. guvernele sau ambasadele unor state străine;
  - 3. instituții financiare internaționale (de ex.: BERD, Banca Mondială etc.);
  - 4. fundații sau alte organizații naționale sau internaționale
  - 5. companii
  - 6. bănci active în România

V.1.3. Priorități naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post 2020 - Fonduri structurale și de coeziune

Politica de coeziune finanțează investiții care să contribuie la îndeplinirea celor 5 obiective principale stabilite pentru perioada 2022 - 2027, astfel:

în cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia

europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Se preconizează cinci priorități investiționale:

1. O Europa mai intelligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii

Cercetare și iovare

- Implementarea măsurilor pentru dezvoltarea serviciilor de e-guvernare (evenimente de viață) — intervenții naționale

- Digitalizare în administrația publică și competențe digitale avansate - intervenții naționale

- Digitizarea serviciilor publice la nivel local — intervenții regionale

- Dezvoltarea de instrumente de digitizare pentru îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport — intervenții naționale

- Finanțarea instrumentelor de digitizare, inclusiv implementare sisteme ERTMS/ ETCS, RIS/VTMIS pentru toate modurile de transport - intervenții naționale

- Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS) — intervenții naționale

- Observatorul național pentru date în sănătate — (Construcție, achiziție echipamente/dezvoltarea de sisteme informatic) — intervenții naționale

- Soluții digitale în infrastructură din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale) — intervenții naționale

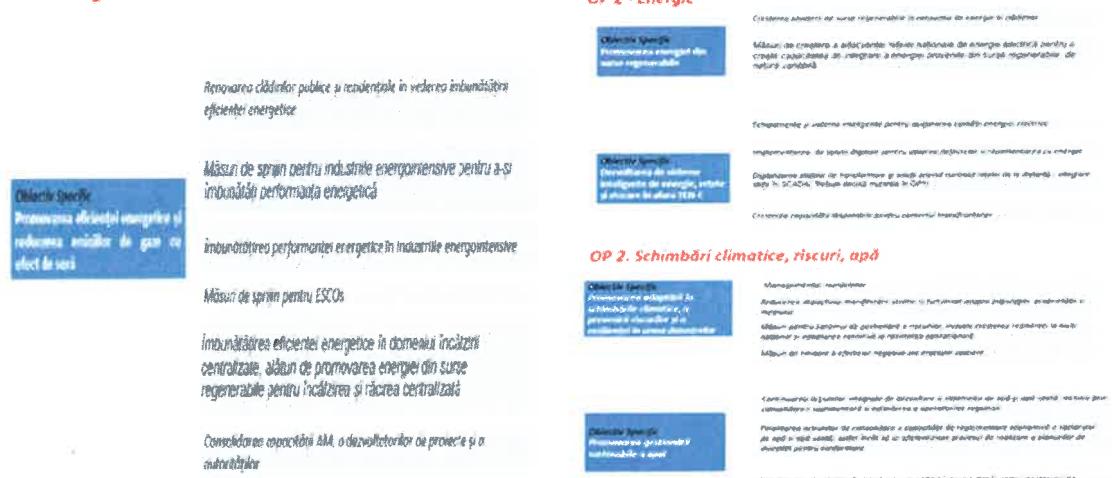
- Uniformizarea fluxurilor informaționale (up-grade soft, dezvoltarea sistemelor informative/achiziție echipamente — intervenții naționale

OP 1. DIGITALIZARE

2. O Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice.

OP 2 - Energie

Obiective specifice

-Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării.

-Regenerarea spațiilor urbane degradate și abandonate, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/ economic sau ca rezervă de teren pentru viitoare investiții la nivelul orașelor, în vederea creării condițiilor necesare pentru o dezvoltare durabilă urbană.

-Măsuri de remediere a siturilor contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor

3. O Europă conectată, cu rețelele strategice de transport și digitale

OP 3. CONECTIVITATE

Dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport rutier dezvoltarea rețelelor TEN-T centrală și globală de transport pe calea ferată, îmbunătățirea serviciilor de transport pe calea ferată pe scurt și lung parcurs, prin creșterea capacitatei de transport și măsuri de reformă, îmbunătățirea siguranței și securității pentru toate modurile de transport și punerea în aplicare a strategiei adoptată privind siguranța traficului, pentru reducerea numărului de decese din accidente rutiere și diminuarea acestora.

4. O Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate

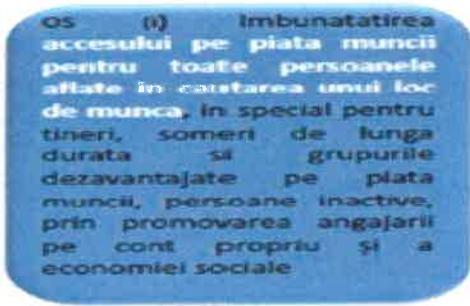
a. Dezvoltarea mecanismului de integrare multidisciplinară a politicilor din ocupare, educație, asistenta sociala și sănătate prin armonizarea cadrului legal intre serviciile oferite forței de muncă de cele patru sectoare

b. Noi abordări de furnizare de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane inactive, cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, migranții etc.), prin pachete de servicii personalizate și adaptate nevoilor.

c. Valorificarea potențialului economic al tinerilor (inclusiv NEET s)

OP 4. OCUPARE

- d. Asigurarea forței de muncă necesare în zonele care înregistrează deficite
- e. Promovarea spiritului antreprenorial, sprijinirea inițiativelor antreprenoriale și a economiei sociale.
- f. Îmbunătățirea formării cadrelor didactice pentru creșterea calității și eficacității procesului educativ.
- g. Corelarea dintre nevoile elevilor și studenților, serviciile de consiliere, sprijin, acompaniere.

- h. Creșterea calității, eficacității și relevanței ofertei și serviciilor de educație (la toate nivelurile).
- i. Adaptarea programelor de pregătire din educație și formare la cerințele pieței, în competențe cheie și digitale.
- j. Creșterea accesului la educație, formare de calitate și favorabile incluziunii.
- k. Formarea (inițială și continuă) a cadrelor didactice pentru o educație induzivă
- l. Proiectarea și furnizarea unor servicii suport pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a scolii.
- m. Creșterea accesului la educație (la toate nivelurile) și formare de calitate pentru persoanele cu dizabilități.

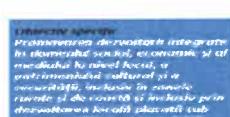
5. O Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

OP 5. Turism, patrimoniu, cultură, securitate urbană

*Investiții în turismul - atracțiile turistice urbane și rurale, recenzional
Investiții în infrastructura și identitatea culturală
Investiții în patrimoniu cultural
Investiții pentru regenerarea urbană și securitatea spațiilor publice*

OP 5 - Dezvoltare teritorială integrată

Sprijin pentru structurile de guvernământ ITI (Instituție Națională de Informații și Telecomunicații)

Sprijin pentru structurile de guvernământ CLUD (ZUHA urj) - pregătire, gestiune și anumire

Sprijin pentru SCDU - pregătire, gestiune și anumire

Analizând obiectivele specifice ale politicii de coeziune, observăm interesul crescut asupra digitalizării și al economiei circulare.

Investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Aceste priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate). Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii (șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice, primirea și integrarea migranților), pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultra-periferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacitaților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2022-2027:

Concentrare tematică

- 35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă)
- 30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde)
- FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice
- FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice
- Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană
- 2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate
- 25% din FSE+ pentru incluziune socială
- 10% din FSE+ pentru sprijinul pentru tinerii care nu au un loc de muncă

Aspecte financiare (CFM)

- Forma principală de finanțare - granturile
- Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate.

- Pre-finanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor

- TVA nu este eligibil pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5.000.000 euro.

- Dezangajarea - regula „N+2”.

Conform unor documente publicate recent de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), următoarea perioadă financiară aduce schimbări importante atât în structura instituțională, cât și în cea strategică.

În cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multi-fond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale implementate la nivel de regiune(8-POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multi-fond) (POAT)

Actualul Program Operațional Infrastructură Mare (care are cea mai mare alocare financiară în 2014-2020) se va întoarce la structura din 2007 - 2013, intervențiile din domeniul Mediului urmând a fi preluate de Programul Operațional Dezvoltare Durabilă, iar cele din domeniul Transportului urmând a trece sub o Autoritate de Management din cadrul Ministerului de Transport. Se vor crea oportunități separate pentru ITI Delta Dunării și ITI Valea Jiului.

În premieră, Fondul Social European nu va mai finanța un Program dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se

conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman.

V.1.4 Politica de Coeziune, elemente de noutate pentru perioada 2022 - 2027

Plecând de la propunerea Comisiei Europene din 2 mai 2018 privind următorul cadru finanțier multianual pentru perioada 2022-2027, anexa D a Raportului de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, prezintă punctele de vedere preliminare ale serviciilor Comisiei cu privire la domeniile de investiții prioritare și la condițiile cadru pentru aplicarea eficace a politicii de coeziune în perioada 2022-2027. Aceste domenii de investiții prioritare au fost stabilite în contextul mai amplu al blocajelor în materie de investiții, al nevoilor de investiții și al disparităților regionale analizate în raport.

Această anexă constituie baza unui dialog între România și serviciile Comisiei în vederea programării fondurilor politicii de coeziune (Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european Plus).

Implementarea POR, în viitoarea perioadă de programare, se va face descentralizat, prin 8 programe regionale, gestionate la nivelul agențiilor de dezvoltare regională.

Coordonarea unitară a managementului acestui proces va fi asigurată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației. Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației nu va mai avea autoritatea de management pentru POR, din anul 2021. În schimb, ar urma să fie 8 autorități de management la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Practic, actualele Agenții de Dezvoltare Regională (ADR), care în prezent au doar rol de organism intermediar, cu numai câteva atribuții delegate de Ministerul Lucrărilor Publice, ar urma să devină autorități de management ele însese.

Acstea 8 noi autorități de management ale viitoarelor Programe Operaționale Regionale mai mici vor întocmi ghidurile solicitantului pentru diversele linii de finanțare pe care le vor deschide și vor decide prioritățile de investiții care vor fi bugetate.

V.2. Politica agricolă comună

În noul exercițiu finanțiar din perioada 2021-2027, Planul Național de Dezvoltare Rurală ar urma să fie abandonat din punct de vedere conceptual, ca urmare a apariției unui nou concept al Politicii Agricole Comune (PAC), și anume Planul Strategic Național. Planul Strategic Național pentru perioada 2021 - 2027 cuprinde nouă obiective clare cu accent pe măsuri care să combată schimbările climatice, să protejeze mediul și biodiversitate, să creeze zone rurale mai dinamice.

Cele nouă obiective ale viitoarei Politici Agricole Comune pentru perioada 2021 - 2027 vizează:

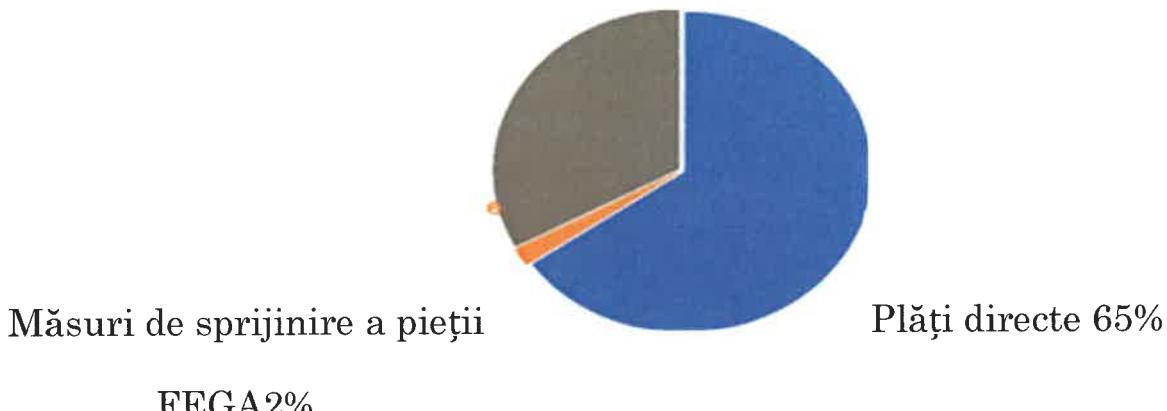
1. Reechilibrarea lanțului alimentar
2. Combaterea schimbărilor climatice
3. Conservarea peisajelor și a bio-diversității
4. Sprijinirea reînnoorii generaționale
5. Dezvoltarea zonelor rurale
6. Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
7. Venituri echitabile pentru fermieri
8. Creșterea competitivității
9. Managementul durabil al resurselor

V.2.1. Bugetul politicii agricole comune:

Pentru exercițiul finanțiar 2021 - 2027, pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde Euro din care 13,3 miliarde este destinată plășilor directe, respectiv 65% din buget, 363 mil. Euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA) reprezentând 2% din buget, iar 6,7 miliarde de Euro vor fi alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR), adică 33% din bugetul alocat. În cele 33 de procente alocate Fondului European de Dezvoltare Rurală – FEADR. Sunt cuprinse atât investiții ale mediului privat cât și investițiile Unităților administrativ teritoriale locale, respectiv investiții publice. De menționat este și faptul că din bugetul alocat FEADR, doar 5% va fi destinat măsurilor LEADER! Atenția sporită către obiectivul 2 "Combaterea schimbărilor de mediu și climă" este confirmată încă odată de

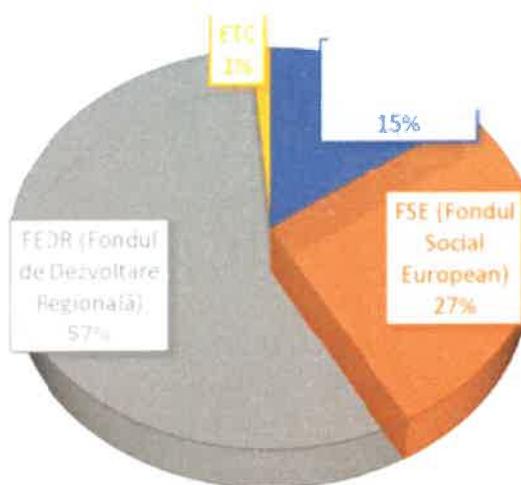
alocarea finanțiară propusă, respectiv, din bugetul aprobat pentru FEADR, 35% este adresat intervențiilor lor adresate obiectivelor specifice de mediu și climă.

Dezvoltare rurală FEADR 33%

Propunerea finanțiară a Cadrului Finanțier Multianual de alocare pentru România, pentru perioada 2021 - 2027 este de 30,60 miliarde euro, în creștere cu 8% față de perioada 2014 - 2020, conform propunerii Comisiei Europene, distribuită la nivel de fond astfel:

- > 57% către Fondul de Dezvoltare Regională (FEDR)
- > 27% către Fondul Social European
- > 15% către Fondul de Coeziune
- > 1% către Cooperarea teritorială europeană (ETC)

În cadrul politicii de coeziune Ministerul Fondurilor Europene propune pentru perioada 2021 - 2027, nouă tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multi-fond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multi-fond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multi-fond) (POAT)

În ceea ce privește responsabilitatea gestionării acestor programe, Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi Autorități de Management pentru cele opt Programe Operaționale Regionale, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va fi Autoritate de Management pentru Programul Operațional Transport, iar Ministerul Fondurilor Europene va fi Autoritate de Management pentru celelalte șapte Programe Operaționale menționate mai sus.

Pentru cele 9 programe din cadrul politicii de coeziune, în perioada 2021 - 2027 vor fi finanțate următoarele axe prioritare:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă:

Axa Prioritară 1. Tranziție energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare.

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

2. Programul Operațional Transport (POT)

Axa Prioritară 1. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Axa Prioritară 2. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială.

Axa priorității 3. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată.

Axa priorității 4. îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată.

Axa priorității 5. îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov.

Axa priorității 6. îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și reziliență în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată.

Axa priorității 7: dezvoltarea unui sistem de transport multi-modal.

Axa priorității 8: creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor.

Axa priorității 9: creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport.

Axa priorității 10: asistență tehnică.

3. Programul Operațional Creștere Intelectuală și Digitalizare (POCID).

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Axa prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

Axa prioritară 5. Instrumente financiare

Axa prioritară 6. Creșterea capacitatei administrative

4. Programul Național de Sănătate (multi-fond) (PNS)

Axa Prioritară 1. Continuarea investițiilor în spitale regionale

Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliație și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

A. Investiții prioritare în infrastructură

B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice.

C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângei și/sau procesare a plasmei

Axa prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Axa prioritară 6. Informatizarea sistemului medical

Axa prioritară 7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

1. Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Axa priorită 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Axa priorită 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Axa priorită 5. Creșterea accesibilități, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Axa priorită 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Axa priorită 7. Antreprenoriat și economie socială

Axa priorită 8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Axa priorită 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

2. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală) - OP 4

Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității - OP 5

Axa priorită 3. Comunități marginalizate

Axa priorită 4. Reducerea disparităților între copiii în risc de sărăcie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Axa priorită 5. Servicii pentru persoane vârstnice Axa priorită 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Axa priorită 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile Axa priorită 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

3. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)

4. Programele Operaționale Regionale - implementate la nivel de regiune (8 POR)

Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart

Axa priorită 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Axa priorită 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Axa priorită 5. O regiune accesibilă

Axa priorită 6. O regiune educată

Axa priorită 7. O regiune atractivă

Axa priorită 8. Asistență tehnică

5. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

Surse de finanțare din bugetele naționale

V.3. Programele finanțate prin Compania Națională de Investiții S.A.

Finanțator: Guvernul României

Compania Națională de Investiții S.A. funcționează în baza Ordonanței nr 25/2001 privind înființarea Companiei Naționale de Investiții CNI S.A cu modificările și completările ulterioare.

Program de finanțare: Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar

Solicitanți eligibili: Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusiv persoane fizice și juridice.

În cazul lansării prin apelul de proiecte a Programului național de construcții de interes public sau social finanțat de Guvernul României cu următoarele caracteristici.

Activități finanțate: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

- Subprogramul "Săli de sport"
- Subprogramul "Bazine de înot"
- Subprogramul "Complexe sportive"
- Subprogramul "Așezăminte culturale"
- Subprogramul "Unități și instituții de învățământ de stat"
- Subprogramul "Patinoare artificiale"
- Subprogramul "Unități sanitare"
- Subprogramul "Săli de cinema"
- Subprogramul "Lucrări în primă urgență"
- Subprogramul "Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate"
- Subprogramul "Drumuri de interes local și drumuri de interes județean"
- Subprogramul "Fose septice, micro - stații de epurare și sisteme de alimentare cu apă"
- Subprogramul "Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor".

Procentul de finanțare este de 100% ne fiind specificată data limită de depunere a solicitării de finanțare.

V.4 Programele derulate de Administrația Fondului de Mediu

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul finanțier pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”.

Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului. Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public

Obiectivul programului: Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

Beneficiari eligibili: Unitățile administrativ teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu

Finanțator: Administrația Fondului pentru Mediu

Activități finanțate: modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu coruri de iluminat LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestire care permit reglarea fluxului luminos la nivelul întregului obiect de investiții

Mai multe informații: <https://www.afm.ro>

Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau

parteneri. Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

V.5. Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare Finanțator: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021 Domenii finanțate:

- dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului
- energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică
- dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM
- sănătate publică
- cercetare
- patrimoniu cultural, antreprenoriat cultural și cooperare culturală
- justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice
- afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității
- educație, burse, ucenicie și antreprenoriat pentru tineri
- dialog social și muncă decentă
- cetățenie activă - societate civilă
- mediu și schimbări climatice

Mai multe informații: <https://www.eeagrants.ro/apeluri>

V.6. EUROPA CREATIVĂ - Subprogramul Cultură

Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului. Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu. Finanțator: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agentia

Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluatează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare. Domenii finanțate: cultură și audiovizual

Mai multe informații: <https://www.europa-creativa.eu>

PROGRAMUL LIFE - instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România Finanțator: Ministerul Mediului

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului LIFE propus pentru perioada 2021-2027 este de a contribui la tranziția către o economie circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și reziliență la schimbările climatice - inclusiv prin tranziția către o energie curată, de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității. Prin programul LIFE au fost cofinanțate, până în prezent, peste 4500 de proiecte.

Mai multe informații: <http://lifeprogram.ro/>

PROGRAMUL ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI)

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România

Finanțator: Clusterul de Energii Sustenabile din România - ROSENC
Obiective: reducerea consumului de energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului este reducerea consumului de energie electrică și a costurilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat. Scopul final al acestui program este reducerea cheltuielilor anuale cu iluminatul public stradal, cu 50-70%.

Mai multe informații: www.rosenc.ro

V.7. Administrația Fondului Cultural Național

Este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel național de peste 10 ani. Înființată în 2005 AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție.

Beneficiari eligibili: asociațiile, fundațiile, instituțiile publice de cultură, persoanele fizice autorizate, societățile comerciale care derulează activități culturale.

Finanțator: Ministerul Culturii

Obiectivul programului: administrația are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

Domenii finanțate: acțiuni culturale și editoriale Mai multe informații: www.afcn.ro

VI.1. Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (întocmirea fiselor de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectelor) s-a realizat în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse. Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă un document cu caracter normativ și prospectiv care cuprinde o analiză reală a comunei atât din punct de vedere al situației existente cât și din punct de vedere al oportunităților de dezvoltare.

Identificarea oportunităților de dezvoltare pentru Comuna Șoars trebuie urmată de acțiuni concrete pentru implementarea acțiunilor, dar și de monitorizarea implementării. Implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale, de a atrage fondurile necesare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona fondurile de la bugetul local. Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea instituțională de a iniția proiecte și de a lucra în parteneriat pentru atingerea scopurilor strategice. Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute. În vedere implementării Strategiei de Dezvoltare Locală se vor parcurge următorii pași:

Figura 1 Implementarea strategiei de dezvoltare locală

VI.2. Monitorizarea strategiei locale

Monitorizarea evoluției implementării strategiei este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public. Monitorizarea strategiei va furniza informația necesară evaluării iar pentru a putea monitoriza implementarea strategiei și pentru a aprecia performanțele ei în raport cu obiectivele stabilite, este necesară stabilirea unui set de indicatori. Strategia va fi monitorizată prin intermediul unor rapoarte anuale întocmite de către comisia de monitorizare, care va evalua:

- stadiul în care se află diversele acțiuni programate în cadrul strategiei;
- revizuirea acțiunilor, acolo unde este cazul
- timpul estimat până la îndeplinirea acțiunilor;

Consiliul Local va trebui să aibă în vedere Strategia Integrată de Dezvoltare Locală atunci când se aprobă diferite documentații de urbanism sau alte documente strategice, astfel încât să se asigure o corelare între acestea.

Pensiune în satul Bârcut

VI.3. Evaluarea strategiei și analiza impactului

Evaluarea este aprecierea activităților sau a rezultatelor implementării Strategiei, utilizând informațiile obținute pe parcursul monitorizării. Evaluarea face o analiză a modului de implementare a Strategiei și eficienței acesteia. Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizarea Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În urma monitorizării și evaluării Strategiei se poate recomanda revizuirea acesteia conform noilor priorități identificate.

O evaluare a impactului strategiei se va face la sfârșitul perioadei de programare, respectiv în anul 2027, când se vor putea compara rezultatele înregistrate la sfârșitul perioadei față de perioada de bază, anul 2020. Evaluarea va aprecia, în egală măsură performanța - realizarea obiectivelor

propuse și procesul - modul în care au fost atinse obiectivele strategice. Abaterile constatate vor impune luarea unor măsuri de corecție agreate de comun acord prin contractele de finanțare semnate între părți.

VI.4. Indicatori ai implementării strategiei

Colectarea și prelucrarea informațiilor de încredere, cuantificate și actualizate regulat, aggregate la nivelul indicatorilor de dezvoltare durabilă, va permite măsurarea performanțelor în atingerea obiectivelor stabilite prin prezenta strategie și raportarea corectă asupra rezultatelor.

VII. PORTOFOLIU DE PROIECTE

Portofoliul de proiecte propuse pentru perioada 2022-2027

Nr. Crt.	Obiectiv strategic Denumire investiție	Obiective și activități propuse	Potențiale surse de finanțare	Stadiu	Termen estimativ de implementare
1.	Înființare rețea gaze naturale în localitățile comunei Șoarș	Obiective: Creșterea calității vieții locuitorilor din comuna Șoarș. Activități: Întocmire studii, obținere avize și autorizări, depunere proiect comun cu comunele învecinate	Bugetul local / Fonduri ne rambursabile	Propunere de proiect	2022 - 2027
2.	Implementarea rețelei de canalizare ape menajeră cu racordare la stație de epurare în satele: Felmer, Șoarș, Bărcut și Rodbav	Obiective: Creșterea calității vieții locuitorilor din comuna Șoarș. Activități: Realizarea rețelei publice de canalizare menajeră cu stație de epurare pentru comuna Șoarș	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Proiect depus Anghel Saligny	2022 - 2024
3.	Realizarea de branșamente la rețeaua de alimentare cu apă în comuna Șoarș, satele FELMER, SOARS SI BARCUT	Obiective: Creșterea calității vieții locuitorilor din comuna Șoarș. Activități: Realizarea Brașamentelor la rețeaua de alimentare cu apă	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Proiect depus Anghel Saligny	2022 - 2024
4.	Modernizarea și reabilitarea drumurilor agricole din Comuna Șoarș	Obiective: îmbunătățirea gradului de acces la terenurile agricole, dezvoltarea agriculturii locale Activități: -realizarea documentațiilor tehnico-economice -reabilitare și pietruire/ asfaltare / drumuri agricole -amenajare șanțuri, lungimea drumurilor -semnalizare corespunzătoare cu indicatoare	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 - 2027
5.	Refacerea șanțurilor de scurgere și a trotuarelor de-a lungul drumurilor interioare aferente localităților comunei Șoarș	Obiective: îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală. Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice - decolmatarea șanțurilor - execuții de șanțuri noi unde este cazul	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 - 2027

		Obiective: -îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală. Activități: Asfaltarea străzilor- realizarea documentațiilor tehnico-economice din localitățile comunei și obținere de avize și autorizații - asfaltarea străzilor - întocmirea documentațiilor necesare depunere proiect pentru obținere finanțare	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 - 2027
6.	Construcție sală de sport și teren sintetic pentru sport în comuna Șoarș	Obiective: Dezvoltarea învățământului local, eliminarea abandonului școlar, creșterea dotărilor pentru grădinițe și școli Activități: Construirea unei săli de sport și a unui teren de fotbal în aer liber în satul Felmer și Șoarș	Bugetul local / Fonduri Guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 - 2027
7.	Modernizarea și dotarea școlilor generale din localitățile comunei Șoarș	Obiective: Creșterea condițiilor de învățământ și vederea eliminării abandonului școlar și din mutării în alte localități. Activități: Reparații extinderi, reabilitare și dotarea școlilor din satele comunei Șoarș	Bugetul local / Fonduri Guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 - 2027
9.	Extinderea modernizarea, anveloparea și eficientizarea termică căminelor culturale din satele comunei Șoarș	Obiective: Aducerea lor la standarde actuale în vederea desfășurării de evenimente culturale, artistice și de interes cetățenesc Activități: de refacere a structurii, dotarea acestora, refacere acoperiș, izolare termică, eficientizare energetică	Bugetul local / Bugetul de Stat / Idee de proiect		2022 - 2027
10.	Construcția unei platforme destinate deșeurilor vegetale și gunoiului de grajd pentru obținerea compostului în cele cinci localități ale comunei Șoarș	Obiective: Punerea la dispoziția cetățenilor din comună a unei platforme în vederea depozitării gunoiului de grajd pentru folosirea lui ca și îngrășământ agricol Activități: Stabilirea locului pentru fiecare localitate unde se va depozita îngrășământul agricol	Bugetul local / Bugetul de Stat / Propunere de proiect		2022 - 2027

	Obiective: Dezvoltarea învățământului local, eliminarea abandonului școlar. Activități: Amenajarea de spații și asigurarea condițiilor de învățământ de tip after school.	Bugetul local / Fonduri Guvernamentale	Propunere proiect	de 2022 - 2027		
11.	Înființare și dotare centru tip after school în școlile din comuna Șoarș	Obiective: Investiții în dezvoltare educației în domeniul mediului comunitar. Activități: pregătire metodologică, activități practice, prezentări.	Bugetul local / Fonduri Guvernamentale	Propunere proiect	de 2022 - 2027	
12.	Program de promovare a educației pentru protecția mediului, comuna Șoarș	Obiective: Organizarea unor programe de educare suplimentară a copiilor și tinerilor romi, comuna Șoarș	Eliminarea analfabetismului, îndrumarea tinerilor romi către o meserie, reinvierea vechilor meserii tradiționale ale etniei romă.	Bugetul local / Fonduri Guvernamentale	Propunere proiect	de 2022 - 2027
13.		Obiective: Organizarea administrativă a tuturor terenurilor agricole deținute de cetățenii comunei din comuna Șoarș și primărie	Activități: cursuri didactice, activități practice cu personal didactic calificat			
14.	Inventarierea terenurilor agricole acordarea titlurilor de proprietate pt. terenurilor și a suprafețelor date în persoanele care încă arindă. nu au primit	Obiective: Achiziție soft de gestiune a terenurilor și a suprafețelor date în persoanele care încă arindă.	Școlarizarea personalului pentru activitățile de întreținere a programului	Bugetul local / Bugetul de Stat	Propunere proiect	de 2022 – 2027
15.	Investiții în dezvoltarea turismului pentru zona aparținătoare comunei Șoarș	Obiective: Crearea și dezvoltarea unor zone turistice prin fructificarea monumentelor din zonă, a unor capacitați turistice de cazare și masă.	Activități: sprijin micilor întreprinzători în dezvoltarea de afaceri în domeniul turismului	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 – 2027
16.	Înființarea unui dispensar medical, cu specialități multiple, a unei farmacii, umane și farmacie și cabinet veterinară	Obiective: Asigurarea sănătății populației comunei pentru serviciile minime și urgente acestora și obținere avize și autorizații	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027	

17.	Amenajarea spațiilor verzi inclusiv cele situate lângă trotuar, construirea de parcuri pentru recreere, locuri de joacă pentru copii și dotarea cu mobilier aferent spațiilor amenajate, pentru locuitorii comunei Șoarș	Obiective: -îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală. Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize și autorizații - întocmirea documentațiilor necesare, depunere proiect pentru obținere finanțare	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
18	Dotarea cu echipamente pentru întreținerea spațiilor verzi a locurilor de joacă și a parcurilor comunei Șoars	Obiective: -îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală. Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize și autorizații - întocmirea documentațiilor necesare, depunere proiect pentru obținere finanțare	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
19.	Implementare sistem de supraveghere video în localitățile comunei Șoarș	Obiective: -îmbunătățirea condițiilor de viață a siguranței cetățenilor pentru populația rurală. Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize și autorizații - întocmirea documentațiilor necesare, depunere proiect pentru obținere finanțare	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
20	Eficientizarea energetică a clădirilor instituționale ale comunei Șoars	Obiective: -îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populația rurală. Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize autorizații - întocmirea documentațiilor necesare, depunere proiect pentru obținere finanțare	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027

21.	Achiziționarea montarea panourii fotovoltaice pentru instituțiile din comuna Șoars	Obiective: Economisirea energiei convenționale, crearea parțială a independenței față de rețea ușinatională de electricitate Activități: Achiziționarea și montarea de panouri fotovoltaice pentru instituțiile acoperirea necesarului de energie din comuna Șoars folosită pentru iluminatul public și instituțiile publice din comună. -întocmirea documentațiilor necesare , depunere proiect obținere finanțare	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 – 2027
22.	Execuția de lucrări idispărut din diverse motive de reamenajare și reîmpădurire a regia pădurilor și a ocolului silvic din zonelor defrișate dezonă a strategiei de implementare, a pe teritoriul materialului lemnos ce se pretează a fi plantat.	Obiective: Refacerea pădurilor acolo unde acestea au fost tăiate sau au Execuția de lucrări idispărut din diverse motive de reamenajare și reîmpădurire a regia pădurilor și a ocolului silvic din zonelor defrișate dezonă a strategiei de implementare, a pe teritoriul materialului lemnos ce se pretează a fi plantat. Activități: Analizarea împreună cu reîmpădurire a regia pădurilor și a ocolului silvic din zonelor defrișate dezonă a strategiei de implementare, a pe teritoriul materialului lemnos ce se pretează a fi plantat.	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022- 2027
23.	Perfecționarea profesională a angajaților care lucrează în primărie	Obiective: Ridicarea nivelului de pregătire a angajaților Activități: cursuri de specialitate	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
24.	Achiziția unei mașini pentru persoanelor cu probleme medicale și asigurarea de acordarea primului ajutor servicii medicale de urgență sau pentru persoanele greu transportabile	Obiective: Transportul de urgență al persoanelor cu probleme medicale și asigurarea de acordarea primului ajutor servicii medicale de urgență sau pentru persoanele greu transportabile Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize și autorizații - întocmirea documentațiilor necesare , depunere proiect pentru obținere finanțare	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
25.	Înființarea unor puncte de colectare separată deșeurilor reciclabile în comuna Șoars	Obiective: Îmbunătățirea sistemului de salubrizare actual Activități: realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize și autorizații - întocmirea documentațiilor necesare , depunere proiect pentru obținere finanțare	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027

26.	Construcția unui cămin cultural și dotarea acestuia în satul Bărcut comuna Șoarș	Obiective: acoperirea necesitărilor culturale ale satului Bărcut, în lipsa unui spațiu amenajat pentru desfășurarea de evenimente socio - culturale Activități: Stabilirea locului pentru construcția acestuia Obținerea avizelor și autorizațiilor necesare. Găsirea fondurilor necesare investiției Întocmirea proiectului și lansarea în licitație a construcției	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
27.	Asigurarea standardelor de mediu la cerințele Uniunii Europene prin utilizarea comunei cu coșuri de gunoi stradale	Obiective: Creșterea calității vieții cetățenilor din comună prin eliminarea gunoaielor de pe străzile comunale Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize și autorizații - întocmirea documentațiilor necesare , depunere proiect pentru obținere finanțare. Achiziționarea acestora după o analiză a necesarului pentru întreaga comună.	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
28.	Achiziția unei autoutilitări de pompieri pentru asigurarea de servicii PSI în cadrul serviciului de situații de urgență a comunei.	Obiective: Eliminarea risurilor datorate incendiilor, a pagubelor materiale și pierderii de vieți omenești Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice și obținere de avize și autorizații - întocmirea documentațiilor necesare în vederea scoaterii la licitație pentru achiziționarea acesteia , - depunere proiect - obținere finanțare	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere proiect	de 2022 - 2027
29.	Reabilitarea și extinderea căminului cultural din satul Felmer și dotarea acestuia + anvelopare termo energetică	Obiective: acoperirea necesitărilor culturale ale satului Felmer, în lipsa unui spațiu amenajat pentru desfășurarea de evenimente socio - culturale Activități: Evaluarea situației actuale Obținerea avizelor și autorizațiilor necesare. Găsirea fondurilor necesare investiției Întocmirea proiectului și lansarea în licitație a construcției	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 - 2027

30.	Modernizarea sistemului informatic din primărie și din școlile comunei Șoarș	Obiective: Ridicarea nivelului de performanță a angajaților prin punerea la dispoziție a unor calculatoare noi performante, conectate la rețeaua de internet și implementarea de programe în rețea Activități: găsirea surselor de finanțare Organizarea procedurilor de achiziții	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 – 2027
31.	Înființarea în fiecare localitate din comună a unei capele (casă mortuară)	Obiective: Respectarea cerințelor din dispoziția Uniunii Europene referitoare la procedurile ce trebuie urmate înainte de înhumare Activități: găsirea surselor de finanțare Găsirea de comun acord cu biserică a locului potrivit acestei construcții Organizarea procedurilor de licitație Obținere de avize și autorizații	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Propunere de proiect	2022 – 2027
32.	Modernizare străzi în localitățile Șoarș și Rodbav	Obiective: Creșterea calității vieții locuitorilor din comuna Șoarș. Activități: Modernizarea străzilor în cele două localități	Bugetul local / Fonduri guvernamentale / Fonduri Europene	Proiect depus Anghel Saligny	2022 - 2024

Proiecte aflate în derulare

Nr. Crt	Obiectiv strategic Denumire investiție	Surse de finanțare	Stadiu	Termen estimativ de finalizare
1.	Dotarea serviciului situații de urgență cu sistem de alarmare civilă, motopompe și vidanje	Fonduri AFIR	Proiect în stadiul de implementare faza finală	2022
2.	Modernizare DC 14 Km 0+000 - 6+100	Fonduri Guverna mentale PNDL 2	Lucrare în derulare	2022
3.	Modernizare DC 11 km 0+000-5+300	Fonduri Guverna mentale PNDL 2	Lucrare în derulare	2022
4.	Modernizare DC 14 Km 6,100+15,00	Anghel Saligny	Studiu proiect, urmează autorizări	2022 - 2027

Bibliografie

www.wikipedia.ro
www.ghidulprimariilor.ro
Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030
Dezvoltarea durabilă – principii, valori, direcții de acțiune
www.recensamantromania.ro
Braso.worldpress.com
encyclopediaromâniei.ro
Strategia de dezvoltare a județului Brașov 2013-2020-2030
Serii de date statistice 2010-2015 comuna Șoarș
https://ro.wikipedia.org/wiki/Soars,_Bra%C8%99ov
www.rosenc.ro
www.afcn.ro
http://lifeprogram.ro/
https://www.europa-creativa.eu
https://www.eeagrants.ro/apeluri
https://www.afm.ro
https://ziarullumina.ro/regionale/transilvania/soars-satul-copilor-iconari-din-podisul-hartibaciului-129727.html
https://www.primariaisoars.ro